

30855

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

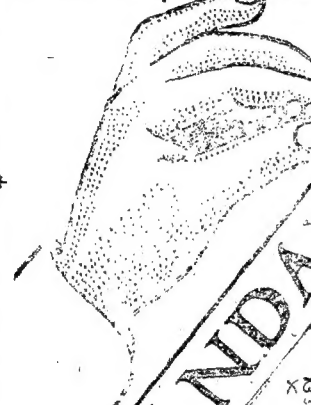
VOL. 3.
సంపుటము 3

జెన్మ వట్టణము 1916 నం॥ అక్టోబరు నెల 7 వ తేది శనివారము
న శ నా మ సం వ త్స ర ఆ శ్వ యు జ మా స శు క్ల వ శ మి ౧౦.

No 158

సంచిక ౧౫౮

MAN REPAIRING TABLET

VANDANA

Sold Everywhere

మహాకవి ఇతిహాస ప్రసిద్ధమైన దివ్య బౌద్ధము. అనేక ఇంగ్లీషు దాక్టర్లు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చియున్నారు. ఈ బౌద్ధము మస్తికస్థుల శ్రోత్ర కాయము కలుగ చేసిమిక్కిలి బలమనియును. ఇందులను చేసిన మూలికలు అనేకము. ఆవి ఏకనగా యనుమ, దామియదూనా. కన్నూరి కుంకుమపూవు, సీను చల్ల గడ్డలు, చందనం, బిస్మియాకల్లా, అగ్ని పానాణము, ముస్లి త్తూల సత్త్వ, అంధుల యింగ్లీషు వ్యాపారులవద్దను జూరను. అంధుల యింగ్లీషు వ్యాపారులవద్దను జూరను.

అంధుల యింగ్లీషు వ్యాపారులవద్దను జూరను. అంధుల యింగ్లీషు వ్యాపారులవద్దను జూరను.

సంగీత ప్రదాయని

నెల రూపాయలు 3.

ఈ గ్రంథము ఆత్మప్రసిద్ధి జెందిన వాణిజ్యగణ విద్యాపారంగతులైన విద్యాకృ. పరదాచార్యులు, కె. వి. శ్రీనివాస ఆచార్యులు, వీణ కృష్ణమూచార్యులు వీరలచే రచింపబడినది. ఇందులకుల సంగ్రహమును ఆభ్యాసపద్ధతులును, స్వరజతులు, వర్ణములు, త్యాగయ్యగారి కృతులు, పట్నం పుబ్బహృణ్యయ్యగారి కృతులు, పీఠీతకృతులు మొదలగు, సుమారు 140 పురు బహులును స్వర, పాఠిత్యతాళ, కాలము లకుగుతు లేర్పరచిఅందరికి సులభముగ గ్రాహ్యమగునటుల వ్రాయబడియున్నది. పాశ్చాత్యము, వీణ ఈ ఉత్తయవాద ములకు పటములును, వీటిగుణములును, వీటి నుపయోగించు విధములును వ్రాయబడి యున్నది. పరిశ్రామ 16 పుటలు పైజు 500 పుటలు. దశశుర గ్రేసుకాగితములో ముద్రితము. వాలికో బయిండు బంగారు గిలుటు చేయబడి యున్నది. వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

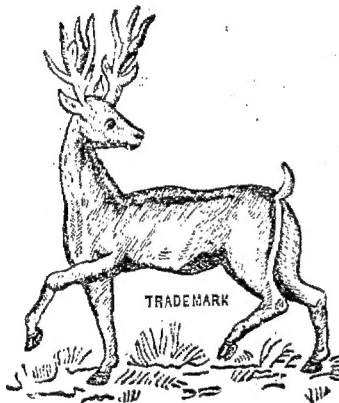
మొసర్పు హో అండు కంపెనీ,

546

ప్రింటర్స్, మద్రాసు.

చత్రముల రాజు

అనలు "లేడి" గుఱుతు

TRADE MARK
Hed Office:—
Bombay
Branch:—
Calicut

అందమునకు, చౌకికు, చాలకాలము మన్నుటకు "లేడి" గుఱుతుగల గొడుగులనేవాడుడి. "లేడి" గుఱుతు గొడుగులే చాల మంచి"వని ప్రతివారును చెప్పుదురు. జాగీయ వస్తు ప్రదర్శన సభయందును పేరు వహించిన దిదియే. జనియన్లు, ఫెల్లుటోపీలును చాల తక్కువ రేట్లకు దొ రక గలవు. వలయువారు ఈక్రింది విలామునకు వ్రాయుడు.

Ebrahim Currim & Sons,
Umbrella Merchants,
No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

తేలుమందు వెలసీసా ౧-కి 0-8-0
ప్రతియింబ నుండదగినది.

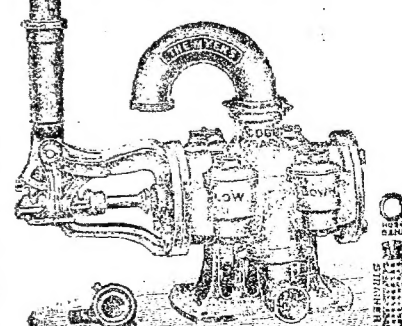
తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుచ్చిన చోటును మొగ్గునటులుచేసిన బాధతగ్గును. అమృతాంజనంబో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.

కె. వి. జోషి అండు కో.

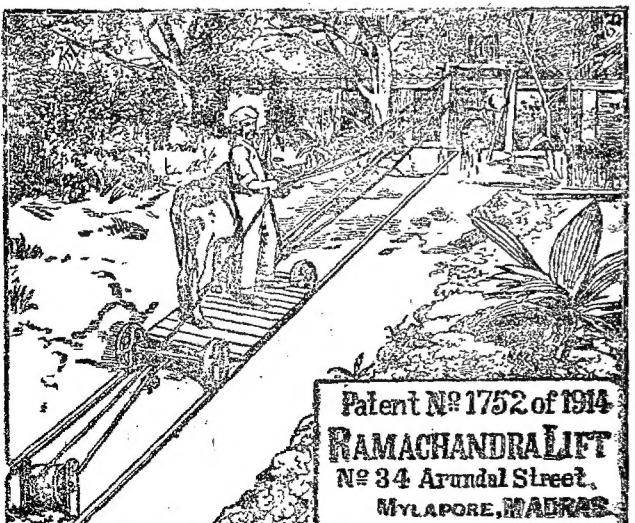
నెక్చురి బిల్డింగు

నెం. 321, హరకవికోట్టు, ఫోర్టు, బొంబాయి.
పూర్వముగా నడిపిన యిండ్రి.
లోడవుక్ ఫోర్టు పంపు.

25 ఆకుగుల లోతునుండి నీళ్లుతోడి అంత ఎత్తు నకు పైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులతోడును. 2 అంగుళములు ముఖము. నిష్పన్న చట్టాబ్జుటకును, నీటిని పైకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయ బడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి కులభ ముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు స్వల్ప తక్కువో ఎడ తెగని భార ప్రసహించజేయను. ఒక్క మనిషి పని చాలును.

దీనిని ఇతరులకు వ్రాయుడు. దీనిని ఇతరులకు వ్రాయుడు.

Patent No 1752 of 1914
RAMACHANDRALIFT
No 34 Arundel Street,
Mylapore, MADRAS

రామచంద్ర ఏత్తము

విషయ సంగ్రహము.

- (1) ఎటువంటిలోతైన బానికైనను ఉపయోగించవచ్చును.
- (2) నిమిషమునకు 5 మొదలుకొని 50 గ్యాలం లవరకు నీళ్లుతోడును.
- (3) దీనికి గొట్టములుగాని పుట్ వాల్వులుగాని వాటరు జాయింట్లుగాని లేవు.
- (4) ఆడ వాళ్లు, ఎద్దు, గుర్రము, కంచరగాడిదె మరియే యితర జంతువునయిన ఉపయోగించవచ్చును.
- (5) మోటరులన ఎట్లు ఎత్తుకుకట్టపడిఎక్కి వెనుకకు పోవడమైన పరితా పముఏమియు దీనిలోలేదు.
- (6) బలిష్ఠమైన రెండెడ్డలాగు పెద్దమోట నీటిని ఒకచిన్న యెద్దుమొక్క బరువునలనె తోడగలదు
- (7) దీనికి రెండెడ్డు అనావశ్యము గావున ఖర్చు చాలా తక్కువగును.
- (8) దీనిచొక్కెన దెట్టరు యిన యినుపరేకుతో చేయబడినది. చర్మపు బొక్కెనలు

వాల్వు బొక్కెనలు మోస్తరుగా నీళ్లుకారదు, చాలాకాలము వరకు మరారుతు గోరదు. (9) ఎద్దుకుపని సులభమగుటచేత మోటకంటే చాలనేపు నీళ్లు తోడించవచ్చును. తరువాత యీ ఎద్దునే బండినిలాగుట మొదలైన యితరపనులకు ఉపయో గించవచ్చును. ఖరీదు సుమారు 30 అడుగులవరకు లోతుగల బావికి

(1) పెద్దయెడ్డుఏత్తము ఖరీదు రూ 200—0—0 (2) ఎద్దు ఏత్తము ఖరీదు 175—0—0

మొత్తము	1-కి 4	జొన్నలు రూ.	2-0-0
	8	"	" 3-8-0
	16	"	" 6-0-0

ఇంకిరూకై పంపబడినది.

68, ఆచారప్పకవిధి, జార్జిటవుక, మద్రాసు.

నోటీసు.

గుంటూరు కాలనీ జ్యూట్ పేపరుమిల్స్ లిమిటెడ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇందువలన కర్మజులకు తెలియజేయదలచునగా:-

యాన్వై ఉదహరించిన యంత్రాలయందు ఆ 1916 సంవత్సరము డిశంబరు 5వ తేదీనుండి ఆ 1917 సంవత్సరము నవంబరు 10వ తేదీ వరకు 12 మాసములకు సంయుక్త తయారుచేయుచున్న పాట 1/2 కంపెనీ యొక్క రిజర్వ్ అఫీసువద్ద గుంటూరుపట్టణముందు రహదారి బంగాళాదుంప నెడుట మ్యూసిసిఫల్ నెం. 1805 గల గుంటూరు వద్ద యా నెం. 15, 16, 17 తేదీలను ప్రతిరోజు నుండి 8 గంటల మొదలు 5 గంటల వరకు పనిచేయుచున్న పాట ముగా అచ్చుబడును ఎక్కువ పాటకారుని పేర పాట అభరు చేదియను 17-10-1916 తేదీ నుండి 5 గంటల కొట్టి చేయబడును అనగా అభరు పాటకారుని పాటపై భార్య పర్చుబడును

సదరు పేలంపాట పాడవలచినవారు యొక్కది మరతు లు లోబడి పాటపెట్టవలెను.

1 యంత్రాలయందు 50 మగములు గలవు. 500 పానలు తూగగల పుట్టెను గోగునారను సదరు కాలయందు సంయుక్త తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి అభరు పాటకారు ఇచ్చుటకు కంపెనీవారు అంగీకరింపు రేటు చొప్పున ఆరుమొత్తం సదరు పాట మొత్తమై యుండును.

2 కంట్లాక్టరు అభరుపాట భూములపై లగాయతు డిశంబరు 1 వన తేదీలోగా ఆ 1917 సంవత్సరం నవంబరు వరకు మిల్లయొక్క కంపెనీవారు యిచ్చు నారపేట్టు కంట్లాక్టరుయొక్క స్వంతభిరులలో కంపెనీవారిపేరును 10000 పానల రూపాయలకు నవంబరువరకు డ్రైయింగ్ న్యూరెన్సు చేసి ఇంకొక యిక్కరెన్సు కంపెనీవారికి చెల్లించవలసిన మొత్తం చెల్లించి పాలిసి, క్లిటర్ ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ తావున వాఖిలేసి సదరు కంట్లాక్టరు ప్రకారం 5వ తేదీ డిశంబరు లగాయతు వర్గింగు చేయించుకొనుటకు కంట్లాక్టరు సిద్ధ ముగా నుండవలెను

3 సదరు కంట్లాక్టరు కాలములో విశాఖపట్టణంజిల్లా, ఆ ప్రాంతముల ఒకటవరకు నారయిచ్చు, ఒంగోలు ప్రాంత ములయందు పండునారలో కట్టెనారకామండ నెం. 1 రు నారయిచ్చు కలిపి వర్గింగు చేసికొనవచ్చును.

4 సదరు పేలముకాలందు పాటపెట్టవలచినవారు 1000-0-0 లకు వెయ్యిరూపాయలు క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ వద్ద డిపాజిట్టు చేసి సదరు పాటపాడవలెను. ఇందులో భూములపై పాటకారుని సామ్యుత్తిపై తతిమ్య వారల సామ్యు అహంసానె రిటర్న్ చేయబడును.

5 ఎక్కువపాటకారుని పేర పాటభూములపై తక్షణ మేసదరు కంట్లాక్టరు 5000-0-0 అయిదువేల రూపాయలు క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ వద్ద డిపాజిట్ చేయవలెను. అట్టి మొత్తం భరికి పేలంపాటయందు డిపాజిట్ చేసిన 1000-0-0 వెయ్యిరూపాయలు గాను తక్కిన 4000-0-0 నాలుగువేల రూపాయలు డిపాజిట్ చేసి తక్షణంరేడు పుచ్చుకొనవలెను. కంపెనీవారివద్దను కంట్లాక్టరు డిపాజిట్ చేసిన 5000-0-0 అయిదు వేల రూపాయలు మొత్తం కంట్లాక్టరు మరతు అభరు మాసము అనగా ఆ 1917 సంవత్సరంనవంబరునెల ఆఖరు భాగమందు కంపెనీలెక్కలయందు సదరు వర్గింగుచార్జ్స్ క్రింద కంట్లాక్టరు పేర జరుకట్టి బడును.

6 మంచి ఒకటవ నెంబరు వార ప్రముఖయెడల గోజు 1కి పు 17 ట్టవరకు నలగవచ్చును. కంట్లాక్టరు పనిచేసినరాజు 1-కి, అవుట్ టెక్ పు 16 ట్టకు తక్కువ లేకుండా కంట్లాక్టరు పూర్తియైనదాకు లెక్కబెట్టెప్ప జవాబుదారి కంట్లాక్టరుని అయియున్న. సదరు కంట్లాక్టరు ఆకాంతములో యెప్పు డైన క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ అడిగినపుడు లెక్కచూచు కొని దరహానిద పు 16 ట్ట వంతున లెక్కబెట్టెప్పవలెను. పు 16 ట్టవర్గింగు లెక్కపెట్టెప్ప కంట్లాక్టరు ప్రకారం అయిన సామ్యు కట్టియచ్చి రేడు పుచ్చుకొనవలసి యుండును.

7 మూడుమాసముల వర్గింగుకు సరిపోయెడి నా మిల్లువారు యిచ్చిన పెట్టులో సార నిల్వకుగించి, కంపెనీ వారు అడిగినపుడు కంట్లాక్టరు వైవిధ్యముగా నిల్వచూపించు చు నుండవలెను.

8 ట్రిబ్యునల్ కాకుండా 44" X 28", 40" X 29", 34" X 28" కొలతలగల సాదాసులుగా కంట్లాక్టరు సన్న చేయు, వైసచెప్పిన ప్రదేశములయందుగల ఒకటవరకు గోగు నారతో కంపెనీవారు అచ్చుబడును భరించి తయారుచేయు దును. సదరుసాను కంట్లాక్టరు తనస్వంత భిరులలో తూసికి వేయించి యంత్రాలయొక్క హాలులందు కంట్లాక్టరు ఒప్ప గించవలెను. యంత్రాలయందు తయారు చేయబడు సంయుక్త బేజ్ను కంట్లాక్టరు ప్రతిరోజు ఒప్పగించుకొని పెంబునే యంత్రాల అవరణమునుండి తీసికొనిపోవలెను.

9 యంత్రములు చెడిపోవడము, లేకవిగ్గి పోవడము యంత్రములకు అవసరమైన నిల్వపానాలు, యంత్రపుభాగ ములు యూరోపు దేశమునుండి రాకపోవడము, లేకపనివాం డ్రు సమైక్యకట్టడము, మతియు కంపెనీవారికి, కట్టబడినియిర సంకతులచేత అగిపోవడముగాక, ప్రతిమాసమునందు అవరేజి 20 రోజులకు తక్కువలేకుండా పనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

10. కంట్లాక్టరు సన్నచేసిన నారతో సాధ్యమైనంత హితకరముగా పనిచేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాడు. కాని తరుగులు వగయిరాలకు, రద్దుకు, పూచికారుల కారు, అని వార్యమైనకారణముల వల్లగాని, కంట్లాక్టరు లోపములవల్ల గాని పనిచక్కగా జరగనియెడల ఆంట్ల కంపెనీవారి జవా బుదారి ఎంతమాత్రము లేదు.

11. యంత్రాలకు పూర్తిగా పని కలుగులాగున, అవ సరమైన గోగునారను సన్నచేయుటకు కంట్లాక్టరు పూను కొనవలెను. అదియుగాక కంపెనీవారు తయారుచేయు సంయుక్త బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన త్రాళ్లకంట్లాక్టరు సన్న చేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు మరయొగించు గోనెగడ్డ, కంట్లాక్టరు యిచ్చునారతో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు.

12. ఎప్పుడైనా మిల్లు పనిచేయుటకు కావలసిన గోగునారను సన్నచేయుటకు కంట్లాక్టరు తప్పిపోయిన యెడ లన, మిల్లుపనిచేయక ఆపునలచేయ వలసినదీనియెడల వైస చెప్పిన పు 16 ట్ట ప్రాప్తికి కంట్లాక్టరు నారసన్న చేయక తప్పిపోయిన రోజులకు కంట్లాక్టరు రేటుప్రకారం కంపెనీ వారికి రావలసిన దిగుబడిభావతు సామ్యుకు కంట్లాక్టరు కట్టి ఇయ్యవలసి యుండును.

13. సదరుకంట్లాక్టరు మరతుకాలము లోపునకు కం ట్రాక్టరు సన్నచేయు నారములు మాత్రమే పనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు. కంపెనీవారి సమ్యుత్తివైసి కంట్లాక్టరునలన ఆకమణ కాబడిన కంపెనీ వారి తాలూకు స్థలం లేక నార పెట్టుకు మరతు అభరుననే తక్షణం భాళిచేసి కంపెనీవారికి మంచిస్థితిలో ఒప్పగించి వారివలన రేడు పొందవలెను. అట్లు జరుగని ఎడల మరతులకుమించి వాడు కొన్న రోజులకు పెట్టుకుగా ను రోజుకు 20-0-0 ఇరువది రూపాయలచొప్పున కంపెనీవారికి కంట్లాక్టరు ఇచ్చుకొనవలసియుండును.

14. కంట్లాక్టరునకు కంపెనీవారికి డెలివరీచేయబడిన గోగునారను సంయుక్తగా తయారుచేసినందుకు అయినభిరులు అనగా కంట్లాక్టరు రేటుప్రకారం అయినచార్జ్స్ ముత్యు మతియు 5వ పేజీలో నడవారించబడినగోజు 1కి 16 పుట్టప్రాప్తికి రావలసిన సామ్యుతో 15 రోజుల కొకసారి అనగా గత 14 దినములకు అయిన చార్జ్ 15 రోజునకుకంట్లాక్టరు కంపె నీవారికి రిజర్వ్ హెడ్ అఫీసులో సాయంత్రం 5 గంటల లోగా చెల్లించుకుండవలెను. అట్లు చెల్లించుటకు తప్పి పోయినయెడల ప్రతిరోజు 1కి 50-0-0 యెనిదిరూపాయ ల చొప్పున అవరాధం కంపెనీవారికి కంట్లాక్టరు నిరధ్యంతర ముగా చెల్లించవలెను.

15 కంట్లాక్టరు వాసుదాల ప్రకారం 15 రోజులకు ఒక పర్యాయము సామ్యు చెల్లించక పోయినను మూడేసి మాసములకు వర్గింగుచేయుటకు నాగ తిగి నిల్వచేయకపోయి గను సదరు అగిమెంట్లోని మరతుల ప్రకారం జరుపని యెడలను క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ కంట్లాక్టరు నెస్టి (Cancel) చేయుటకును కంపెనీవారికి కలిగే అన్నివిధము లయిన నష్టములకును కంట్లాక్టరువల్ల వనూలు పర్చుటకు సంపూర్ణమైన హక్కుకలదు.

16 నెం 15 వ పేజీలో నడవారించిన సందర్భములు తటస్థమైనప్పుడు క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ లిఖిత పూర్వకమైన ఉత్తరువులులేకుండా అప్పటికి మిల్ కాంపాం డులో నిలువయున్న నారకాని, తిన్నానై నందులు లేక పేర్లు కాని తీసికొని వెళ్లనూడదు.

17 ఈ కంట్లాక్టరు ఎనరిక్త నా క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ అనుమతి పొందకుండా ఎనరికి సదరుకంట్లాక్టరు డ్రాన్ ఫర్ వగయిరాల యెలాటి ఆన్లై కాంతములు చేయ కూడదు.

18 "క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్ యెక్కువ పాట దారు నేభిగా అంగీకరించుటకు బదులుగాను. ఎక్కువ పాటదారు ఇతరకారణములచే ఒప్పకొనకుండా యుండుటకు వారికి హక్కుగలదు"

గుంటూరు } వైండా వెంకటచలపతి. లింగమల్లి రామచంద్రరావు. 4-10-16. } క్లిటర్లు, ఆండ్ ప్రెజర్వర్స్.

పోర్టు నెంటు జారి గెజెట్టు

అక్టోబరు 3 మంగళవారము

ఎరిక్ ఆలనుడేవిను, బి సి ఎస్ గాను గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగను కలెక్టరుగను నియమింపబడిరి

నాగయపెద్దన్న మాస్టోరిబాంక్సు, బి సి ఎస్ గాను సి. జి. టాడ్ హంటురుగారి స్థానమున దొరికినపు కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

చిత్తూరుజిల్లాలో పోలీసు డెప్యూటీ సూపరింటెండెం టుగా పనిచేయుచున్న ఎస్. రంగారావు నాయుడుగారు గోదావరిజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారి పేదనలు అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

రిచ్చాడ్ల ఆర్థు జెంకిన్ను బి. సి. ఎస్. గారు కర్నూలు సెషన్సు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

అప్పనరాయుడు రామచంద్రయ్యగారు మధుర జిల్లాలో మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

మల్కనగిరి డెప్యూటీ తహసీల్దారు మప్పిలి భాను మూర్తి పట్నాయకుగారు రెండవతరగతి న్యాయాధికారిగా నియమింపబడిరి. మొదటి తరగతి నేరముల జేయవారిని క్షీంయ అధికార మొనగబడలేదు.

బంటూలు రామచారింగ్ అగ్గళ్లు ఎల్. ఎమ్. ఎస్. గారు కడప జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

గుంటూరు మార్కెట్ నారాయణ పంతులుగారును, శ్రీ వీరవరతోడ్రాదులు జస్టానత్ ప్రాజుగారును విశాఖపట్టణము జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

కోలాచలము రామచంద్రరావుగారు బళ్ళారి పురపాలకసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

బంగాళు పేట పనుపులాటి దేవరాజులు నాయుడు గారు కడప పురపాలక సహాయసంఘాసభ్యులుగా నియమింప బడిరి.

రెవరెండు ఎఫ్. ఎల్. మల్లారుగారు గుత్తి తాలుకా బోర్డు సభ్యత్వమునుండి తొలగింపబడిరి.

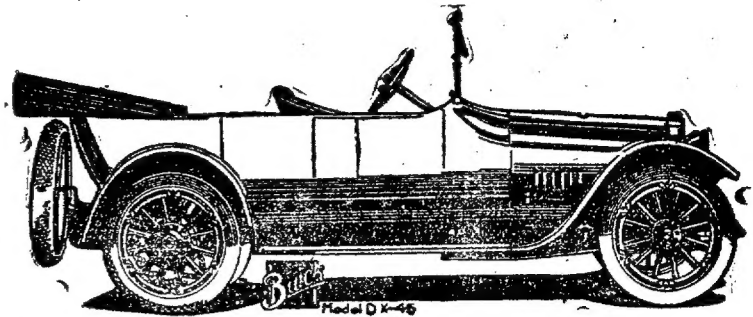
విశాఖపట్టణపు వార్తలు:- ఈ గ్రామములో సుమారు కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీ మరుపాంశానుగాను ఎడ్వర్ డ్ VII మార్కెట్టు అని పేరు పెట్టెకట్టింది సదరు మార్కెట్టు ను మ్యూనిసిపల్ వారి అధికారము క్రింద ఇచ్చినట్లును అందు లో దుకాణములు పెట్టింది వానివల్ల నచ్చు రాబడిలో గాని మరచుకులకు అయ్యే సామ్యుతోగా మిగతసామ్యును శ్రీరా జాగారును మ్యూనిసిపల్ వైస్ మాను గారే ను, మి కి కొందరును కలిసి వారి ఇష్టానుసారముగా ప్రజల యుపయో గాధము కొన్ని పనులు చేయించుటకును ఏర్పాటు చేయించి నట్లు వినుట కెంతయు సంతోషముగా నున్నది. కాని ఏకాక ణము చేతనో మ్యూనిసిపల్ వారు ఈ గ్రామములో నున్న మొయన్ గోడ్డులో కొంతభాగము మాత్రమే పట్టణమార్కెట్టుగా ఇటీవల ప్రచురించి, ప్రచురించిన స్థలములో వై సెన్సులేకుండా ఏతినబడి సామానులు క్రయించ కూడవని కొందరు వక్ర కులకు నోటీసుల చేయించినట్లును, మరుపాంశా క్రి. ప్రమాన్ ట్టులో లయసెన్సు అవసరంలేకుండా క్రయించుకో నచ్చు ననియు, మొయన్ గోడ్డులో పట్టణ మార్కెట్టుగా యెన్న బడిన స్థలములో దుకాణములు ఉంచవలెననెదని చెప్పినారు. కొందరును కురుపాంశా క్రి. ప్రమాన్ ట్టులో కొన్ని గదులు అద్దెకుదేసికొని దుకాణములు ఉంచించినను వారికి పూర్వముకలె లే క ము లు లే క పో వు ట చేసే వక్రకులు చాలా ఇబ్బందులు పడుచున్నారు. ఇంకా కొన్ని దుకాణములు మొయన్ గోడ్డులో నున్నందున మా యూరి డ్ కలెక్టరువారు స్వయముగావెళ్ల కురుపాంశా క్రి. ప్రమాన్ ట్టులోనికి వెళ్లినవారికి బరివామా నిధించుటకు వని ఖండితముగా చెప్పినా ఇంకొకరు కొందరు వెళ్లలేదు. వెళ్లినవారికి బేసారములు లేవనియు పూర్వముకలె సదు పాములు ఏమియు లేవనియు ఎన్నిసార్లు వక్రకులు నునచి చేసికొన్నప్పటికీవారికి సదుపాములు చేయించక, మా గ్రామము డ్ కలెక్టరువారు మ్యూనిసిపల్ యొరమాను గారును వక్రకులను నిష్పంధపరచి వక్రకులకు, ఏర్పాటుయక గ్రామవాసులకును చిత్కలు కలిగించుచున్నారని వినుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాను. ఇంకొకటిండి అయినను వారి మొరలువిని, వారికనుకూలమగు స్థలములయందు లయసెన్సు లు ఇప్పించి వక్రకుల యొక్కయు, గ్రామస్థుల యొక్కయు వందనములకు సామ్రులయ్యెదరు గాకయని గోరమన్నార అని యొక శ్రేయాభిలాషి ప్రాయుచున్నాడు.

ప్రసంగ

చిత్ర మైన

“నాల్వు ఇక్ హెడ్”

మోటారు కారు.

రూ. 1,50,000 ల విలువజేయగల నా స్నేహితులు మద్రాసు డిస్ట్రిక్టుకు సెస్టింబరు అక్టోబరు మాసములలో వచ్చుచున్నారు. మోటారు ప్రపంచమున నిది గొప్పవంత కాదా? అయితే ఇప్పుడు ఎక్కువగా “విక్” వజెంటును మాత్రము మెచ్చుకొనం బనిలేదు.

ఎందుచేతనా నన్ను గురించి చెప్పుకొనుటకు నేనే సిగ్గుగ నున్నాను. నీ స్నేహితులు నన్నే కొందురు. 16-టిలో 6 వదగు బిక్కు. వేగముతో వెనుకదిగిరిచూచిన వ్యక్తము పైతము కనుమరలో ఒక హైలూడూరమున యుండవలసినదే. ఏటవాలగు కొండలమీద పట్టెడి దిక్కుమార్గములను ఎంతవడిగా ఎంతచక్కగా నిశ్శబ్దముగా వెళ్ళి వదియు నాయజమానునకు తెలియును. ఆయన నన్నే పూజను మెచ్చు కొనుచు నా యందము చందము తన స్నేహితులకు చూపించుచు “ఇది అందముగా లేదా” అని ప్రశ్నించు చుండును. అందుచే నోటలు దొడ్లు తెంచు భూస్వాములు నన్నే కోరుకొనెదరు.

పెట్రోలున్న కీసనాలులున్న చాల తక్కువ ఖర్చు అయి చాల సంవత్సరములవరకు పని యథాప్రకారము చేయుచుండు చోట వర్తకులు, జమీదారులు వ్యవహారకర్తలు నన్నే ప్రేమింతురు. హైందవులు నన్నే ఉపయోగింతురు. నేను ప్రాముఖ్యతనివిధముగ నిశ్శబ్దము గను అతివేగముగను మార్గమున పరుగిడునపుడు నే కదిలినను మెదిలి నను అందరి కండ్లను నా మీదనే యుండును. అందుచే ఆ హైందవ ప్రముఖులు ఎంతయో చక్కగా తలలు మోకరించి గర్వముతో నాపై నాసీరులను చూచుచుండును.

నిజము! నా యజమానులచే నా యారోహకునిచే నేనెంతో పొగడ్త నొందితిని. కాని నాకు ప్రతినిధులు కాని గారేజి యజమానులు మాత్రము నన్ను మెచ్చుకొనరు. నన్ను గురించి వారి నడిగిన వారు నన్ను అతి సీచముగ చెప్పుచు నేనెందుకు పనికిరానిదాన నని చెప్పుదురు. అందలి హాస్య మేమనగ సాధారణముగా ఇతిరశకటాధి కారులవలె మరమ్మత్తు బిల్లులను నా యాజమానులు చెల్లించనవ సరిముండుదు. అందుచే నేను గారేజి యజమానులకు మంచిదానను కాను.

ప్రపంచమునందలి యద్భుతముగు మానవశక్తి ప్రభావము నన్ను ఈ ప్రకారము సిగ్గుచేసి మోటారు లోకమునందు నాకు ఉన్న తృప్తి నము నిచ్చినది.

నా చక్కదనమును నీ వెక్కడను చూడలేవు. నా యవయ నాంగముల చక్కదనము నైనను నిక్కముగ నీ వెక్కడను గాంచ

లేవు. ఉదాహరణమునకుగాను హానీకోంబు రకపు నా రేడియేటరును చూడుము. నా యంత్రములు 6 సిలెండరులును గలిగియుండియు నా యంత్ర శక్తిగల 4 సిలెండరుల యుజులకన్న సూక్ష్మకంఠమును చాల సూక్ష్మ రంధ్రములును గలిగియుండును. కావున పెట్రోలు బహు సల్పముగా వ్యయమగును. ఆరు జెంటిల్ ఎక్స్ప్లొజన్లు యుండుటవలన (జీయర్లను) యంత్రోపకరణములను అతికష్టముతో మార్పుకొను శ్రమలేకుండానే ఎట్టి ఎత్తు ప్రదేశము నైనను ఎక్కగల నని యర్థము.

ఇక నా నంపుటిరుసుపిడిని (క్రాకింగ్ హోడిల్) గురించి ఏమి తలచెదవు? నాకు ఒకటియు అక్కరలేదు. ఏలయన నొక గుడిని వొక్కగ నే నేను బయలుదేరుదును. ముందర నైపుననున్న నా లాంతరులకు నిప్పువు పనిలేదు. ఏలనన అయ్యవి విద్యుచ్ఛక్తికి సింబంధింపవి. ఊరక నొకగుడిని నొక్కినచాలును పంపుగొట్టముల సాహాయ్యమున నాదేహ మంతయును నూనె పూయబడును. అందు వలన ముడిగిని త్రువ్వగాని పట్టదు. శ్రమ ఎంతయో తగ్గును. నా శరీరము ఆ ప్రకారముగానే ఉదకిముచే చల్లబరుపబడును అందుచే ఎప్పుడును నేను చల్లగ నుండును. నా యొక్క క్లబ్బి లోహముమీద చచ్చుచుచే కప్పబడి వారిమీద నుండు బురద మన్ను వైబడనీయక చాల పరిశుభ్రముగా నుండును. ఇతరకారులయం దీలోపము ప్రసిద్ధము.

నా ఉపకరణముల పెట్టె కారుమధ్య వేలాడగట్టబడి యుండును. ఉపకరణముల మీటును కుడిచేతికి అందువాటులో నుండు నట్లమర్చబడి యుండును. దీని సందరును మేలని అంగీకరింపజేతరదు. నాపై బరువును, ఎగుడు దిగుడు దోవయు నా ఇరుసునకు మోపు గలిగినేరవు. నా ఇరుసు అతిసుమారుగా సాగింపబడగలను. ఇతిరబండ్ల యం టలువలెగాదు. నా ఇరుసులు జోడంచుల మోపులపై నాధార పడియుండుటచే బహుశలము పని జేయగలిగి యుండును. అందు వలన మరమ్మత్తు బిల్లులు చెల్లించుకొన నవసరములేదు.

నా విషయమేమైన తెలియగోరునెడల గాని నామీద స్వారి చేయగోరునెడల గాని అడ్లిఫ్ కంపెనీ లిమిటెడు వారివద్దకు వచ్చి ఈ పత్రిక పెరును పలుకరించి అడిగిన వారత్యుత్యాహముతో చెప్ప గలరు.

ప్రస్తుతము నా యొక్క ధర రూ 5250 లు మాత్రము.

విక్ మోటారు కారులకు సోలు యేజెంట్లు:—

ADDISON & Co., Ltd,

MADRAS.

అడిసన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడు

మదరాసు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

(౧)

మదరాసు హైకోర్టు.

ముఖ్య న్యాయమూర్తి

న్యాయమూర్తులు విలింగు, కేసగిరి అయ్యరు గారు.

అక్టోబరు 6 వ తేదీ శుక్రవారము.

న్యాయండియూ కేసు.

పునర్విచారణ దరఖాస్తు.

(నిన్నటిదినము తరువాయి).

పిమ్మట సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారు తమ వాదన తీర్చిదిద్దినందులకు గూర్చి యందునని చెప్పిరి. (1) పత్రికా శాసనము సెక్షను 3(1) వలన తమ కీయబడిన యధికారముల ఫలితమిచ్చి ఫిఫ్టప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటుగా రీయన్తరు వ్రాసంగిరి. (2) ఇందులో ఎట్టియధికారముచే నైన ఆమె జిస్ట్రేటు గారు పనిచేయగలగినయెడల ఆయధికారము కోర్టు అధికారము మాత్రమే యగును. (3) వారు సరకుచేసిన యధికారము కోర్టు అధికార మగుట కేమైన అభ్యంతర ముండిన వారు విచారింప వలసిన సంగతులు న్యాయాధికార సంబంధమైన సంగతులుగా నున్నవి.

ముఖ్యన్యాయమూర్తిగారు:—అతడు పత్రికాశాసనము ననుసరించి నడచుకొని యున్న యెడల?

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—ఆశాసనము నను సరించియే నడచుకొన్నట్లు చెప్పవచ్చును. ఆశాసన మతని కట్టి యధికారమే యాయనపుడు? పత్రికాశాసనము ననుసరిం చియే ప్రవర్తించుచున్నాననిచెప్పి న్యాయాధికారిగారు ముద్రా లయములేని వానిపై పారబాటున ధరావత్తును గోరియుండు నను కొందము. అప్పుడతడు పత్రికాశాసనము ననుసరించియే నడచుకొనియెనో లేక మరియేకానము ననుసరించియే నడచుకొనెనోమా కోర్టువారే విచారింపవలసి యుండును. ఒకవేళ పత్రికా శాసనము ననుసరించియే యతడు నడచుకొనెనన్నను పత్రికా శాసనపు 22 వ సెక్షనుగూడ నటుంచి ఆధరావత్తుగోరుట సరియైనదియు మానినదియు కోర్టువారు విచారింపదర గాక యని నేను వాదించ బోవుచున్నాను.

న్యాయాధికారి యొకవేళ పత్రికాశాసనముయొక్క 3 వ సెక్షనునందలి (1) వ ఉపబంధన ననుసరించియే యుత్త రపు బారీచేసినయెడల ఆయుత్తరపు పత్రికాశాసనము 3 వ సెక్షను ననుసరించియే ప్రవర్తించలేదనియు, అందుచేత పిర్యాది ఆయుత్తరపును పునర్విచారించుటకుగా హైకోర్టువారిని ప్రార్థింప వచ్చు ననియు, పాట్నూ మేజిస్ట్రేటుగారు పత్రికా శాసనము 3 వ సెక్షను (1) వ ఉపబంధనము ననుసరించి బారీ చేసిన యుత్తరపు పాట్నూ హైకోర్టువారిచే విచారింపబడిన దనియు దాని ననుసరించియే తమ వాదన యుండుననియు అయ్యరుగారు చెప్పిరి.

ఆ తీర్పు ఈ విషయమై ఏ తీర్మానము నీయలేదని ముఖ్య న్యాయమూర్తిగారు పలికిరి.

ఆ ముద్రాలయము ప్రాతముద్రాలయ నుండును, అం దుచే స్థానిక దొరతనమువారే దానిగూర్చి ప్రశ్నలు కలుగ జేసి కొనవలసి యుండుననియు అయ్యరుగారు చెప్పిరి.

ఆ తీర్పు అంతవిరళముగా లేనందున దానిని విడచి చెట్టుట యుక్తమని ముఖ్య న్యాయమూర్తిగారు పలికిరి.

ఫిఫ్టప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటుగారు “కోర్టు” క్రిందనే పరిగణింప బడుదురని అయ్యరుగారు వాదించసాగిరి.

ఎడ్వో. జన:—కార్యనిర్వాహక శాఖవారిచే నీయ బడిన అధికారములక్రింద న్యాయాధికారిగా రీయన్తరపు నొసగినది నేను వాదించెదను.

అట్లయినచో, మొదట ధరావత్తననుసరించి న్యాయాధికారిగారు తెలియ జేసిన పిమ్మట తిరిగి ధరావత్తు నడుగవలసి యుండిన పత్రికా శాసనము ప్రకారము తన కారణముల నన్నియు నుదహరించి పిమ్మట ధరావత్తు ఉత్తరణను బారీ చేయవలసియున్నదనియు, న్యాయాధికారి తమ కారణముల నుదహరింపవలయుననియు, వారియుత్తరపు లపుడు అధికారపుటు యుత్తరపులకు పరిగణింపబడుననియు నాలోచింపబడి నది. శాసనములచే నధికారము నొసగబడిన యధికారి అధికారపుటు యుత్తరపులసరకు జేయవలసి యున్న వారాయుత్తరపు లిచ్చుటలో న్యాయాధికారము ననుసరించియే పనిచేసిరి; గాని కార్యానిర్వహకాధికారము ననుసరించి గాని లేక పరిపాలనాధికారము ననుసరించి గాని కాదు.

ఇరుకక్షులవారి వాదనల వినిపిమ్మటగాని లేక తనన కారణముల నిచ్చిగాని దొరతనమువారు యుత్తరపుల బారీ చేయ వలసియున్న నవి న్యాయాధికారస్వభావములు మాత్రమే గలిగి యుండునని వారివాదన. పత్రికాశాసనము ననుసరించి న్యాయాధికారియు దొరతనమువారు తమయుత్తరపుల బారీచేసిన నాయుత్తరపులు న్యాయాధికారపుటు యుత్తరపులుగ బరిగణింప వలయును. ఏలనన 3 వ శాసనమునందలి 17 వ సెక్షను న్యాయాధికారి యొక్కగాని దొరతనమువారి యొక్కగాని యుత్తరపు క్రమముగా నున్నదియు లేనిదియు విచారింతుటకు హైకోర్టువారి కధికారము నిచ్చుచున్నది. అందుచే నీశాసనము ననుసరించి జరుపబడుచర్యలన్నియును న్యాయాధికారము ననుసరించియే నడుపబడినవిగ లేదుమగుచున్నవని వారు వాదించిరి.

న్యాయ. కేసు:—అట్లయినచో న్యాయాధికారులు బారీ చేసినయుత్తరపు కార్యనిర్వాహక శాఖవారి యాజ్ఞప్రకారము బారీచేయబడె ననియును 22 వ సెక్షను ప్రకారమట్టిచర్యను విచారించుటకు మాకధికారము లేదనియు వాదించబడును.

రామ. అయ్య:—ఒకవేళ పత్రికాశాసనముబట్టి అట్టి యధికారము లేకపోయినను మరయొక యధికారము ననుసరించి న్యాయమూర్తు లాకేసును విచారింపవచ్చునా అని సదుత్తర మియ్యబడును.

న్యాయ. కేసు:—దొరతనము వారి యుత్తరపులే మరల విచారింతుటకు 17 వ సెక్షను మాకధికార మిచ్చుచున్నది గాని ప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరపుల విచారింతుటకుగాదు.

రామ. అయ్య:—స్థానికాధికారుల యుత్తరపులు గూడ న్యాయాధికారము ననుసరించినట్లులే 17 వ సెక్షను నూచించుచున్నది. ఆయుత్తరపు లట్టి స్వభావమును గల్గినవి కావున్న హైకోర్టువారికి వాని విమర్శించు అధికార మియ్యబడును. ఈయబడబాలు. ధరావత్తుడుగుటయందును అనవసరమని చెప్పబడుచుండును: మరలక్రింద ధరావత్తును గోరుటయందును స్థానిక దొరతనమువారుగాని న్యాయాధికారిగాని న్యాయాధికారము ననుసరించియే నడచుకొనుచున్నార గాని కార్యనిర్వాహకాధికారము ననుసరించి కాదు.

ముఖ్య. న్యాయ:—అదిగా దొరతనమువారే కోర్టువారగుచున్నారు?

రామ. అయ్య:—కార్యక్రమమునుబట్టి కోర్టునే పరిగణింపబడవలసి యున్నాడు.

ముఖ్య. న్యాయ:—దొరతనమువారు కోర్టుగా నేర్పడినట్లు ఉదహరణముల నీయగలరా?

అయ్యరుగారు:—28 మదరాసు 42 వ పుటలో నున్న కేసు నుదహరించిరి. అందు గవర్నరుగారు సభ్యులలో గలసి ఒకకోర్టుగా నడచుకొనినట్లు క్రింద కౌన్సిలువారిచే విశదీకరింపబడెను. గవర్నరుగారుగూడ ఒకకోర్టువారు కోర్టుగా పరిగణింపబడుచున్నారనుటకు నిదర్శనము జూపుటకుగాని యుదాహరణము చెప్పబడినది అయ్యరుగారు రనిరి.

న్యాయ. కేసు:—అట్లయిన ప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటుగా రెల్లప్పుడును కోర్టువారనియే మీ యుద్దేశ్యమా?

రామ. అయ్య:—ఎల్లప్పుడును అనికాదు. “తై నెన్నుల నిచ్చుటలోను,” “రెఫరీ” గా పనిచేయునప్పుడును, మొదలగు విషయముల నటు లుద్దేశింప లేదు. ఆసంగతిని గూర్చి తమ వాత విస్తరించెదను.

పిమ్మట అయ్యరుగారు ఫిఫ్టప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటు గారు కోర్టుగా పరిగణింపబడిన యుదాహరణమును, వారి యుత్తరపులు హైకోర్టు వారిచే పునర్విమర్శింపబడి (ప్రెస్సింగ్ మేజిస్ట్రేటు యుదాహరణములను జూపిరి. తమవాదనల కెప్పుడు “డిస్లెయిమర్” పత్రికాధిపతిగారియొక్క కృతజ్ఞతాతాద్యము తప్ప వేరువారియు ధరావత్తు సంగతి నిశ్చయించుట న్యాయాధికారి కవశ్యక క్రమమనియు న్యాయాధికారి తనన్యాయ బుధిమత్వముగించిఎట్టికే యుత్తరపులచేసినను, అన్నయ న్యాయాధికారముబట్టిచేయబడినదియేమనెదమ వాదనమనియు, అందుచే నట్టిపనులుచేయుటకు న్యాయవిచారణ మావశ్యకమనియు వారు చెప్పిరి. ధరావత్తు మొదలును నిశ్చయించుటకును మేజిస్ట్రేటుగారు తమ న్యాయబుధిని వినియోగింప వలయును. సెక్షను ననుసరించి చేయబడిన పనులన్నియు న్యాయాధికారము నను సరించుచున్నవి. అందుచే ఉత్తరపు నిచ్చుట యందును, ధరావత్తును స్వాధీనము చేసికొనుట యందును, ఎంతధరావత్తును గోరుటయు నిశ్చయించుటయందును క్రమమైన విచారణము జరుగవలయునని న్యాయశాస్త్రానిప్రాయము. ఈవాదన సరియైనదిగా నిరూపించుటకు వా

కేసే యుదాహరణముల నొసగిరి. ఇంటియగారక ధరావత్తు ననవసరమని చెప్పటలో న్యాయాధికారి తన యధికారమును వాటిపోయినచెప్పి, పత్రికాశాసనము ననుసరింప 3(1) ననుసరింపబడుచున్న స్వభావమును తెలుపుచున్న దనియు లేకున్న దానిపై విమర్శనయేగాని వేరుకాదనియు వారు వాదించిరి.

ఈకేసులో నదియట్టిది కాదనియు, సెక్షనుకంటె గూడ నది న్యాయాధికారి కెక్కుడు అధికారముల నిచ్చుచున్న దనియు ముఖ్యన్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి.

అది సెక్షనులోని భాగముగానే నిరూపించుటకు అయ్యరుగారు నేక ఉదాహరణముల నిచ్చిరి.

ఒకమారు ధరావత్తననుసరించి చెప్పబడిన పిమ్మట సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు యభిప్రాయము ప్రకారము ఆయుత్తరపు తిరిగిరద్దుచేయబడ నేరదు అని న్యాయమూర్తి విలింగుగారు చెప్పిరి.

అని సరిగానున్నట్లు రామస్వామి అయ్యరు గారు చెప్పిరి.

ఈసమయమున ఫలహాసము కొఱకు విచారణ ఆపి వేయబడెను.

ఫలహాసంతరము మరల విచారణము ప్రారంభమయ్యెను. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు తమవాదనల కొనసాగించిరి.

ఆదరభాస్తునందలి చివరవిన్నపము మనపత్రికా శాసనమునకు ఎక్కుడు అధికార మియ్యబడినది. అందు 4 వ సెక్షనునకు మరయు ఎక్కుడు అధికార మియ్యబడినది. ఒకా నొక యధికారి తనకీయబడిన యధికారములకు మించిన యధికారముల నుపయోగించినవి చెల్లగూడనట్లు నొకప్రత్యమును వ్రాసి పంపుటకు హైకోర్టువారి కధికార మున్నదని వారు చెప్పిరి.

ముఖ్య. న్యాయ:—ధరావత్తుడుగుట అన్యాయమని మే మెవరయు యుత్తరపు నొసాద మనుకొనుదు. అట్లయిన స్వాధీనము చేసికొనుట ఏయగును?

అట్టిసందర్భములో ధరావత్తును స్వాధీనము చేసికొనుటను గూర్చి వారేమియు చెప్పలేదు. నిశ్చయమేయైనను సెక్షను 22 ననుసరించి సాధారణపు దావానొకటి చేయవలసి యుండుననియు, న్యాయము క్రమముగా జరుపలేదని తోచినయెడల హైకోర్టువారుల తెలియజేయుచు నొకప్రత్యము (Certiorari) నీయవచ్చుననియు అయ్యరుగారు చెప్పిరి. పిమ్మట ఎడ్వోకేటు జనరలుగారు ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుచు నిటుల కేప్పిరి. ఫిర్యాదు ఇండియను పినలుకోర్టు 107, 435 సెక్షనుల ననుసరించి యుండుటచే నట్టిప్రత్యము నేదియు నిచ్చుటకు పూర్వము న్యాయాధికారి గారికి ముందుగా తెలియజేయవలెను. అట్టి ప్రత్యము నిచ్చునపుడు న్యాయాధికారి గద్దనండి కొన్ని ప్రత్యములను గూడ తీసికొన వలసియుండును.

అప్పుడు మేజిస్ట్రేటు గారి వద్దనుండి తమ కొక కరకు వచ్చెననియు, దానిమీద “రహస్యమైనది” (Confidential) అని వ్రాయబడినదియు, ఫిర్యాది దానిని చూడగోరిన తానెటుల నిరాకరింప గలుగుదుననియు ముఖ్య న్యాయమూర్తి గారు చెప్పిరి. పిమ్మట నారికార్డు కాగితములు పాట్లవారికిచ్చి వేయబడెను.

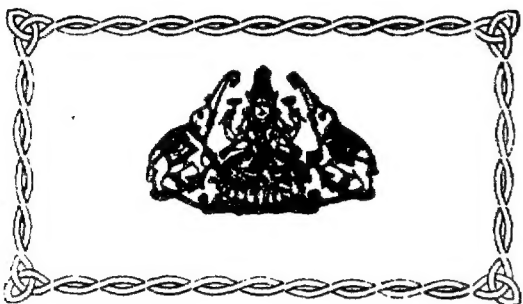
ఒక్కన్యాయవిచారణ కే సందర్భముననే వై కోర్టు వారు “Cortiorari” అధికారప్రత్యము సంపరచ్చుననియు, ఇవట న్యాయసంబంధ మేమియు లేదనియు, అందుకొరకు నిర్వాహకాధికారము క్రింద జరుపబడె ననియు, రామస్వామి అయ్యరుగారు రిచ్చి ఉదాహరణము లన్నియు ఈ యధికారము గూర్చియే యనియు ఇచ్చట ధరావత్తు చదుగుటలో న్యాయాధికారి బాగుగా నాలోచించియే ప్రవర్తించిరనియు, ముద్రాలయ ముందుకొన గోరువారు పత్రికాశాసనము ప్రకారము కొంత ధరావత్తిచ్చి తీరవలయుననియు, పుచ్చుకొనుట కను నూనుటకును న్యాయాధికారి యిష్టమే ప్రధానమనియు ఇచ్చట వారు తమయధి సంరగా విచారింపవలయు అగత్యము లేననియు, వారిచట నెవరైన నింగారోపణ చేయలేదనియు చెప్పిరి.

ముఖ్య న్యాయ:—న్యాయాధికారి కారణముల తెలియజేయవలసి యున్నాడు.

ఎడ్వో. జన:—అతడు కారణముల తెలుపవలసినది ధరావత్తునగునపుడు గాదు. ధరావత్తును స్వాధీనపరచుకొనునపుడు.

విషయానుక్రమణిక.

భాష్యసంఖ్య బాధ్యత	3
మూలము	4
వ్యాఖ్యానము	5
ప్రధానవ్యాసము	6
ఆంగ్లభాషామూలము	7
విశేషము	8-9
విశేషము	10
విశేషము	11-12
విశేషము	13
ప్రపంచము	14

1916 సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది
శనివారము

ఆంగ్లభాషామూలమున పని

క్రమక్రమముగా హైందవభూమిని గురించిన ప్రశంసలు ఆంగ్లపత్రికలలో అనేకములు విపులములను నగుచుండుటకు సంతోషించుచున్నాము. ఇదివరలో ఎన్నో యొక్క పుస్తకముగాని హైందవ విషయములను విమర్శించు పత్రికలు నడిపినను సామాన్యముగా హైందవ సమస్యల కొకకొంత తావు ఇయ్యవలయునని నియమించుకొనినట్లు ప్రపంచమున గుఱుచున్నాము. ఈ వాతము ఆంగ్ల భూమియందీ మాచేతి కిదియు మ పత్రికలలో నేదో యొక్కటి రెండు తప్ప తక్కినవానిలో నన్నిట ను కొద్దిగనో గొప్పగనో హైందవ విషయ విమర్శ కావచ్చుచున్నది. అందులో మిక్కిలి యుదాహరణమునకు జేసిన న్యూస్ పేపరు పత్రిక 'హైందవభూమి సామాన్య సంతోషము' అను శీర్షిక క్రింద ప్రత్యేకముగా ముందుకు హైందవభూమికి అలవడవలసిన స్థానమును గురించిన విమర్శను ప్రకటించి యున్నది. సో హా జాన్సు అను స్త్రీ పత్రిక నాయకుడు వ్యాస కృష్ణ సభ్యుల మంత్ర టికిన సమస్యను ముఖ్య విశేషముగా గుర్తించి అందుకు ప్రాయముని పొగడ్తగాంచిన దివ్యా ఆఫ్ దివ్యా పత్రిక మూడు పేజీలలో హైందవ విషయముల విమర్శను పొందుపరచినది. 'జెయిల్ న్యూస్' అను మరొక స్త్రీ పత్రిక సో విల్లియము వెస్టగబును ను శియుడు 'రాజప్రతినిధి' స్వత్యములను గురించి వ్రాసిన లేఖను ప్రకటించినది. మాకు వందల కొన్ని ఇతర రాష్ట్ర పత్రికలు ఈ యుత్తరమును ప్రకటించినవని సూచనలు కలవు. ఆంగ్లభూమిలో లండను టైముస్ నకు రెండవదిగా కెన్నబుడు మార్చింగు పోపు పత్రిక, మన యెడల వసురాగము లేని వనము, వ్యతిరేకముగా ప్రకటన సమస్యలను వివరించునది మొదటి. దాని ప్రకారము కారణముగా వెస్టుమిడ్లరు కెజెటు కూడ హైందవ సమస్యల విమర్శను నిడి దిగినది. రాబీ బ్రెన్సికు హైందవభూమిలోని జనము క్రైస్తవులు ఇంగ్లీషు కార్యదర్శిగా వచ్చివేయుటచేత లండను టైముస్ పత్రిక హోరాహోరీ పోరు పెట్టుకొని

యున్నది. టైముస్ పత్రికలో మన రైల్వేపరిపాలన సమస్యలను విమర్శకు వచ్చి అదియు కొంత స్థాన మాక్రమించుకొనినది. పోల్ మాల్ కెజెటు, జేవ ను అందు ఎక్కిటరు కెజెటు అనుపత్రికలును హైందవ భూమిని గురించిన వ్యాసములను ప్రకటించినవి. మొదటి దానిలో ఎస్. బి. బెనర్జీగారు "హైందవ భూమి ఏమికోరుచున్నది" అను విషయము నువ న్యసించిసారు. రెండవ పత్రిక "యుద్ధము-హైందవ భూమి" అను విషయమై తన వ్యాఖ్యానమును వ్రాసి నది. ఈ పత్రిక లేకాక ఇకరపత్రికలను హైందవ సమస్యలను వివరింప మొదటికి యున్నవి. మేము చ్చిన జాబితాను బట్టి యొక్క సంగతి మాత్రము స్పష్టము. హైందవభూమిని గురించి ఆంగ్ల భూమిలో మునుపటి కంటె నెన్ని యో రెలు ఎక్కువ శ్రద్ధ జనించినది. పై పత్రిక లేకాక హైందవ సమస్యలను వివరించుటకుగానే పుట్టిన పత్రికలు రెండు కల వనుటకు మాచదువరు లెను గురురు. ఇండియా పత్రిక మన దేశీయ మహాసభ యొక్క శాఖవారిచే నడుపబడుచున్నది. ఈ పత్రిక యొక్క కార్యమునకు ప్రతిచేయు నుద్దేశముతో 'ఇండియా మను' అను పత్రిక మరొకటి ప్రకటిత మగుచున్నది. ఇండియామను పత్రిక యభిప్రాయ ము లెన్నును హైందవభూమిని గురించిన సంగతులను మాత్రము ఈ పత్రిక తెలుపవలసి యుండును గదా! అందులోను హైందవభూమిని గురించిన శ్రద్ధ ఎక్కువ యైనప్పుడు ఇతర పత్రికలు హైందవభూమి వార్తలను ఇచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నప్పుడు ఈ పత్రిక యు సరియైన వార్తలను ఇయ్యక తీరదు గదా! ఈ పత్రిక లేకాక మిట్టి నల స్వపరిపాలనా సమితి పక్షమున ప్రకటితములు కాజొచ్చిన కరపత్రములును ఆంగ్లభూమిలో హైందవ విజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకు దోడ్పడుచున్నవి. ఈ కితిగా హైందవభూమి యొక్క సమస్యల యాదోశన ఆంగ్లభూమిలో ప్రబల తర మగుట కెంతే సంతోషించు చున్నాము. కాని ఈ మాత్రముచేత సంతోషపడిన యెడల లాభము లేదు. యుద్ధానంతరము ఆంగ్ల పత్రికలు హైందవ సమస్యలను వెనుకకు నెట్టివేయకుండ వారికి శ్రద్ధ పుట్టించుట యొక పనియైయున్నది. సామాన్యముగా ఈ పత్రికలు అందనట్టియు అందినను ఈ పత్రికలలో గల హైందవ విషయములను జనునట్టియు ఆంగ్ల పౌరులు లక్షలకు లక్షలు కొటకు కొట్టు ఉంచుచుండుట సుదియము లేదు. యుద్ధము సమయమున కొని ఏది యందకును హైందవభూమి యెడల నే జభించి పుట్టించుట కర్తవ్యము. లేని యెడల కొంతకాలము పట్టు పత్రికలవారు హైందవ సమస్యలను ప్రకటించినను సామాన్య పౌరుల కందు అభివేషము లేకపోయేనేని క్రమముగా వారును మానుకొనవలసి వతురు. కాబట్టి నే హైందవభూమిలో మన కెక్కువ పని యున్నది. మన యుపన్యాసకులు మన వ్యాసరచకులు ఆంగ్ల పౌరుల చిత్తముల నిప్పుడే యాకర్షించి హైందవ విషయములపై అవి నిలుచునట్లు నర్పవలసి యున్నారు. ఇది స్వల్పముతో నగుపని కాదు. హైందవభూమి యంతయు పాటుపడి ద్రవ్యము సమకూర్చి హైందవ సేవకులను కొందరను ఆంగ్ల భూమిలో కొన్ని సంతకరముల పాటుంచి పని చేయించిన గాని ఫలములేదు. మన కార్య ప్రతినిధులు ఇంగ్లాండులో నాలుగు వైపులను నెల్లురు, న్యూట్రాండులో అశమపక్ష మిద్దరు, అయిర్లాండులో నొక్కడు నిరంతరము పనిచేసినగాని మన కెక్కువ యుపయోగము సమకూర జాలదు. విద్యా ఎంతయును ఉత్సాహవంతులును నగు యశాన నులు స్వార్థ త్యాగ ము మై ఈ పనికి

బూనుకొనవలసి యుండురు. ఒక్కొక్కరికి జీతము నకు 300 సవరనులు కరపత్రములు ప్రకటించుట ఉపన్యాసము లిచ్చుట ఆంగ్ల పౌరులను సాంఘిక సమావేశములకు చేర్చుట ఇత్యాదులకుమరి 300 సవరనులు లెక్క వేసినను ఈ యెల్లరకు వ్యయము సంవత్సరమునకు రూ. 3,000 లుగాదు హైందవభూమి ఈ మాత్రము భరింపజాలదా? ఏదై దేండ్లయినను దేశ సేవకై ఆంగ్లభూమిలో నివసించి రాగలయా వనులు ఏగురు దొరకక పోవుదురా? దేశీయ మహాసభ యీ సాధనము నికను నేల ప్రయోగింపలేదు. ఏల యింకను ఆంగ్లభూమిలో దృఢత నాందోశనము నడుప నిశ్చయింపలేదు. హైందవ రాజకీయ భాగములు ఏగురు పలుతావుల పాటు పడుచుండునేని 'ఇండియా' పత్రికనుగూడ ఇప్పటి కంటె నెన్ని యో రెలు వారు బలవంత మొనర్ప జాలరా? మనవైపున సానుభూతిచూపు పత్రికల వద్ద పలుకుబడి కలిగించుకొని ఇంకను నెన్ని యో రెలు సానుభూతిని విజృంభింప జేయ జాలరా? రాజకీయ కర్మ పరతంత్రము ప్రత్యేక సేవకు వరకును ఫలము లేదని యెందరు మన నాయకు లుద్ఘోషించి యుండలేదు? అట్టివారి నేర్పరిచక నెలపు కాలములో విరతి కాలములో విశ్రాంతి కాలములో రాజకీయ విషయములను విమర్శింపగల న్యాయవాదులను సమావేశ పరచుటకు మాత్రము దేశీయ మహాసభ సహకారి యగునన్ని దినములు నిజమగు రాజకీయ నిర్మాణ మెట్లు సాగగలదు. ఈ పర్యాయమైనను దేశీయ మహాసభ ఆంగ్లభూమిలో జరుగ తగిన పనిని గురించి గట్టిగా నాలోచించునేమో చూడతగి యున్నాము.

రాజప్రతినిధి స్వాతంత్ర్యములు

మన సవీర రాజప్రతినిధి మల్లుసుపర్లు ప్రభువు శాసననిర్మాణసభ నుపక్రమించుచు తాము శాసన నిర్మాణసభకు సభ్యులను నియమించు నధికారము కలవారైనను ఆ యధికారము తగినంత లేదనియు తమకొకను నెక్కివ ముదిని నియమించు నధికార ముండవలయు ననియు నిక్కాణించిరి. అట్టి యభిప్రాయము వారికి కలుగుట తప్పనియు రాజప్రతినిధిగా రనేకులను నియమించు నధికారము కలవారగుదురేని శాసననిర్మాణ సభ అసధికార ప్రాబల్యము పూర్తిగా లేనిదే యెబోపుననియు హైందవ పత్రిక లెల్లయుకొంచెరుచుముచుగానే గ్రహముగ భండన వ్రాసినవి. అయిన నిందులో నెచ్చటను సర్ విల్లియము వెస్టరుబరను గారికి తోచిన యాలోచన కానరాలేదు. వారు రాజప్రతినిధిగారికి నియామకాధికారము ఎక్కువగా నుండవలెననియే వ్రాసినారు. అయిననా నియామకాధికారము శాసన నిర్మాణ సభ పట్లగాక కార్యనిర్వాహక సభావిషయమున నుండవలయునట. నేటిదినము రాజప్రతినిధి నిజముగా కార్యనిర్వాహక సభలో శక్తి విహీనుడుగా నున్నాడు. ఒక్క రాజ ప్రతినిధియే కాదు. ఎల్ల పరగణాల పరిపాలకులైన గవర్నరులు లెఫ్టినెంటు గవర్నరులు అందరును కార్యనిర్వాహక సంఘములో రహస్యమిగ్గి హయాత్రులగుస్థితి సంభవించియున్నది. సామాన్యముగా రాజప్రతినిధులు, గవర్నరులు, లెఫ్టినెంటు గవర్నరులు, ఏరెల్లరును తాజాగా ఆంగ్లభూమినుండి దిగువారు. కార్యనిర్వాహక సంఘములలోనుండు వారు ఎవ్వరో ఒక్కరో అరయోతప్ప ఎల్లరును బహుకాలము హైందవ భూమిలో పాదుకొని అధికారము రుచి గాంచినవి. ఎస్. ఉద్యోగులు. స్వాతంత్ర్య స్వర్గభూమియగు

అంగ భూమినుండి క్రొత్తగా కాలువెట్టిన అంగ హృదయపు సంవేదన వేరు. ఉపమండలాధికార మునుండి మండలాధికారము ద్వారా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పదవి మూలముగా బోర్డు సభ్యత్వాధికారము గుండా కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు బ్రాకిన హృదయపు సంవేదన వేరు. కాని అనుభవ శాలురు ఈ కార్యనిర్వాహకులు. అనుభవ విరహితులు వై పరిపాలకులు. అందుచేత పరిపాలకులు కార్యనిర్వాహకుల చేతులలోని కీలు బొమ్మలయి పోవలసి వచ్చుచున్నారు. అదియు గాక పరిపాలకుల డొక్కట. కార్యనిర్వాహకుల జాతి తండ్రివలె తండ్రులు. ఈ విచిత్రము మన దేశములోనే తప్ప ఇంకొక్కడ నెచ్చటను కానరాదు. అంగ ముఖ్యమంత్రి కార్యనిర్వాహకులను తన రాజకీయ సాధనలను నియమించుకొనుచున్నాడు కాని సివిలు సర్వీసులో సామాన్యాధికారమును నిర్వహించు నుద్యోగులలో చిక్కులు పడుచు పనిచేయుట లేదు. అట్లు పనిచేయవలసి వచ్చినపక్షమున అంగ రాజ్యాంగ కార్యనిర్వహణము ఒక్క నిమేషము జరుగజాలదట. ఇక్కడను జరుగజాలదనుటను మనమును ఎరుగుదుము. కాల్మికేలు ప్రభువు తలపెట్టిన యుద్ధ మార్గమును ఆతని కార్యనిర్వాహకులు నిరోధింప లేదా? ఆతడు ఆవిషయమును బహిరంగముగా చెప్పలేదా? సర్ జేమ్సు మెస్సన ప్రభుత్వము ఎందరు ఎన్ని తమ యుద్ధ భావములను అడవి గాచిన నెన్నెల పగిది వ్యధ పరచుచున్నారో ఎవ్వరు చెప్పగలరు? హార్డింజి ప్రభువర్యు డెంకో యుద్ధముగా నుండియును గూడ సర్ ఆలి ఇమామున కెంతో సహాయ కారి యయ్యెను గూడ ఆలి ఇమాము సంకల్ప తీరించి పడవైచినవాని పగిడినందుట నాతడే స్పష్టపరచలేదా? సర్ శంకరన్నాయకు తన ప్రస్తుత పదవికిపోవు సమయమున మరల తాను తిరిగివచ్చి గాని తన చేయగలిగిన పనిని చెప్పజాలడని నుడువుట కింత కంటెను వేరుకారణమున్నదా? పరిపాలకుని చిత్తవృత్తికి సంబంధములేని కార్యనిర్వాహకు లేర్పడి వారి కోపేబలనైన యప్పుడు ఆతనికి తయారా ర్యమున్నను బూడిదను బోసిన నేయిగాక వేరుగానా? ఈస్థి యెంతో ఖండింపదగినది. ఎంతో వ్యధమునకు గారణము. కావుననే వెడ్డన బునుగారు అంగ పద్ధతిని ఇచ్చటను నెలకొల్ప వలసినదని కోరినారు. అంగ భూమిలో ముఖ్యమంత్రి తన కార్యనిర్వాహకులను నియమించుకొనుచు కొనినట్లు నుచ్చటను రాజ ప్రతినిధి తన కార్యనిర్వాహకులను నియమించుకొనవలెను. పోరో ద్యోగ శాఖవారు అచ్చటివలెనే ఇచ్చటను తమ తమ శాఖాధిపత్యముతో సంతృప్తి పొందవలసినది. ఈ సలహాలో వై పరిత్య మేమియును మాకు కానవచ్చుట లేదు. రాజప్రతినిధి ప్రస్తుత మీ యధికారము కొద్దిగా కలవాడై యున్నాడు. హైందవ సభ్యుని నియమించుటలోను ప్రత్యేక కార్యముకు సభ్యుడు కావలసి వచ్చిన యెడల నియమించుకొనుటలోను ఇండియా కార్యదర్శియను మతికి లోబడి ఇత డధికారము కలవాడై యున్నాడు. వెడ్డనబరను మహాశయుడు కోరునది ఈ స్వాతంత్ర్యమును పెంచవలసినదనియే. పోరో ద్యోగియ శాఖవారు ఈ సలహా నింత సులభముగా సాగనిత్తురని నమ్మజాలము కాని ఈ స్వల్ప సైన్ మాన్యు కొంతవరకు హైందవ స్వాతంత్ర్యమునకు మార్గదర్శకము కావునను ముండవకు శాసన నిర్మాణ సభ ప్రజాప్రతినిధి సభాగృతరుణము వచ్చినప్పుడు ఈ పద్ధతి తప్ప మరియొక పద్ధతి సా

ధ్యముకాదు కావునను వెడ్డనబరను మహాశయుని సలహా యంగీకృతి మగును గాక యని మనః పూర్వకముగా కోరుచున్నాము.

జానువైనుగారి సలహా

న్యూఢ్లేట్సునును కృత్రికా సర్. ఎచ్. ఎచ్. జానువైనుగారు మన భవిష్యత్తును గురించి వ్రాసిన వ్యాసము మిక్కిలి కాలజ్ఞత్వమును సూచించుచున్నది. వారు ఆంతరంగిక పరిపాలనమున కంతటికిని హైందవభూమి స్వతంత్రముగా నెన్నబడవలసినదని వ్రాయుచున్నారు స్వదేశ సంస్థానముల సంగతినిగాని హైందవభూమి నేరితని రాజకీయ విభాగము లొనర్పవలయునో ఆసంగతినిగాని వారు మరచినవారు గారు. స్వదేశ సంస్థానములలో స్వాతంత్ర్యము ప్రకటింపవలసినది. బ్రిటిషు పరగణాలను నవీనముగా విభాగముల క్రింద నేర్పరచవలసినది. ఇప్పటికంటె నెక్కువ పరగణాలను పరిమాణ సాదృశ్యము కలవిగా నిర్ణయింపవలెను. బ్రిటిషు పరగణాలలో నుండిపోయిన స్వదేశ సంస్థాన భాగములను స్వాధీనము చేసికొని అందుకు గాను బ్రిటిషు పరగణాల మారుమూలలను తదనుకూల స్వదేశ సంస్థానములకు ఇచ్చివేయవచ్చును. ప్రతి బ్రిటిషు పరగణాకును బ్రిటిషు గవర్నర్ లెట్టి నెంటు గవర్నర్ యుండవలెను. ఆతని క్రింద యధికారవర్గము ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వపద్ధతికి లోనై హైందవ ప్రాబల్యము కలదిగా నుండవలెను. హైందవభూమి కంతటికిని రాజప్రతినిధియే ఆతని స్వస్వ హైందవసభయు అధికారులుగా నుండవలెను. తగినంత విస్తీర్ణమును ప్రాముఖ్యమును గల స్వదేశ సంస్థాన ప్రతినిధులును బ్రిటిషు పరగణాల ప్రతినిధులును ఈ సభ సభ్యులుగా నుండవలెను. ఈ సభకు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల రాజ్యాంగ సభకు గల స్వాతంత్ర్యము లుండవలెను. ఈ సభ నుండియే బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సభకు హైందవ ప్రతినిధులు నిర్వచితులు కావలెను. అట్టి ప్రతినిధులు హైందవులుగా నుండుటయే మంచిది. హైందవుల ప్రతినిధిగా బోవువారు పాశ్చాత్యులు కాకూడదు. హైందవభూమి జనసంఖ్యను బట్టి సామ్రాజ్య సభలో ప్రతినిధుల నిచ్చుట సాధ్యము కాదు గాని హైందవ విద్యావంతుల సంఖ్యనుబట్టి ప్రతినిధుల సంఖ్యను నిర్ణయించునే ట్లు లొనర్చిన నెట్టికష్టమును చూపట్టబోదు. జానువైనుగారు సూచించిన మార్గము రమారమిగనిది. హైందవనాయకులైనను ఇంత స్పష్టముగా నీ సమస్యను వివరించి యుండగలరా యనుట మాకు సందేహము. జానువైనుగారు నిశ్చయాంగ్గ హృదయమునను కనుబరచినందులకు వారెంతయు నాదరియును. వ్యాసమున మొదటి భాగమున వీరు హైందవభూమిలో జాతి మతభేదములు విపరీతముగా కలవనియు ఇతరు ప్రాజాపత్యము లేనిచో నిచ్చట ఆరాజకీయ అపరిమిత మగుననియు వ్రాసిరి. ఈ ఛాయలోనే ఇతర విషయముల గొన్నిటిని పొందుపరచిరి. వీనిలో మన మేకీభవింపుట సాధ్యము కానున్నను వీరు రాజ్యాంగ పద్ధతి వివరణమున సూచించిన మొకటి రెండు సూక్ష్మాంశములు విమర్శనీయుములే యైనను ఇవి వరకు హైందవభూమి స్థానమును గురించి విమర్శించుట రెవ్వరును ఇంత కరతలామలకముగా వ్రాసినవారులేరని చెప్పటలో సాహసం లేమియును లేదు. ప్రాతినిధ్య ప్రాధాన్యమునువిభాగ సౌకర్యమును రెండును ప్రముఖముగా వీరు తెచ్చుటయే సమస్య నెల్లయువిడదీయుట యెనది. భాషావిభాగముప్రశంస దెత్తురేమో యను నను

మానము వ్యాసమును జదువనారంభించిన వారికి కొంతదోచునుకాని అంతవరకువచ్చి వారాగిపోవుట చూడ వాకి అంత సూక్ష్మ వివరణ మనసరము కానందున వదలినారేమో యను పరిహారము స్ఫురింపకపోదు. పునర్విభజనయే జరుగ వలసియున్న యెడల భాషా విభాగం బొనర్చుటయే లెస్సగదా! ఇదియే గదా నేడు హైందవభూమి అభివృద్ధికింకను అపేక్షించు చుండినది. భాషా విభాగ సమస్య నా గ్లభూమి కృత్రికలలో గూడ వివరించుట అనసరంబని ఇందువలన స్పష్టమగుచుండ లేదా. ఆంధ్రప్రముఖులు సర్ ఎచ్. ఎచ్. జానువైను నంటివారల నీ ప్రశ్న నాలోచించునట్లు చేయగలరా? ప్రజాప్రతినిధ్య స్వాతంత్ర్యముతో గూడ భాషా విభాగ స్వాతంత్ర్యమును గూడ సంపాదించ గలరా?

కొత్తసంధి

పారసీకములో నిదివరకు స్వీడను దేశపు రక్షక భటులు నియమితు లగుచుండిరి. ఆంగ్లభూమియు రుష్యాయు ఒక బలము ఉత్తరమున రెండవలయు దక్షిణమున పలుకుబడి కలవై యున్నందున తటస్థరాష్ట్రమగు స్వీడను రక్షకభటుల నియోజనము వీనికి అవసరముగా వోచునది యయ్యె; కాని యుద్ధవిపరీతి సంతయు మార్చివైచినది. రుష్యా ఆంగ్లభూములు విభేదములేని మిత్రము లైనవి. స్వీడను రక్షకభటులు ద్రవ్యమున కాశించి జర్మనులవలలో జక్కి అట్లగుటకు కారకుడై నారు. అట్టి నేటికి పారసీక ప్రభుత్వమువారు అల్లరి నాటుటకు అశక్తు లైనారు. స్వీడను రక్షకభటులు జర్మనీలోనుట్రచ్చే నానార్థి యశక్తు ములకు కొంత ప్రయత్నమువీడ రుష్యా ఆంగ్లభూముల ప్రాధికారము చేయగల్గినవి. అందువీడ నీరెండు భూములును మరియొక ప్రాధికారముగూడ చేసికొనినవి. తటస్థరాష్ట్రములు కాని శత్రు రాష్ట్రములు కాని పారసీకములో తక్షణయాడించుట కనుకూల ముండరాదని నిర్ణయించుకొనినది. భూమి తమకు విశ్వాసము వదిరినందున పారసీకపు నైరభాగమున రుష్యా రక్షకభటులును దక్షిణ భాగమున ఆంగ్లేయ రక్షక భటులును ఏర్పడి ఆదేశమున అల్లరులనుండి సంగ్రహింపవలసిన దని నిశ్చయింపబడినది. ఈ విషయమును స్థిరపచుచు పారసీకమున ఆర్థిక వ్యవస్థల పరిపాలనకు ఇరువురు పాసిములు, ఒక్క ఆంగ్లేయుడు, ఒక్క రుష్యుడు, ఒక్క జర్మనుడు వీరితోజేరిన పాధికారసంఘము నేర్పరచుచు ఆంగ్లభూమియు రుష్యాయు నవీనసంధి ప్రక్రమును వ్రాసికొనినవి. ఈరీతిగా పారసీకమున ఉత్తరమున రుష్యా వారి పలుకుబడియు దక్షిణమున ఆంగ్లేయుల పలుకు బడియు ఎప్పటికంటె నెక్కువగా స్థిరపడినవి. ఈపరిస్థితి ఆంగ్లభూమికిని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును సమ్మానావహముగా నుండునే కాని వేరుకాజాలదు. అయినను ఆంగ్లప్రభుత్వము వానివిషయమును ఆంగ్లభూమిలో తెలియపరచ లేదు. మాకొచ్చె యుగ్మమును ప్రతీక రుష్యాలోని ప్రతీకలోనుండి ఎరింగి కొని ప్రకటించినది. ఆంగ్లప్రతికలు ఈవిషయమున కొంత కిసుకవహించినవని విచిత్రమేమియు లేదుగదా!

Mysore Representative Assembly.
Sittings Opened To-day.

MYSORE, October 7.

The thirty-third Mysore Dussarah Representative Assembly opened at the public offices at 12 noon to-day Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident, Major St. George Tucker, S. Leslie Miller and Mr. R. H. Campbell, were among those present. A few ladies and the officials of the state were also present. The Dewan made his speech reviewing the administration of the state during the official year.

After reading of his address by the Dewan, which took an hour and six minutes, addresses were presented to the Dewan by Mr. H. M. A. Cooke on behalf of the Mining Board of Kolar Gold Fields, Central Mahomedan Association, and by the representatives of Kadur district.

Replying to the addresses the Dewan referred to the principal request on behalf of the Mining Board and said with regard to the extension of sections 5 to 20 of the Mints Regulation to Kolar Gold Fields Railway that the Mysore Government was in communication with the Government of India and the question of amending section 17 of the regulation and proposal to augment police force in the mining area were also under consideration. The Dewan also replied to the requests in other addresses.

At this stage the Hon'ble Mr. H. V. Cobb and party left and the Assembly after hearing the Kannere version of the Dewan's address adjourned till Monday. In addition to those already mentioned there were also present Lieutenant Colonel Frank Johnson, Mr. K. L. Datta, Mr. Manilal Nanavaty, Director of Industries Baroda.

బరోపా మహా సంగ్రామము

సోమరంగము-పరాసువారి నిరంతర పురోగమనము

జర్జనులు జెల్లియము రాజుగారికి సంఘిషరతులను తెలుపుట

రుమేనియావారు ట్రాన్సిల్వానియా మధ్యభాగమున నవస్కందనమారంభించుట

రమ్యారంగము-ప్రబలయుద్ధము జరుగుట

బొల్కనురంగము-మిత్రమండలివారు సెపోలిను నాక్రమించుట.

[రైటరు ఏ జెన్సీ.]

ఇంగ్లండు

నౌకను ముంచుట.

లండను, అక్టోబరు 6:-ప్రాంతానియా స్టీమరు మధ్య ధరాసముద్రమున జలాంతర్గాములవలన ముంచబడినది. అపుడది సైనికులను తీసికొనిపోవుటలేదు. 12 గురు నావికులు కనబడుటలేదు. 302 రు కాపాడబడిరి.

వ్యవసాయపు పనులు.

లండను, అక్టోబరు 6:-ఆహారపదార్థములు సమృద్ధిగా ముందుటకును పాలధర పెంచుకుంటున్న వ్యవసాయపు పనులు 1-1-17 వరకును పాడిపనులవారిని 1-4-17 వరకును కడల్చునాడెను. వీరు యుద్ధమునకు వెళ్లినచో యుద్ధమునకు పోయినవారిలో నీపనులను వేగమున తీసికొని పనిచేసెను. వీరిని పంపనకు వీరైనను వ్యవసాయ కాళి వారు ప్రకటించిరి.

నౌకలు ముంచబడుట.

లండను, అక్టోబరు 6:-“ఆథా”యను నావ్వేవారి స్టీమరు ముంచబడినది.

పైనికోడ్యోగము.

లండను, అక్టోబరు 6:-కారవమేజరు జనరల్ ఆర్థర్ హెన్రీ టెయిలర్ గారు 21 వ లాన్సెర్సు పటాలమునకు కర్నలుగా నియమింపబడిరి.

మరణము

లండను, అక్టోబరు 5:-సర్ రిచర్డు ఆడ్రీగారు మృతి నొందిరి.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, అక్టోబరు 6:-శత్రువులు గూడ్వేల్ గుండును సమీపమున గుండ్రును వదలిరి. ఇతర విశేషములులేవు. ధీపనెలు సమీపమున శత్రువులు 2 సార్లు తలపడి యోడిపోయి చాలమందిని గోల్పోయిరి. 7-16 మొదలు 30-9-16 లో పున మేము చాల సామగ్రిలను 29 నెడ్ల ఫిరంగులను 92 బండి ఫిరంగులను 108 కండుకము ఫిరంగులను 397 మరఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

జనరలు హేగుగారికి గౌరవము.

లండను, అక్టోబరు 6:-సాయిన్ కేరుగారు సోమరంగమును దర్శించి ఇటీవల బ్రిటిషువారికి గలిగిన మహావిజయముల సందర్భమున సర్ డగ్లస్ హేగుగారి నభినందించిరి.

పరాసువారి సన్నాహము.

లండను, అక్టోబరు 6:-పరాసువారు సెపోక రక్షణమునకు మూలమైన మాంటె సెయింట్ క్వెంటిన్ పీఠభూమిని చుట్టవేసి కాలువలపై నన్న ఫిరంగులను ముట్టడికి సిద్ధపఱచి యున్నారని పరాసు రంగమునుండి ఒక విశేషము వ్రాయుచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, అక్టోబరు 6:-యూకోరు లబ్బెకు ఈశాన్యమున మేము ముందుకుపోతిమి. రాత్రి ఆంకరునదికి దిగువను ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్చబడినవి. మేము లూసు ఆర్మంటులెలకు తూర్పున విష వాయువును వదలితిమి. లూసులో మూడువళములును ఆగ్రాసుకు వక్షిణమున రెండువళములును శత్రు సేనా ముఠలలో ప్రవేశించెను.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, అక్టోబరు 6:-ఆంకరుకు దక్షిణమున ఫిరంగులు విరామము లేకుండ కాల్చబడినవి. మోలిను స్థానమునకు వరమున పోవుచున్న శత్రు సదాచి సేనపై మేము ఫిరంగులను కాల్చిగా వారిలో చాలమంది హతులైరి. లండను టెలిగ్రాఫులో సేన విని ఆవరణముపై దాడినలిపి విజయ మందెను. సెంటు ఎల్యోయికి తూర్పున మా కండుకములలో ప్రవేశించుటకు శత్రువులు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి.

పరాసు విజృంభణము.

పారిసు, అక్టోబరు 6:-నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది:- సోమునది కుత్తరమున మార్కాలుకు తూర్పుగా మేము చాలదూరము ముందుకు వచ్చితిమి. మైకోరు కుత్తరమున మేము నూతనముగ జయించిన కండుకప్రాంతమున శత్రువులు ప్రతియుద్ధము సలిపి వ్యర్థులైరి. సోమునదికి దక్షిణమున శత్రు ఫిరంగిదళము తీవ్రముగా పనిచేసెను. వోవర్ ప్రాంతమునందు నున వెడ్లఫిరంగులు సెయింట్ బెనాయ్ అను సేనా కిరీములుగల స్థానముపై అగ్నివర్షము గురిపించెను. అక్కడ ప్రళయాగ్ని బయలుదేరినదని తెలియుచున్నది.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, అక్టోబరు 6:-సోము కుత్తరమునను వెర్దెను రంగమున నిరుపిడలవారును ఫిరంగులను కాల్చిరి. శత్రువులు పోయి వరుగుట్టవీరదను లాగ్రే అడవియొద్దను ఫిరంగులను కాల్చిరి. కాలమానము ప్రతికూలముగ నున్నను విమానములు శత్రువిమానములను సారదోలెను.

పరాసువారి ప్రకటనము

పారిసు, అక్టోబరు 6:-రాత్రి నిశ్శబ్దముగా నుండెను. నిన్ను మేము మార్కెలుకు తూర్పుగా బోవుచు 9 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. కాలమానము చాలప్రతికూలముగనున్నను ఒక పరాసువిమానము కాల్యురలోని విమానశాలపై బాంబులను వదలెను. రాత్రి జీబ్రుజిలోని పైనికట్టడుములవీరదను విద్యుదన్వేషక జోతులవీరదను 90 బాంబులు వేయబడినవి.

పరాసువారి రెండవయత్నము

పారిసు, అక్టోబరు 6:-పరాసువారి ద్వితీయ ఋణము కొరకు (ఇంతమొత్తమని లేదు.) ఈడెన్ చందాలు ప్రారంభించబడినవి.

రుమ్యా

రమ్యావారి ప్రకటనము

లండను, అక్టోబరు 6:-బ్రాజీకి దక్షిణమున 20 మైళ్లలో నున్న ఖోక్టోయొద్ద తీవ్రముగా పోరు జరుగుచున్నది. శత్రువులు పట్టుదలతో నెదిరించుచున్నారు. ఇవటమేము 50 మందిని

పట్టుకొంటిమి. బ్రెజాకి దక్షిణమున కొన్ని శత్రు స్థానములను మేము పట్టుకొంటిమి. ఆవట జర్జనులు రుమ్యాను సోమరంగము తలపడి యోడిరి కాక్సునుతీరమున మేము కర్జుటు గ్రాస్ నది వంకకు బావుచున్నాము.

రమ్యావారి ప్రకటనము.

లండను, అక్టోబరు 6:-బ్రాజీ మోరావలిస్సు మొదలు నిష్టరువరకును చాల స్థానములను మేము నాక్రమించితిమి. ఆవట పోరు వడిగా జరుగుచున్నది. కాక్సును తీరమున నాకస్మికముగ పోరు ప్రారంభించుట వలన వారాయున్నాడు నదీ ప్రాంతమున సురక్షిత స్థాన మొకటి మావశమైనది.

బొల్కను

సెలోనికా రంగము.

పారిసు, అక్టోబరు 6:-సెలోనికానుండి యిట్లు తెలుపబడినది:-బ్రిటిషువారి యెదుట నిలవగలక శత్రువులు మృత్యువాదినై వెనుకకు బోవుచున్నారు. కర్నారంగమునందు మెజ్ ఎల్, కెనాలీ, గ్రాస్సి కా సేనాముఖమున తీవ్రముగా యుద్ధము జరుగుచున్నది. మన విమానములు శత్రు రైలుమార్గములపై బాగుగా పనిచేసెను.

సోనికా పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, అక్టోబరు 6:-అంతటను మా కనుకూలముగానే పోరు జరుగుచున్నది. మిత్రమండలి వేగుసేన జోలివెనో బ్రాడు ప్రాంతమున సెర్వాను దాటుటకు ప్రారంభించెను. బాబా కొంకొ వరియలయందు మంచుపడుచున్నను వాద ముందుకు పోవుచున్నారు. వారు బహుపోట్లను చేరిరి.

సోనికా బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, అక్టోబరు 6:-జనికోక్ గ్రామ మంతయు మా స్వాధీనమైనది. ఆరణ్జునుండి సిరిసుగోడ్డు మీదుగా జెనికో కండుకమువరకు నుండు మా స్థానముల నన్నిటిని రెండు కర్డక్ గ్రామములను మేము నిన్ను బలపరచితిమి. ఇటీవల జరిగిన యుద్ధములో శత్రువులకు స్కాట్టిండు అయిగ్లండు పటాలములు రెండు చాల నష్టమును కలిగించెను.

రోమేనియా రంగము.

బుఖారెస్టు, అక్టోబరు 6:-రష్టుచక్రును టుర్క్తాయ్ కిని నడుమ డాన్యుబునదిని దాటిన మన సేనలు తమ యుద్ధశక్తులను సఫలముచేసికొనిన వెనుక నది యెడమగట్టున విడిచెను. డోబ్రూజారంగమునం దంతటను తీవ్రముగా యుద్ధము జరుగుచున్నది. బ్రాసో యొద్దను పరాజాయను పురమునందు మేము రి దినములు తీవ్రముగా యుద్ధము సలిపి శత్రువుల బలీయస్థానములను పట్టుకొంటిమి.

రోమేనియను అవస్కందము

లండను, అక్టోబరు 6:-రోమేనియను ప్రకటనమునందు జెప్పబడిన పరాజాయనుపురము బ్రాసో డార్న వా కాలకు నడుమ నున్నది. ట్రాన్సిల్వేనియా మధ్యభాగమునందు రోమేనియనులు నూతన అవస్కందము నారంభించి తని వీనివలన సుష్ట మగుచున్నది.

గ్రీసుదేశ స్థితి

లండను, అక్టోబరు 6:-మృత్రివర్గమునం దనేకులల గ్రీసుదేశము మిత్రమండలితో జేరవలయునని బలవంతము చేయుచుండుట చేతను, దీనికి రాజుగారు సమ్మతింపకపోవుట చేతను మృత్రివర్గమువారు రాజీనామా యిచ్చిరిని ఏథెన్సునుండి తెలియుచున్నది.

వెనిజిలస్ గారి వాదము

లండను, అక్టోబరు 6:-కాన్ స్టాన్ ట్రెను రాజుగారు సేనలను రక్షణము సమకూర్చవలయు మర్యాదాపించిరి, ఏథెన్సులో ప్రభుత్వమునందు నిజముగా మాట్కరిడదని తమ భావముని వెనిజిలస్ గారి కదితో చెప్పిరిని కేనియానుండి తెలియుచున్నది.

బొల్కను రంగము

లండను, అక్టోబరు 6:-మెసిడోనియాలోని మిత్రమండలిసేన కాజుకులను స్థోరీనాలకు మధ్య ముందుకుబోయి విశాల రంగమున బల్గరల రక్షణములను భగ్గుముచేసెను. పిమ్మట చంద్రాకృతిగ నున్న సేనాభాగమును సమీపించెను. ఆసేనాభాగము వంపు కెనాలియొద్ద మొనాస్టిరుకు 10 మైళ్లలో నున్నది.

అమెరికా ప్రయాణము

మొదలు అయిపోయింది, అమెరికా. 15 ఆగష్టు.

నేను జూలై 6-వ తేదీన జపానులోని కోబేపట్టణము చేరితిని. స్టీమరు దిగుటతోడనే తిన్నగా యావత్ ప్రపంచ సంఘ కార్యదర్శియగు జార్జి హ్యూక్ గారి దర్శనమునకు నా కథ తెలియజేయగా వారు కన్నీటి జలమువారి హాటులతో ప్రవేశపెట్టుటయే గాక నేకకృష్ట నుండినంతకాలము నాకు గావలసిన సహాయ మంతయు నొనర్చిరి. నాకు వీ రొనర్చిన సహాయమునకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. కలకత్తాలో నాకు జోబేజుకుమార్తెమే టిక్కెట్టునిచ్చిరి. స్టీమరు కంపెనీలవారు మనదేశస్థులకు అమెరికాకు సగాసరి టిక్కెట్టు నిచ్చుట లేదు. అందువలన హంకాంగునుండియో లేక జపాను నుండియో అమెరికాకుపోవు స్టీమరు ల లో మతియొక టిక్కెట్టు తిరిగి పుచ్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. కాని, యాటిక్కెట్టు లభించుటయే దుర్లభము. చీనావారు, జపానువారు ప్రతి స్టీమరులోను అమెరికాకు వందలకొలది పోవుచున్నారు. వై కేమి చెప్పకొన్నను వీరిలో ననేకులు పనిపాటలు నిమిత్తమై పోవువా రే యని చెప్పుటకు సందియములేదు. అయినను వారికి టిక్కెట్టు అతిసులభముగ లభించును. వారికేవిధమైన ఆటంకములు సంభవించుననుపదవు. మన దేశస్థులకే యెక్కడలేని చిక్కులు నెదుర్కొనును. కోబేలోని స్టీమరు ఆఫీసులన్నియు తిరిగితిని. నాయొద్దనున్న యోగ్యతాపత్రములన్నియు జూపితిని. టిక్కెట్టు నిచ్చెదమన్న వారు మాత్రము కనుపడలేదు. కేసడి యొక్క ఫినిక్సు మెయిలు కంపెనీనంటివారు మేము హిందూ దేశస్థులకు టిక్కెట్టు నిచ్చుటలేదని స్పష్టముగ జెప్పి సరిపెయ్యదురు. ఇక బోయోకిమకైహా, నిషుక్ యూషకై హాకం వెనల స్టీమరులు జపానుదేశీయులవైనను, మన దేశస్థులను జూచుటతోడనే స్థలములేదని చెప్పి నాంధ్రించెదరు. కారణమేమో తెలియదు. అమెరికా దేశమునకు బోగూడని వారలకు టిక్కెట్టు నియ్యకున్న నియ్యకుండునగాక. సరియైన ప్రయాణపత్రము గలవారికేల వీరియంటిములు కలుగజేయవలయును! అమెరికావారు కండ్లజబ్బునకుమీదనో, లేదా విశ్వాసములో నేదియో పురుగులదను వంకమీదనో మనదేశీయులను పంపివేయుదురట! కాని యిట్టిపరితపి చీనావారికినిజపాను వారికిని కూడ నున్నది. వీరినెల దినముల పోవలయును! అమెరికాలో దిగినియ్యనివారలను స్టీమరు కంపెనీలవారు కేవువేకుండగనే వారి నెక్కడ నెక్కించుకొనినో అక్కడకు మరలదీసి కొని పోవలయునట! ఇట్టినిష్పంధము ఆసియాఖండము పారి కెల్ల నుండునపుడు మనదేశస్థులను మాత్రము తీసికొని పోవుటకు వీరేల భయపడవలయును! నేని చిక్కులు పడలేక ఆంగ్ల రాజ్య ప్రతినిధిగారి దర్శనముచేసి తిరిగి స్వదేశమునకు పోవుటయే యుక్తమని నమ్మి వారియొద్దనుబోయి సంగతి సందర్భములన్నియు చెలిపితిని. కోబేలోనుండి భాషము లేదనియు, వెంటనే యోకహమాకుపోయి అక్కడి ఆంగ్లరాజ్యప్రతినిధిగారి దర్శనముచేసిన కొంత మేలు కలుగుననియు మీరు చెప్పిరి. అక్కడనుండి యోకహా మాకు రయిలులో వెళ్లితిని. సంగతి సందర్భములు కోబేలోనుండినంత కాలముగను నిరుత్సాహము గను లేకపోయినను, నిక్కడను మనదేశస్థులకు టిక్కెట్టు సులభముగ లభించుటలేదు. మొదటి తరగతి టిక్కెట్టులు సులభముగ దొరకునట! రెండవ మాడవ తరగతి టిక్కెట్టులు మాత్రము దొరకుట చాలప్రయాస. బహిరంగపు కారణము అమెరికన్ ఇమిగ్రేషన్ డిపార్టుమెంటు భయపడుట! కాని విద్యాభ్యాసము నిమిత్తమై పోవువారలకు ఇమిగ్రేషన్ నియమములు అన్వయించవని కొలంబో, చెన్నపట్టణము, కలకత్తాలోని అమెరికన్ కన్సలులు ఏకగ్రీవముగా వెలికిరి. కాని యిట్లు నారు చెప్పిన చెప్పిన వినువారకుర! విద్యాభ్యాసము నిమిత్తమై అమెరికాకు పో నుద్యుక్తుడైనచిచ్చ ఒక సింహాశ్వదేశపు యావనుని యోకహమాలో చూచితిని. ఆయనయొద్ద పాఠ్యము పోవుకూడ నున్నది. నానెంటనే కలకత్తానుండి సతీయొక నివ్యాధివచ్చెను. ఈయనయొద్దను పాఠ్యముపోర్తు కలదు. నాయొద్దను ప్రయాణాధికారపత్రము కలదు. కాని మా కెవరికి గాని టిక్కెట్టులు సులభముగ లభించినవి కావు. స్టీమరులవారికి మనదేశస్థులయొడ గట్టి నిర్లక్ష్యము, నిరసన భావముతప్ప ను తేమి దీనికి కారణమై యుండును?

యోకహమాలోను నేను యోవనక్రయ ప్రవక్త సంఘము వారి యధ్యక్షుననుండే యుంటిని. ఇచ్చటి కార్యదర్శిగారు నా నిమిత్తమై స్టీమరు కంపెనీలవారిని విచారించిరి. నిషుక్ యూషకై హా, బోయోకిమకై హా, కంపెనీలవారు హిందూ

దేశస్థులకు టిక్కెట్టుల నియ్యకని చెప్పింట! ఒక్క ఒక్కా యోకహమా కంపెనీలవారు మాత్రము టిక్కెట్టు నిచ్చెదమనియు, తమస్టీమరులలో ఒకటకు మాడవతరగతియే మాత్రము కలవనియు, సాంస్థీమరులలోనే కేవలనాథ వాహుగారును, ప్రయాణమేవ్వకుమోనిననియు, కొంచెము సానుభూతి నూచ కముగ జేరిరి. అంతట ఆంగ్లరాజ్య ప్రతినిధిగారి యొద్దకు పోయి యెంతకు లన్నియు చెలిపి నాయొద్దనున్న కాగితము లన్నిటిని చూపితిని. వీరికి నాయుడ కొంచెము కనికరము గలిగి అప్పటికి వారమురోజులలో బయలుదేరనున్న బోయోకిమకై హావారి “షియా” యను స్టీమరులో నాకొక టిక్కెట్టు నిచ్చిన సంతోషించెదమని అకంపెనీవారికి కృతజ్ఞము వ్రాసి యిచ్చిరి. అందువలన నారు నాకొకటిక్కెట్టు నిచ్చిరి. తుదకు జూలై 20 వ తేదీన యోకహమానుండి సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో కోకు బయలుదేరితిని.

నేను జపానులో టిక్కెట్టు నిమిత్తమై వాదాపుగ 20 రోజులు పడియుండవలసి వచ్చెను. జపానుదేశపు స్థితిగతులు మనవారికి విశేషముగ తెలిసియే యున్నవి. యుద్ధము ప్రారంభ మైనప్పటినుండియు నదివల కితరదేశములనుండి దిగు మతులు చేసికొనుచున్న జపానుదేశ మిప్పుడు మనదేశమును, చీనాదేశమును, తనవస్తువులతో నింపుచున్నది. అదివలకు ప్రోత్సాహము లేక పడెదమన్న యంత్రకాలకు పనికినుగుట యేగాక అనేక నూతన పరిశ్రమలుసహితము నెలకొల్పుబడి నవి. ఒక చిన్న నీటి కాలువ యున్నచో దానియొద్దను నెన్నియో యంత్రకాలులు కనుపట్టును. జపానుదేశపు స్పష్ట సౌందర్యము మిక్కిలి సేత్రోత్సవమును గొలుపుచుండును. ఎచ్చటజూచినను, పచ్చని పచ్చికలతో గప్పబడిన కొండలు, నైవ చెట్లతోపులు, నదిపాలులు, కూరలపారులు, పూలచెట్లు, అనివాహిత లగుస్త్రీలు, ప్రతిహాటులలోను, నాపులోను, దుకాణములోను, నీకన్యలే కానవచ్చెదరు. ఇక పశువుకత్తలకును, బోగముకులపు స్త్రీలకంటి “గీసా” లకును నిలితేదు. మొదటితరగతివారికి కేవలము కేరెరివిక్తయమే ప్రీతనోపాధి. రెండవతరగతివారికి అభినయము, నృత్యగీతాదులు కూడ సహాయపడుచున్నవి. నేను యోకహమాలో నుండగా జపాను వారికిని రుస్సావారికిని జరిగినసంధి గౌరవాగ్గా వెద్దగమా వేశ మొకటి జరిగినది. నానికి పుర ప్రముఖులు జపాను మంత్రులు, రుస్సావారి గాయపారి మున్నగువారొందరితో విచ్చేసిరి. ఆ సమయమున రుస్సావి 200 గీసాలు వృత్తిగీతాదులు నిమిత్తమై రక్షింపబడిరి. వీరి పాఠములు మన భజన గుతుల తాళములకలెనుండి అధ్వని కట్టకొరముగ నుండెను. భిచ్చమునకు వచ్చు భక్తిప్రయోగింను దేవునంటి సాధనము వైని చిన్నచిదతలతో గొట్టుట మతియొక విసోదము. కితారు కంటి మతియొక వాద్యయంత్రము ఇంకొకవిసోదము. ఇదియు నాకంత యంత్రుగ గనుపడలేదు. మొత్తమున వీరి గావము నందును, వృత్తమునందును, వాద్యయంత్రములయందును నాకంత యభిరుచి కలిగినది కాదు. ఈగీసాలను ప్రతి ముఖ్యకార్యము నకును విలువ నుండెదరు. ఇక వెద్దగమనృత్యం వారియొద్దకు పోవునపుడు ఆముఖపునందు వోరక ఫలములు, ఆహారపదార్థములు, సారాయములు వారిచుట్టుటయే గాక స్నానముకూడ జేయించెదరు. ఒక్కొక్క స్త్రీయొక్క యాభిమాన్యముక్రింద వీరిందకో నుండెదరు. సాయంకాలములందు స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు ఉద్యానవనములకు బోయి యన్నట చాలసేపు విహరింతురు. ఈ ఉద్యానవనములందు మన దేశములోని పార్కులలోవలె ఆకర్షణయున్న మొదలైన వేమియు నుండవు. వెద్దగమమాత్రము కొన్నియుండును. జపానునృత్యం సంధిగౌరవాగ్గా సమావేశమౌచుకొని వెద్దగమనృత్యం యుత్సవము జరిగినది. పట్టణములోని నేలకొలది బాలురు తలయొక కాగితపు లాంతియను బుచ్చుకొని, తేజాభిమాన సంకీర్తనలు పాడుచు, వెద్దగమ కేళలు నెట్టుచు, గంతులువేయుచు, వీరలవెంట దిరిగిరి. నాకు ప్రతిగృహము మీదను జపాను రుస్సావి భావుకా, తెగురుమనే యుండెదవి.

నేను జపానులో నుండినంతకాలము జపనీయులహాటు లులోనే యుంటిని. జపానుదేశస్థులు విశేషము అన్నమునే భుజింతురు. అన్నిచీకముల కూరగాయలు కలవు గాని, వారి వంటకములు భుజించువారలకు కొంతపుట్ట వ్యయము వచ్చును. వానియందు భుజియనునది యేమాత్రము ఉండదు. ఇకరాత్రులందు మనము నిద్రించు గదులలోనికి గాలి గంధంయైన దూరకుండ చెక్కలు దిగింనుచు. అందుచే క్రొత్తవారలకు గొన్నిరోజుల వలకు తలకొప్పి వచ్చుటయేగాక, నిదురపట్టును. వీరిఇంట్లన్నియు చెక్కలతో గట్టుటచేత కటికిలు పెట్టరు, ప్రతివస్తువునకు మనదేశములో కంటే భారము అధికము.

II

జూలై 20వ తేదీ ఆగష్టు 20:

నే నిదివఱకు వ్రాసిన ప్రకారము యోకహమానుండి జూలై 20 వ తేదీన సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో నగరమునకు బయలుదేరితిని. నే వెళ్లిన స్టీమరులో ఇంగ్లాండు, బెల్జియము, హాలండు, అమెరికా, పర్షియా, జపాను, చీనా, ఇండియాదేశములవారి రెందరో యుండిరి. కొందఱు హానోలోలోలోలో దిగిరి. మిగిలినవారిలో వాదాపుగ 60 మంది చీనా, జపాను దేశముల నుండి అమెరికాకు పోవుచుండిన మూడవతరగతి బాటసారులు. ఈ మూడవతరగతి బాటసారులలో చీనావారి కొకరేటు, జపానువారి కొకరేటు, మిగిలిన దేశములవారి కంకొకరేటు. ఈ భేదము, వారివారి భోజనములబట్టి యేర్పడుచున్నదని చెప్పిరి. హిందూదేశస్థులు కూడ విదేశీయులుగ నెంచి యూరోపియనులయొద్ద బుచ్చుకొనునంత కేవు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇది జపానువారియొద్ద బుచ్చుకొనుదానిక రెండురెట్లు అధికము. ద్రవ్యము అధికముగ బుచ్చుకొన్నను భోజనముమాత్రము యెంత ఆసహ్యముగను, అనాగోగ్యము గను నుండవలయునో అంతయుండును. రెట్లులో ప్రయాణముచేయు మూడవతరగతి బాటసారుల కష్టముల విషయమై మన మెంతయొ పుత్రికలయందు విందుము. కాని స్టీమరులో ప్రయాణము చేయువారిగతి యేమి? యోకహమానుండి సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో నగరమునకు వాదాపుగ 18 దినములు పట్టును. ఈ 18 రోజులు స్నానములేదు. త్రాగుటకు పరిశుభ్రమగు నీరు లేదు. తినుటకు సరియైన తిండిలేదు. నేను ప్రయాణము చేసిన “షియా యామారు” అను స్టీమరులో విదేశస్థులుగ నెంచబడిన బాటసారులు ఎనిమిదిమంది యుండిరి. వీరికి విదేశపు భోజనము గనుక కత్తులు, ముండ్లు, గరిటెలు, చిట్టలు సొందలేన విచ్చిరి. ఇవన్నియు నెన్ని సంతకరములక్రింద శుభ్రము చేసికో తెలియదు. అన్నియు శ్రుప్తపట్టి ముట్టుకొనుటకే పనికిరా కుండెను. ఈ యేర్పాటులు చీనావారిచేత నొనర్పబడుటవలన గాబోలు చీనావారు పాత్రలయందే భోజన పదార్థములన్నియు నొసగిరి. కా రా గారములయందు సహితము ఇంతకంటె కుచి అనుకులమైనట్టియు ఆహార మొనగుదురు. త్రాగుటకు కాశీయను పేర నొక ద్రావకము నిత్తురు. ఇది కాశీయో, పానకయో, సముద్రపు నీళ్ళో. ఏమిటో తెలియదు. ఇక భోజనమునకును, పరుగుటకును ఏర్పాటు చేయబడిన స్థలము సరిపాపమునకు పోయినంత మాత్రముననే దోతులు పుట్టును. ఆరుగంధము సహింపజాలము. ఇంతకంటె చెన్నపట్టణములోని నురిక నీళ్ల కాలువలనుండి కొట్టు నాననమేలు. ఈ నిర్మమాలైన భోజనముచేసి, యాయుసహ్యపుష్కలమున నిద్రించిన మంచి వారికి సహితము గొరము రాకమానదు. మాస్టీమరులో కలి పుయిను లంకలనుండి రమామ 50, 60 మంది స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు; తోటలలో పనులుచేయుటకై ఆహారాగో గాకు వెళ్లుచుండిరి. ఈ కలిపిస్త్రీలు వట్టి మురిక భుజనపుష్కలమే పనికితోడు వీరికి సముద్రపుజబ్బు, ఎక్కడజూచినను పోకులే. అల్పాహారములే. ఉమియును. ఒకరోజున మాస్టీమరు దాక్రుతో ముచ్చటించుచుండగా ఒక సంవత్సరములో “మూడవతరగతి బాటసారుల సంగతి యెంతవలగు. వీరిని పశువులకంటె హీనముగ చూచెదరు. స్టీమరు కంపెనీలవారు బస్తాలను వేసికొని పోవుటకంటె సజీవముతోనుండు నియూటలను వేసికొనిపోయి ఎంతయో దెబ్బు గడించుచున్నారు. మొదటి తరగతి బాటసారులు బెదరించి వారికి గావలసిన సదుపాయము లన్నిటిని ఏర్పాటు చేసినకొందురు. మూడవ తరగతి వారికి సరియైన భోజనమా, నీళ్ళో, స్థలమా?” అని చెప్పెను!

మేము హానోలోలోలో జూలై 31 వ తేదీన చేరితిము. ఇది అమెరికావారి స్వాధీనమందున్న ఫలకంపనుగు మాన్ ద్విపములయొక్క రేవుపట్టణము. ఈ పట్టణము మిక్కిలి ముచ్చటయైనది. చెక్కనిగోడలు, నెయ్యముగు నుండియును, నర్వపిథములగు ఫల పుష్కములు గలవు. ఇక్కడ చిట్టి యా తోడెట్లు, చక్కెరసాదలు, కొబ్బరి, అనాస, మామిడి, అలాగ కొటలు, చెనకువరిచేలు, గన్నేరు లంతి పూలచెట్లు, తావరకొలనులు, అన్నియు మనదేశమున నొక్కట దెచ్చును. ఇక్కడనుండి ఆసాయంకాలమే బయలుదేరి గుడిచెల 7వ తేదీ సాయంకాలము అమెరికా పశ్చిమతీరపు రేవులో వెద్ద పట్టణముకు సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో నగరము చేరితిము. ఇక్కడనుండి కొన్ని క్రొత్తకష్టములప్రారంభ మయ్యెను. స్టీమరులో కచ్చిక మొదటితరగతి బాటసారులనురెప్ప మిగిలినవారల నెల్ల “మిగి జిలు అయిలండు”లో వచ్చి ఇమిగ్రేషన్ డిపోకు తీసికొని పోయిరి. ఇందు నేనొకడను.

నానా శాస్త్రములను పఠించి ముగిసిన పండితునిని పంపిరి. దానిని గూర్చి నన్నయ, సింహాశ్రమమునుండి వచ్చిన మహామునిక విద్యాధిని మాత్రమే పరిక్షించిరిగాని మరొకడనే వచ్చిన రుద్రాక్షుని పరీక్షించిరి. తేదీయే. వీరు విద్యాధినిని లనుకొనెదరా? కాదు. ఒకడుమంగలి. ఒకడు కూలిపనివాడు ఇంకొకడు నిరుద్యోగి. పోనిండు పరిక్షణమైన మనుష్యులను కొనెదరా, మోకసూలలో పీచురెక్కె సాన్ ప్రాస్నిస్సుకో చేరవలకు అనగా 18 రోజులకంటె పన్నెములేదు. మారు గుడ్డలు లేవు. ఒక్కకోటు. ఒక్కలాగు ఒక్కచొక్కా అయిననేమి; వారు యూరోపియనులు. కాబట్టి ధారాళముగా వెడలిపోయిరి. ఈ ఇమిగ్రేషన్ డిపోయన్న "ఏంజిలు అయి లండు" సాన్ ప్రాస్నిస్సుకో నగరమునకు నాలుగైదు మైళ్లదూర మునగలదు. అయిలండు అనగా గోదావరి కృష్ణానదులలోని లంకల వంటిదికాదు. ఇదియొక కొండ చుట్టునున్నదము. కొండ క్రిందిభాగమున ఇమిగ్రేషన్ డిపోయెంటు వారికొక, అక్కిను వారియుద్యోగస్థులకు చిన్న చిన్న గృహములు, ఇతరజనులకొక పెద్దమేడ కట్టియున్నారు. దారులప్రక్క పూలచెట్లుచేసిరి. ఇక్కడకు వచ్చుజనులకు వారివారి జాతులనుబట్టి నివాసము లేర్పాటు చేయబడుచున్నది. నన్న యూరోపియన్ జాతుల వారుండువంటి నేయుంచి, యితరవిషయముల వారితో సమానముగ నేచూచిరి. భోజనపువ్యయంతులయొ దొరతనమువారిచే. చీనా జపాను దేశస్థులకు రోజున 12 అణాలును, యూరోపి యన్ జాతులవారికి రోజునకు రూపాయి 1-4-0 యును ఖర్చు అగునని వింటిని. చీనాజపాను దేశస్థులకు వారిసంప్రదాయము ప్రకారమే భోజనము ఏర్పాటుచేయబడి యున్నది. ఇకమేడ వైన చలిలేతుండ గడులలో ఆవిరిగట్టములు పెట్టబడినవి. పగుండుటకు తీగెతో నల్లిన మంచములు, కప్పకొనుటకు ఉన్ని రుప్పట్లు, ప్రక్కకు చిన్న పరుపులు, పన్నెమునకు వేడి నీళ్లు చచ్చిల్లగల పంపులు, ఎప్పటికీ పప్పును వానియంటి టివి యే కడుగు పాయిఖానాతోట్లు, శరీరవ్యాయామమునకై వల సిన సాధనములు. గదుపుకొనుటకు వార్తాపత్రికలు, రోగులకు యందు లిచ్చుటకై వైద్యశాల, ముమ్మారు భోజనము- ఇన్ని యేర్పాటులు చేయబడియున్నవి. ఒకపండ్లమాత్రము డబ్బు పెట్ట కొనవలయును. ఏమి? ఇంత చక్కని యేర్పాటులుండు నపుడు కష్టమేమి? ఎన్ని దినములైన నుఖముగ నుండవచ్చునే యని కొందఱు ప్రశ్నింపవచ్చును. ఈసంగతియు నిశ్చయమే. ఇక్కడ నెలల తరబడి కూర్చుండి నిర్విచారముగా భోజ నము చేయుచున్న వారలను చూచినాను. కాని, యిది నిర్బం ధవాసము. స్వాతంత్ర్యహినులకు ప్రదేశము, ఇక్కడనుండి వదలి వెట్టబడువలకు దేశమున ననుగిగుటకు వీలులేదు. సా యంకాలము 4-30 గంటలు కొట్టుటతోడనే యెవరి గడులలో వారినివెట్టి తాళములువేసి కావలియుండును. నిష్క్రమణము గాని బయటకు పో వీలులేదు. నేను ఇంగ్లీషు ధారాళముగా మాట్లాడుటచేత నిక్కడి వారిలో చాలమంది నాకు పరిచ యులైరి. హిందూదేశమునుండి వచ్చు జనుల విషయమై మీ రేల ఇంత కఠినముగ నర్తించెదరని యొకసారి ఒకరిని ప్రశ్నిం చితిని. "ఈదేశములో దినమునకు 3 దాలర్లు (అనగా 9 రూ సాయలు) సామాన్యపుకూలి యియున్నది. మీ దేశస్థులు వచ్చి యంతయిచ్చిన అంతికూలి పుచ్చుకొనుచున్నారు. సా ధారణముగా మజూరులు తక్కువకూలికి వచ్చు వారినే పెట్టుకొని పనిచేయుచుకొనుట స్వభావముకదా. అందుచేత నూ దేశస్థులకు వచ్చుచున్న విాకు పోవుటయేగాక కూలి యొక్కరేటు సహితము తగ్గిపోవుచున్నది." అని వీరు సమా ధానమిచ్చిరి. హిందువులు, చీనావారు, జపానువారు, మొద లగు ఆసియాఖండపు జాతులవారెవరను కాలిఫోర్నియా గాస్ట్రోమన నడుగిడిగూడదని యొకశాసనము ప్రవేశపెట్టి నపుడు మనసంగతి ముచ్చటించిన వారిని గానము. జపానువారు తమ్ము హిందువులతో సరినమానముగ తేర్చుగూడదని నొక్కి చెప్పి తుదకు వాళ్ళే దిగవగు నిగ్గంధములు లేకుండ జేసి కొనిన మొన్న నేయిక్కడి ప్రతికలలో చదిలిరి. చీనాకును ఆమెరికాకును ప్రస్తుత మేర్పడుచున్న సంబంధ మునుబట్టి చీనావారును తప్పించుకొనెద రనుట సంధియము లేదు. తుదకా శాసనము హిందూదేశస్థులవీరద మాత్రము విరు దుకొనినదను. ఒకనాడు నేను వార్తాపత్రిక యొకటి చదు వుచు గూర్చుంటిని. అంతట నిక్కడ కొలువులోనున్న ఒక ఆమెరికా దేశస్థుని నాయొద్దకువచ్చి "గుడ్ మార్నింగుమిస్టర్" అ నెను. నేను తిరిగి "గుడ్ మార్నింగు" అని అంటిని. "నీవు వెళ్లి నావు ఆనుకొంటిని. ఇంకను నిచ్చటనే యున్నావా." అని తరు వాత ప్రశ్నించెను. నాకింకను అనుభవించియుండలేదు. ఎన్ని నా భ్రంధవలయునో తెలియదు అని నేనుచెప్పితిని. అందుపైన చేతి

లోనున్న చుట్టను విసిరికదముప్పీచ్చి నా మెగమువంక జూచుచు "మీ దేశస్థులెందరో వెనుకకు పంపివేయబడిరి. నేను మీదేశ స్థుల విషయమై కొంతచదివినాను. మీలో చదువుకొనినవారిని కొందరిని చూచినాను. మీరు చీనానుండివచ్చు పండులవంటి వారుకారు. వారివలె మురికి మనుష్యులుకారు; మూఢులుకారు. నాగరికులు; వెద్దదేశమువారు. అయినను ఎందుకు రానిచ్చుట లేదో తెలియునా? జపానువారు 4 కొట్లకంటె నెక్కువమం దిలేరు. అయినను వారికి పెద్దపెద్ద ఓడలున్నవి. యుద్ధనావలు న్నవి, సేనలున్నవి. అందువలన వారినిజూచిన ఆమెరికనులకు లేదరు. మిమ్ములను జూచిన లక్ష్య మెవరికి?" అనిచెప్పి చుట్ట త్రాగుచు వెడలిపోయెను. ఈ ఇమిగ్రేషన్ స్టేషనుకు బహు విచిత్రమైన మనుష్యులు వచ్చుచుండురు. యుద్ధమునకు పోవ లసివచ్చునని తప్పించుకొని వచ్చిన రుద్రాక్షులు కొందఱు, ఓడ లలో కొలువునకు కుదిరి పారిపోయినవచ్చిన మెక్సికనులు కొం దఱు, కారాగారమునుండి వచ్చినవారు కొందఱు. రకరకముల మనుష్యులు మొన్న నే లాస్ ఎంజిల్స్ లో 10,000 దాలర్లను దొంగిలించినందునకై ఒక సంవత్సరము కారాగారమునం దుండి, విడుదలయై ఒక డిక్కడకు వచ్చినారు. ఈత డాపదివేలదాలర్లను బుచ్చు కొని పెద్దపెద్ద హోటల్సులో భుజించుచు, నాటకశాలలకు పోవుచు, స్త్రీలతో విహ రించుచు, విలువగల సారాయములు త్రాగుచు, స్వేచ్ఛగా తిరుగుచున్న సమయమున పోలీసువారు వచ్చి "తమ్ముడా! రమ్మ"ని పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరిని యితడు తన వృత్తాంతము చెప్పెను.

9-వ తేదీ ఉదయమున నన్న ఇమిగ్రేషన్ అధికారులు తిరిగి పిలిచి నాస్థితిగతులన్నియుశోధించి, నా విరోచనమునందు "హ్యాక్కువరమ్" అను పురుగు కలధని తమ వైద్యుడు చెప్పి నాడనియు, తమ వైద్యశాలలో వీనికి చికిత్స చేయించుకొనిన దేశములో దిగనిచ్చెద మనియు, నిది నాయందు దయగలిగి చేయుచున్న సమపాథు మనియు, వీనికి 150 రూసాయలు ధరావతు వెట్టవలసి యున్నదనియు, ఇష్టము లేనియెడల కేవు లేకుండగ నే యొకహామాకు పంపుచుననియు, ఏసంగతియు చెప్పవలసినదనియు నుడిచిరి. ఈమాటలపైన నాకుగలిగిన విస్మ యమునకును, విచారమునకును మిలిలేదు. అయినను, మీడాక్టరుతో మాట్లాడి ఏసంగతి తెలియజేయుదునని చెప్పి వైద్య శాలకుపోతిని. డాక్టరుగారు చుట్టత్రాగుచు తమగదిలో గూర్చుండిరి. ఆయనకు నావృత్తాంతంతులయుజ్జెప్పి మీసలచో యే మంటిని. ఈయనయే నన్న మొదట పరీక్షించినవాడు. "ఇంత దూరమువచ్చి నీవు తిరిగివెళ్లుట నా యభి ప్రాయము కాదు. ఈచికిత్స బహుసులభ మైనది. వాళ్ళము రోజులకంటె నెక్కువ పట్టుదు. నిన్ను చికిత్సనిమిత్తమై పంపుదుమని ఇమి గ్రేషన్ వారు చెప్పినందునకు సంతసించి, వెంట నేయిక్కడకు రావలసినదని చెప్పి అక్కడనుండి సంభాషణములోనికి దిగెను. ఈయన ప్రెసిడెంటు విల్సను పక్షవాది. అందుచే విల్సనుగారి పరిచాలనము, ఆయన విద్యాధిక్యత, ఆయన శాంతస్వభావము మున్నగు విషయములగుర్చి యుపసన్యసించుచు, మధ్యమధ్య నన్నా సంగతులే ప్రశ్నించుచు, ఆమెరికా పరిచాలనవంతయు విమర్శింప సాగెను. తరువాత నే నీయన యనుజ్ఞ దీసికొని వెడలి పోయి 10 వ తేదీ సాయంకాలము వైద్యశాలలో చేరితిని. ఇక్కడి ప్రొజెక్టు ఆమెరికా దేశముయొక్క తూర్పుతీరమునుండి వచ్చినవాడు, విద్యావిదేశములు గలవాడు, ఈయన మొదటి రాత్రి నాయొద్దకువచ్చినపుడు "నీతోవచ్చిన జపానువారందఱు తప్పించుకొని పోయిరి. చీనావారు సహితము చాలమంది వెడలిపోయిరి. నీవు దిగబడినందునకై మిక్కిలి విచారము పడు చున్నాను. అయినను నీచికిత్స వారమురోజులకంటె నెక్కువ పట్టుదు. ఇందువలన నీ ఆరోగ్యముకూడ బాగుపడును" అని సునదేశీయులవై సానుభూతి నే కనుపరచెను. డాక్టరుగారు మాత్రము విల్సనుగారిని గూర్చిన సంభాషణము విడువలేదు. విల్సనుగారి పరిచాలనా విమర్శన గ్రంథములనుకూడ దెచ్చి చదువుట కచ్చెను. నన్ను తిరిగి 16 వ తేదీని పరీక్షచేసి వదలి వేసిరి.

ఆ. నారాయణరావు.

దొంగతనములు, దారిద్ర్యపీడిలు.

బండపోటులు, నరహత్యలు, మోసము మున్నగువాని బాధలను తొలగించుకొనవలెన్న సాహసాంకుని విజయగా ధులరచునండి. ఒక్కొక్క గాధ ఒక్కొక్క గ్రంథము. రెండుగ్రం థము లిప్పటికి తయారైనవి. 4 గ్రంథములకు సందా రు 0-12-0 (573) భారతీ వేద హాపుస్, ఏలూరు. కృష్ణాజిల్లా

సా ని క వా ర్త లు	
అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద కాన్ఫరెన్సు:-	
వ కాన్ఫరెన్సు జరుగుటను గూర్చి యాలోచించుటకు ఆ హ్వనసంఘ సభ్యులు అక్టోబరు 9 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సమావేశ మగుదురు.	
నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:-	
వారి క్రిందనున్న పగటి రాత్రిపాఠశాలయొక్క దసరా బ హుతులు రాబోవు ఆదివారము సాయంకాలము 3-30 గం టలకు వ్యాసరపాడి స్కూలులో జరుపబడును. శ్రీనివాస ఆ య్యంగారు సభాధిపత్యమును వహింతురు.	
శ్రీ హరిగాన సభ:-	
ఈనెల 7-వ తేదీ శనివా రము సాయంకాలము 4 గంటలకు గోవిందప్పనాయుని వీధి, నెం 215 రు గల కన్యకాపరమేశ్వరీ సుత్రమునందు బ్రహ్మశ్రీ పాస్తేరి శ్యామరాయ భాగవతులచే తెనుగున రుక్మిణీకల్యాణము హరికథ జరుపబడును.	
బాదగొండ్రుపట్టుబడుట:-	
వైదాపేట బహు రోడ్డులో నొక మందిరమున బాదపాట జరుగుచుండుట తె లిసికొని క్రిందటి ఆదివారమునాడు రాత్రి పోలీసువారా యింటిపైబడి 14 గురుని అరెస్టు చేసిరి. పేకలు, చాపలు కాక నగదు రూ 50 లు పోలీసువారిచే స్వాధీనము చేసికొనబడెను. రాబోవు వారములో గిండి మేజిస్ట్రేటుగారిచే కేసు విచా రింపబడును.	
తొండమండలము తులువలెల్లారు స్కూలు కమిటీ:-	
అక్టోబరు 9 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీ తండమండలము బాలకుందర ముదలి యారుగారి పటమును పి. ఎస్. శివజ్ఞాన ముదలియారుగారు బహిర్గతము జేయుదురు.	
గౌరవాతిథ్యము:-	
ఎల్లూరు పురమందిరమున 8 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలమున పురవాసులు గౌ. బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారు, గౌ. ఎమ్. రామచంద్రరావు పంతు లుగారు, గౌ. కె. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, శ్రీకృష్ణ చంద్రసింగు దేవు జమిందారుగారు కె. ఆర్. యు. కృష్ణారావు బహద్దరు జమిందారుగారు, ఎ. సూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారు, ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగార్లకు గౌరవాతి థ్య మొనగెదరు.	
చెన్నపురి బహారు రిపోర్టు	
7-వ తేదీ శనివారము సెప్టెంబరు 1916.	
రు. ఆ.	
వియ్యము క్రొత్తది	7-0-0
డిబ్బా పాతవి 29 ప.	7-8-0
జొన్నలు 28 ప.	8-8-0
ధనియలు బారువ 1-కి	70-0-0
నెయ్యి మణుగు 1-కి	16-0
మిర్చి క్రొత్తది బారువ 1-కి	66-8
డిబ్బా పాతవి	70-0
పొగాకు	200-0
దూది కొత్తది మిర్చి, వాయిదా	200-0
కందులు బస్తా 58 ప.	11-8
నవ్వులు 11 ప.	8-8
ఉలలు ప. 48బ 1-కి	8-0
చింతపండు బారువ 1-కి	30-0
పసుపు బా.	70-0
చక్కెర ప. 1 కి	4-0
బెల్లము " 1-కి	2-12-0
కొబ్బరి ప. 1-కి	6-8-0
పోకలు ప. 1-కి	16-0-0
ఉప్పు బస్తా 46-3-6	చిల్లరకు ప 1-కి 0-1-8
తోట్ల పా 1-కి	3-0-0; 1-8-0; 0-14-0; మెల
నీలిమందు మ. 1-కి	120-0-0
నవరనులు 1-కి	16-7-0
డిబ్బా	17-6-0
ప్రెంచికాసులు	5-0-0
బంగారము	7-2-0
నెండి	90-0-0
గవర్న మెంటు పత్రములు	38-4-0
సీమచేరు సనక బా. 1కి	38-0-0

సలోనికా బ్రటిషు ప్రకటనము.

లండను, అక్టోబరు ౬:—మేము నష్టమేమియును లేకుండునట్లు సలోనికా ప్రవేశించితిమి. మేము శిరంగులను కాల్చుట కారంభించగనే శత్రువులు విడచిపోయిరి. ఇతరచోట్ల శత్రువులు నిరసనగాలుగా నున్నారు. స్త్రీమారంగమున మేము ఈజిప్టు ౩42 ని పట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

బెర్లియము సంధిపరతులు.

లండను, అక్టోబరు ౬:—బెర్లియము రాజుగారికి జర్మనుల కొన్ని సంధిపరతులను బంపిరి; గాని బెర్లియమురాజుగారు ఆపరతులను ధిక్కరించి త్రోసివేసిరిని న్యాయాధ్యక్షులైబ్యూను పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మను శత్రుత్వ దళము.

లండను, అక్టోబరు ౬:—యుద్ధరంగమునుండి రైటువిలే ఖతు డిట్టు తెలుపుచున్నాడు:—సముద్రతీరమునందు నౌకాదళమునుండి కొందఱిని దేశరక్షణకొఱకు భూపైన్యమున జర్మనులు జేర్చిరట. దీనిబట్టి జర్మనుల నిలువ సేన యంతయు తుదముట్టినదని యే చెప్పవచ్చును. జర్మను ఫిరంగి దళపు స్థితిని గుఱించి 108 వ పటాలమునకు సంబంధించిన యొక దినచర్య పుస్తకమునందు చెప్పబడినది. “మనశిరంగిదళమువారు బాగుగా కాల్పలేకున్నందున నూతన వేగుదళము వారి నేర్పులుపలపివచ్చినది” అని దానియందు వ్రాయబడియున్నది.

జపాను

జపాను స్థితి

మంత్రి వ్యవస్థాపక నామా ముచ్చట. లండను, అక్టోబరు ౬:—జపాను మంత్రి వ్యవస్థాపక నామా ముచ్చట. లండను, అక్టోబరు ౬:—జపాను మంత్రి వ్యవస్థాపక నామా ముచ్చట. లండను, అక్టోబరు ౬:—జపాను మంత్రి వ్యవస్థాపక నామా ముచ్చట.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా స్వకీయవిలేఖకులవద్దనుండి)

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంత్రీవార్త

సింలా, అక్టోబరు 6:—4 వ తేదీగల ఈ తంత్రీవార్తను ఇండియా మంత్రిగారు పంపిరి.

ప్రాస్థరంగము.

సోమయొద్ద వన్య మధికముగ నుండుటచే పోరుసాగుట లేదు. యూరోపియన్లను నమకూలముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. రానుకొరయొద్ద ముఖ్యమగు కందకమును పరాసు వా రాక్రమించిరి.

ఇటలీరంగము

బెంటోలోయలో, కల్బ్రియనుశిఖరమును ఇటలీవారు వశపరుచుకొనిరి. ఉత్తరకార్డిన్యోలో సీపుకొండ చరియల యందు ఆస్ట్రీయనులు తలపడగా నోడించిరి.

రష్యారంగము

డ్విన్స్కుకు వైరులినీ జర్మనులు గుంపుగా తలపడ బోగా రష్యావారు శిరంగులనుగాల్చి తరిమిరి. వార్డిమిరు వాలిస్కు ప్రాంతమున జటర్చి ప్రదేశమునను దక్షిణ కొనెలు లోను పశ్చిమ లటస్కులోను రష్యావారు గొప్పసేనను శత్రులపై గవియించి కొన్ని తావులలో శత్రుస్థానములనాక్రమించిరిగాని శత్రువులు పిరుదివియకుండ నెదిరించుచున్నారు. హాలిస్కు త్తరమునను డ్విన్ బాలిసాకు పశ్చిమమునను తీవ్రమగు పోరు జరుగుచున్నది. శత్రువులు నిలువ సేనలను హెచ్చుగ రప్పించి తలపడి నొడిచిరి.

బాల్కను రంగము

సెర్వియావారికి విజయము కలుగుటవలన ప్రాగ్-వగ్రము బ్రాడినదుల సమీపమునందలి స్థానములను విడచి బల్గేరియావారు మొనాస్టిర వంకకు పోయిరి. సెర్వియావారు సెవిదిన పరాసువారు పోడి నాకు ఈశాన్యమునందున్న హాటరకు ప్రవేశింపని ఆక్రమించిరి. స్త్రీమారు తూర్పుననున్న ఎనికెనీని బ్రిటిషువారు వశపరుచుకొనిరి.

రుమేనియా రంగము.

ట్రాన్సిల్వేనియాలో పొగాకను కుత్తరమున పోరు జరుగుచున్నది. రుమేనియావారి సేన ప్రబలముగ నుండుటచే

ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేన వెనుకకు పోయినది. డోబ్రుజారంగము, సం దంతలను రుమేనియావారు శత్రువులను తలపడిరి. శత్రువులు తీవ్రముగా నెదిర్చిరి.

సేనాధిపతిగారు

సింలా, అక్టోబరు 6:—ఇండియా సేనాధిపతి జనరలు సర్ విసాండ్ ఫుగారు ఇండియానుండి ఇంగ్లాండుకు పోవు నపుడు సేనల నభినందించుచు నిట్లు వ్రాసినది నేడు వైనికాఖ వారు ప్రకటించిరి. “సేనలోని వారందరను ఇతలీను విదేశములలోను చేసిన మహాత్యేవకు నాకు గలిగిన సంతసమును తెలుప గోరెదను. సేన వెక్కు సంవత్సరములనుండి పరిచితుడనైయున్న ఈ సేనలోని భారతీయులను సాశ్వాత్యులును గూడ క్రొత్త యిబ్బందులును ఆపదలును తటస్థించి నను సహజ నిరుపమ ధైర్య సాహసముల ప్రకటించి కార్యములను కొనసాగింప గలిగిరి. వారు వంశానుక్రమముగ బాంబి సాగక పరచిన ధైర్యసాహసముల నిట్లే నిరతమును. బినియో గింది కాశ్యత్ కీర్తిని గడింతురను నమ్మకముతోడనే సేన హిందూదేశమును విడచుచున్నాను.

ఇండియా క్రొత్త సేనాధిపతి

ఇండియా క్రొత్త సేనాధిపతి సర్ చార్లెసు మన్రోగారు జనరలు సర్ చార్లెసు మన్రోగారు ఆధికారము స్వీకరించిన తేదీనుండియు రాజప్రతినిధిగారి సభాలో సభ్యులగుదురు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

యుద్ధానంతరపు సేర్పాట్లు.

లాహోరు, అక్టోబరు 6:—ఇటీవల సామ్రాజ్య శాసన సభాసభ్యులందఱుకూడ సభ్యులమువ్వరుతప్ప తక్కిన వారందఱును యుద్ధానంతరపు శాసనసభలయేర్పాట్లగుర్చి రాజప్రతినిధిగారి కొక విజ్ఞాపనమును బంపుకొనిరను! వార్తను గుఱించి “సివిల్ మిలిటరీ గజెట్టు” ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

ఈవార్తయందు తెలుపబడిన విషయము కొంతకాల క్షణమున చెప్పటకు నుంచి కారణములుగలవు. ఆనధికారులగు యూరోపియను సభ్యులకును విజ్ఞాపనా పత్రమునకును సంబంధములేదు. హైందవ సభ్యులలో నైనను 8 మంది విజ్ఞాపనాపత్రముమీద సంతకములు చేయలేదని చెప్పగలము. 12 మంది మహమ్మదీయ సభ్యులలో 5 మంది మాత్రము సంతకములుచేసిరి. ఈ 5 మందిలో మువ్వరుమాత్రము యావద్భారత మహమ్మదీయ మహాసభల క్రాంతాధిపతి యుండిరి. కాని ఇదివఱకు ప్రకటింపబడినట్లు మువ్వరుగారు.

సింలా, అక్టోబరు 6:—“సివిల్ మిలిటరీ గజెట్టు” ప్రకటించిన వైవిధ్యములనుండి ఈక్రింది విషయములు తెలుచు స్పష్టమి. ఎన్నుకొనబడిన హైందవ సభ్యులలో మువ్వరుతప్ప తక్కినవారందఱును విజ్ఞాపనా పత్రము నంగీకరించి వాఖలు చేసిరి. ప్రభుత్వము వారి చే నియోజింప బడినవారు ప్రజాప్రతినిధులు గా నియోజింపబడుటచే వారి కేమియు విజ్ఞాపన పత్రముతో సంబంధములేదు. ఇద్దఱు యూరోపియను ఆనధికార సభ్యులలో హైందవ్యైవ్యు నాలోచింపలేదు. ఇట్లు ప్రజలెన్నుకొనినవారిలో 19 మంది విజ్ఞాపనా పత్రమునందు సంతకము చేసిరి. సంతకములు చేసిన మహమ్మదీయులలో మహమ్మదాబాదు రాజుగారును, సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారును, హక్ గారును గలరు.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 6:—తీదరు పత్రిక యిటుల వ్రాసినది. పరిపాలనా విధానమునందలి మార్పునగుర్చి రాజప్రతినిధిగారికి పంపబడిన విజ్ఞాపనపత్రమునందు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నియోజితసభ్యులలో ముగ్గురు లప్ప తక్కినవారందరను సంతకములు చేసిరి. దొరతనమువారిచే నియమితులైన వారు ప్రజాప్రతినిధులు కాజాలరు; గాన వారి సంతకములను కొరలేదు. నియోజితులలో పాశ్చాత్యు లిద్దరుగలరుగాని వారిలో నాలోచింపలేదు. కాన మొత్తము నియోజితులందఱుకూడ నగు భారతీయసభ్యులు 19 గురు మాత్రమే సంతకములు చేసిరి. మహమ్మదీయులలో మహమ్మదాబాదు రాజుగారును సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారును హక్ గారును చేత్రాట్లు చేసిరి.

క్రొత్తరైల్వే

సింలా, అక్టోబరు 6:—జస్సోరునుండి భక్తిగర్ము నకు 50 మైళ్ల పొడుగున 5 అండ్ అండ్ వెడల్పుగల రైలు మార్గమును ప్రభుత్వము నిర్మింపజేయుటకు రైలువే బోర్డునా రుద్రునిచ్చిరి.

జస్సోరు నుండి భక్తిగర్ము నకు 50 మైళ్ల పొడుగున 5 అండ్ అండ్ వెడల్పుగల రైలు మార్గమును ప్రభుత్వము నిర్మింపజేయుటకు రైలువే బోర్డునా రుద్రునిచ్చిరి.

రైలుగట్టు.

మోఘరము అక్టోబరు 6:—లోడికాఖలో బండ్లు సరాసరి వడచుచున్నది.

రైలువేగట్టు తెగట్టు

మొంట్ గంగ ధవార్ నదులకు వరదలు వచ్చుటచే మొంట్ పూరు చింద్యారాచైలు మార్గమునందు, మొంట్ పూరు మొంట్ నేవునుల నడుమ 696 వ మైలు యొద్ద 5 వ రైలీనాడు గట్టు తెగినది. ప్రమాదమెన్నియు గలుగలేదు. మరి 4 దినము లలో మార్గము నుతల బాగునగునని తెలియుచున్నదని జబ్బాబునుండి తంత్రీవార్త వచ్చినది.

ఇండియా కొర్రుగ్గను చట్టము.

సింలా, అక్టోబరు 6:—ఈచట్టము పరిషియాతీరము లోదేశము హక్కులలో నుండునాటికి వచ్చునని ఇండియా గవర్నమెంట్ ప్రకటింపబడినది.

దక్షిణహిందూస్థానము

కనక రాజు బాడ్మింటను పందెము.

రాజమండ్రి, అక్టోబరు 7:—ఈవారమున కనక రాజు సేవదేము రాజమండ్రి నింట్ల “ప్రెండ్లు యూనియను” సంఘములకు జరిగినది. నిన్నునుకడపటి ఆటలో ఎన్నిచిక్కులు వచ్చినను చివరకు ప్రెండ్లు యూనియనువాచే నెగ్గిరి. వరుసగా మూడు సంవత్సరములను వారే గెలుచుటచే వెండిగొప్ప వారికి కాశ్యత్ముగ నెరిగిపోయినది. వారికెస్తానకు పసిడి పతక మియ్యబడినది.

మెసూరు

దసరా ఉత్సవము.

మెసూరు, అక్టోబరు 7:—మెసూరు దసరా ఉత్సవమునందు మహామహిమను సాధించుచు పాపములను గంటలకు రాజప్రసాదమును వదిలి శ్రీరంగపట్నము గేటుకు పోవుచు దారిలో భవానినంటపమునకు బోయిరి. కెంటుపటామువారు శ్రీవారికి సన్మానకరములను జరిపిరి. మెసూరు ఆంగ్లికపటాలమువారు సక్రమముగ గౌరవాధ్యము శిరంగులన గాల్చిరి. ఈయంత్రవమునకు యూరోపియనులను హిందువుల సేనలు వచ్చిరి. నాటి 9 క్ గంటకు శ్రీవారు మఱి సానాదమునకు వెళ్ళెను.

మెసూరు ప్రతినిధి పథ

ఈనెల 7-వ తేదీని సభాసమావేశమున కాదుగర్బిల్లా ప్రతినిధులు హెచ్. కృష్ణారావుగారు ముగ్గురు వాక్యములను ప్రకటించిరి. మొసూరు మెంటుల నుమామ్యులలోనివిజ్ఞాన రాజ్యర్య మహమ్మద ఆబ్దులుఖానుగా మొత్త ఆధికారమును దానమున ౨౬ విశ్వేశ్వరయ్య కే. సి. బి. ల. గారికి సమర్పించిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి ప్యాస్పెర్టు

బొంబాయి, అక్టోబరు 6:—సాధారణముగా బొంబాయి రాజధానిలో నివసించని వారికి ఎవరికిని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్యాస్పెర్టుల నిచ్చుటలేదు. ఇయ్యైన కేసులందు మాత్రము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వారిలో యొందించి ప్యాస్పెర్టుల నిచ్చెదము.

ఇటలీ చేయుచు గాని ప్ర గాజితులు ఇటలీ రైపులకు పోగోరు నెడల వారు ముండ్లగా కలకత్తా వుండగా ఇటలీ దేశపు ముఖ్య రాయబారి యొక ప్యాస్పెర్టుల వ్రీకోనని భావించెదరు. హిందూదేశమునందుకు ఏ ఇటలీ రాయబారి యొను ప్యాస్పెర్టుల నీయవచ్చును.

దక్షిణ హిందూ దేశపు పర్యవేక్షకులైన నెరుగు కాఫీ చట్ట సంఘముల నాంధ్రముల నాంధ్రముల విత్తులను
చక్కగ ప్రత్యేకించి వీటిని పాక్షికములను పట్టు (జిల్లా సంఘముల) కట్టి దక్షిణ హిందూ దేశమున రైలుప్రవహుల
వద్ద గుండు పాములకన్నా వేరే గుండు వధుగలదు అని
ప్రత్యేకించి
7 పాము 5.40 చిరుకము 1 పాము 2.00
పలకపత్తుల నెద్దవి , రూ 48.0 చుట్టెద్దగు ఖచ్చిత ప్రత్యేకము
చాల పంచవిత్తుల ఇటువంటివి ఎక్కడను దొరకవు స్వాంతల్య ఉచితము
గణిత అందు కంటెని, నెం 39, అంబులెన్స్ విధి క్షుద్రాను

THE GREAT WAR.

Somme Offensive: Continued French Progress.

GERMAN PEACE TERMS TO BELGIUM.

Spurned by King Albert.

Fresh Roumanian Offensive: In Central Transylvania.

RUSSIAN FRONT: FIERCE BATTLE PROGRESSING.

Allied Advance in Balkans: Nevoljen Occupied.

[Reuter's Agency.]

THE SOMME FRONT.

SOMME OPERATIONS.

Enemy's New Tactics.

An Expedient of Desperation.

ALLAHABAD, October 5.
LONDON, October 5. A press correspondent on the British front mentions indications that the enemy are adopting new tactics in consequence of their terrific losses, offering little resistance to our initial attack, holding their chief troops further back and then counter-attacking as hard as they can. The front trenches have several times lately been lightly held by men, who seem to have had orders to use their rifles and machineguns for all they were worth and then either run or surrender. The correspondent adds: "If this is being adopted as a settled policy it is an expedient of desperation. We have fairly clear knowledge of the enormous losses our artillery has inflicted on the supporting troops behind, and the enemy's losses in the counter-attacks have often been most disastrous. Whatever he does we shall continue to beat him back, for our men are better than his. Every new shift is only an evidence that he is getting nearer his wits end." (Pioneer Cable.)

Continued French Progress.

Enemy Military Station Shelled.

LONDON, October 6.
PARIS. La Presse's communique said: North of the Somme we continued to progress east of Morval and repulsed a strong counter-attack on our new trench north of Fregcourt. Enemy artillery has been very active south of the Somme. Our heavy guns in Woevre shelled the military station at St. Benoit, where much movement was reported, causing a great fire.

Big British Captures.

LONDON, October 6.
The British communique says: "There is little noteworthy except enemy shelling in Guendecourt neighbourhood. Two enemy counter-attacks in Thiepval area were severely handled and repulsed. Between July 1st and September 30th besides much other material we captured or recovered on the Somme battlefield twenty-nine heavy guns and howitzers, ninety-two field guns and howitzers, one hundred and three trench guns and three hundred and ninety-seven machine-guns."

British Advance.

LONDON, October 6.
British communique says: "We advanced our position north east of Eaucourt-L'Abbaye. There was considerable artillery activity during the night south of the river Ancre. We discharged gas east of Loos and east of Armentieres. Three raiding parties successfully entered the enemy trenches in Loos area and two south of Arras."

Artillery Activity.

Paris communique says north of Somme there was reciprocal artillery fire. There was fairly great reciprocal artillery firing in the region of Verdun. The enemy bombarded Poivre hill and Lafre wood. In spite of unfavourable weather aeroplanes were busy pursuing hostile machines and reconnoitring.

Balkan Theatre.

Allied Advance in Balkans.

Bulgarian Defences Broken.

LONDON, October 6.
The Allied forces in Macedonia advancing on a line between Kajmakalan and Florina have broken the Bulgarian defences on a wide front, and reached a crescent shaped line which at its extreme curve at Kenali is within ten miles of Monastir.

Nevoljen Occupied.

LONDON, October 6.
British official message from Salonika says, we have occupied Nevoljen without loss. The enemy evacuated the place when we began bombardment. The enemy is inactive elsewhere on the Struma front. We took 342 prisoners in the recent operations.

Enemy Retreating Before British

PARIS. - The official message from Salonika says: the enemy are retreating before British on Struma. Violent fighting is proceeding along entire Mezali Kenali Gradnica front in Cerna region. Our aircraft displayed great activity over enemy's railway lines.

Great Britain

A Military Appointment.

LONDON, October 6.
Honorary Major General Arthur Henry Taylor has been gazetted Colonel of the Twenty-first Lancers.

Silver Report.

LONDON, October 6.
Montagu's silver report says the appearance of the market is less robust but there seems no reason to doubt that undertone will continue good. Approximation of price to thirtythree pence provoked sales from China. Such sales even if not large affect the market for there is always a possibility of quantity increasing. Mere fact of China selling influences other selling and speculators are disposed to take their profits and Indian hazards whose adverse views regarding future of silver are notorious immediately feel depressed. Retrogression in the prices is the natural outcome of these circumstances.

Obituary.

LONDON, October 6.
The death is announced of Sir Richard Awdry.

France.

Second French War Loan.

LONDON, October 6.
PARIS. The second French war loan opens to-day for an unlimited amount.

RUSSIA.

Russia Remunitioned.

LAHORE, October 5.
LONDON, October 5th. Several messages since the resumption of the Russian advance have suggested that she has been remunitioned. A former Russian Ambassador to Italy, who is revisiting Rome, is reported as saying that Russia has and will always have thanks to her own efforts and the aid of her allies, munitions increasingly sufficient for her needs. (C. & M. Gazette Cable.)

Russian Objective Volhynia.

LAHORE, October 5.
The "Lokalanzeigers" correspondent on the western front states that numerous trains have arrived at Lutsk from Kiev and from Kovy. The Russian have enormous quantities of munitions and are attacking on a front of 25 kilometres, the objective being Vladimir Volynsk. (C. & M. Gazette Cable.)

Fierce Battle Progressing.

Enemy Obstinate Resisting.

LONDON, October 6.
Russian communique says in the direction of Zloczow, twenty miles south of Brody, a fierce battle is proceeding. The enemy is obstinately resisting. We have taken 50 prisoners here. We have captured some enemy positions in the region south of Brzezany, subsequently repelling repeated German and Turkish counter-attacks.

We continued to advance on the coastal front in Caucasus towards the Karshudaras river.

Greece.

THE CRISIS IN GREECE.

Why Cabinet Resigned.

LONDON, October 6.
A telegram from Athens says that the real reason for the Cabinet's resignation is that the majority of Ministers proposed that Greece should join the Entente immediately, but the King disagreed.

TELEGRAMS.

M. Venezelos Sceptical.

A telegram from Canea says that M. Venezelos said in an interview that he remained sceptical as to the meaning of the change of Government in Athens so long as King Constantine did not order mobilisation.

Germany.

Peace Terms to Belgium.

Spurned by King Albert

LONDON, October 6.
The "New York Tribune" says that German agents recently suggested new terms of peace to the King of the Belgians, who spurned them.

JAPAN.

THE JAP CABINET CRISIS.

Resignation of the Ministry.

LONDON, October 6.
TOKYO. - The Okuma cabinet has resigned. The Mikado has summoned Marshal Terauchi.

NORWAY.

War on Merchantmen.

Norwegian Steamer Sunk.

LONDON, October 6.
The Norwegian Steamer "Ada" has been sunk.

ROUMANIA.

ROUMANIAN OFFENSIVE.

Enemy Abandon Towns.

LAHORE, October 5.
A Rome message says that most cheerful reports are being received from Dobrudja. It is reported that the enemy is abandoning Turtukai and Silistria and refraining from a general retreat. Only recent rains have swamped the country. (C. & M. Gazette Cable.)

A Mutilated Message.

LAHORE, October 5.
LONDON, October 5. "The German press is making similar fuss over Roteturin pass as over Turtukai and Silistria" meaning of above message (published in our issue of October 5) was entirely charged by mutilation while passing of over wires. Omission of the words "over the Roteturin pass" made it appear that the Germans were claiming that their illusory success at Turtukai and Silistria was as important as stoppage of the Russian offensive in the Carpathians 18 months ago. (C. & M. Gazette Cable.)

Roumanian Demonstration

on the Danube.

Fighting on Dobrudja Front.

LONDON, October 6.
BUKHAREST. A communique says: Our forces which crossed the Danube between Ruschuk and Turtukai, having concluded their demonstration, have retired to the left bank. Very violent fighting continues on the whole Dobrudja front. We have captured enemy fortifications in the region of Paraja near Brasso after three days' fighting.

Fresh Roumanian Offensive.

LONDON, October 6.
Paraja mentioned in the Roumanian communique is between Brasso and Dornawacz. Thus it is clear that the Roumanians have started a fresh offensive in central Transylvania.

The Invasion of Bulgaria.

A Preconceived Plan.

ALLAHABAD, October 5.
LONDON, October 5th. The Roumanian invasion of Bulgaria is a part of a preconceived plan for the moment when the Bulgarians and their allies should have become involved in operations at other points. Thus Mackensen was allowed to advance north away from Bulgaria. German reinforcements held ready to send against Roumania were absorbed in the north before Roumania made her move against Bulgaria. Mackensen has not only been drawn up north against the Russian troops and been defeated, but has been strategically beaten by the move on Sofia, which he elected to leave uncovered to carry on his own invasion scheme. The Germans were led to believe that the Roumanian invasion would be confined to Transylvania, as defensive troops only were left on the Danube. When the Bulgarians withdrew the troops from the strong river positions covering Sofia to stem General Mackensen's retirement in the Dobrudja, the way was opened for the difficult crossing of the Danube, which the Roumanians have now made. (Pioneer Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

WIRE.

Sinla.

Official War News.

Cable to the Viceroy.

SINLA, October 6.
The following telegram, dated the 5th instant, was received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Heavy rain is again impeding the operation on the Somme. Fighting near Eaucourt-L'Abbaye is proceeding satisfactorily.

TELEGRAMS.

The French have captured the important trench at Rancourt.

The Italians captured Guldrien Peak in Brenta valley and repulsed Austrian attack on the slopes of Mount Siet in upper Gordevole.

Dense German columns endeavoured to attack south west of Dvinsk but were driven back by Russian fire. German attack on the river Secret in Khinkostaskin sector was also repulsed. The Russians have been attacking in great force in Zatursky region in the direction of Vladimir.

Volynsk south of Kovet and west of Lutsk and captured in some places portions of enemy positions but the enemy is showing most stubborn resistance. Fierce fighting continues north of Halicz and west of the river Zlota Lipa. The enemy having brought considerable reserves launched a counter-attacks which was repulsed.

Fighting continues in Transylvania north of Fogaras and Austro-Germans have withdrawn before superior Rumanian forces. Rumanian attacks in the Dobrudja continued violently over the whole front. The enemy is offering very stubborn resistance.

As a result of victorious actions of the Servians the Bulgarians have abandoned their positions on Starkovgrob and the river Brod and are retreating in the direction of Monstir. The Servians have occupied Feutich and the French Petorak and Brhent northeast of Feutich. The British have captured Teukent east of Struma.

Special Indian Army Order.

Farewell Message by Sir Beauchamp Duff.

SIMLA, October 6.

The special Indian Army Order issued to-day publishes the following farewell message by General Sir Beauchamp Duff in saying good-bye to the Army in India: "I desire to place on record my appreciation of the distinguished service rendered by all ranks, both in this country and overseas. The British and Indian soldiers of the army with which I have served so many years have overcome new dangers and difficulties with the old undiminished spirit for which they have always been renowned and in parting with them I leave India knowing that they will continue to add to the glorious traditions which they have inherited and have so proudly upheld during the present war."

Calcutta.

New Companies.

CALCUTTA, October 6.

August was an extraordinarily active month for company promoting in India. Twenty-one companies were floated with a capital of five and a half crores of rupees in the previous four months. The total number of companies formed was thirty a total capital of only one crore and a half. The biggest companies started in August were the Andhra Valley Power Supply Co. [Tata and Co.] two crores and ten lakhs; Orient Jute Mills, one crore; Ganges Framing and Transport Co. one crore; Ganges Jute Mills, fifty-one lakhs; India Jute Co., thirty seven and half lakhs, and Hotels of India (registered in Simla for hotel-keeping) thirty lakhs. Two well-known retail shops have been converted into companies, William Heath Calcutta tailor, at seventy thousand, and Minch and Co., Lahore, Jewellers, at thirty thousand. The largest new planting company is the Purbapore Co. for cultivation of sugar and indigo, registered in Calcutta for 12 lakhs.

Rajah's Cutchery Buildings.

Searched By C. I. D. Officers.

CALCUTTA, October 7.

Recently the Tipperah Raj "cutchery" buildings were searched by C. I. D. and three Raj officers were arrested. It is stated that some notorious anarchists are hiding in Tipperah and working there.

Bombay.

An Election Enquiry.

POONA, October 6.

The enquiry into the election of the Hon'ble Mr. Jinnah was continued by Mr. Perceval, District Judge, Poona, to-day.

Mr. Jinnah continued the cross-examination of Syed Gulam Mahomed Rafid. This tended to show the part taken by the witness in canvassing for Moulvie Rafudin. He said that he did not bring the Hon'ble Mr. Pathan to his house in order that he might influence Mr. Pathan to vote for Moulvie Rafudin. Witness did not see Rafudin in the same train when he came to Poona. On the morning of the 20th June he heard that Mr. Rafudin was in the train, but did not see him. He denied that the object of his visit to the Hon'ble Mr. Pathan on the morning of the 20th June was for the purpose of persuading him to give Rafudin his vote. He did not go to the book shop of one Mousajee Jafferjee in Poona in order to canvas the vote of the Hon'ble Mr. Ebrahimji Adamjee Pirbhoy. As Rafudin was already there talking to Pirbhoy he asked Pirbhoy to give Rafudin his vote. It was a pure coincidence his meeting Rafudin in Mousajee's shop. Gulam Ahmed did not tell him that any one was present when Mr. Ebrahim Haroon thrust notes for Rs. 500 on him for the purpose of getting him to influence the Hon'ble Mr. Pathan to give his vote to Mr. Jinnah. Witnesses could not say if Rafudin had told him in August that he wanted Gulam Ahmed to make an affidavit. He did not go with Rafudin Gulam Ahmed and one Layub Sant to Bir Chisti in order to influence Gulam Ahmed to make affidavit.

The next witness, Comer Sabib Munibhai, gave the details of how he had been solemnly assured by Gulam Ahmed in the name of Pir that Mr. Ebrahim Haroon had thrust Rs. 500 on him in order that he might influence the Hon'ble Mr. Pathan to give Mr. Jinnah his vote for the Imperial Council. This was not very long after Mr. Jinnah had left after visiting Mr. Pathan on the 20th June. Later on the 8th August, witness said he was present in Moulvie Rafudin's house when Gulam Ahmed wrote out the facts of the Rs. 500 bribe. He, Reader Major Monohar Khan and a man named Saladin saw and read the letter as it

was on the file of the Cantonment Magistrate, where it was produced by the order of the Court by Moulvie Rafudin Ahmed, against whom Gulam Ahmed had laid a complaint.

Mr. Binning now asked Mr. Perceval to obtain the letter from the Cantonment Magistrate, Mr. Jinnah said in that case he would defer cross-examining this witness.

Passports in Bombay.

BOMBAY, October 6.

It is notified that passports will not be ordinarily granted by the Bombay Government to persons, who are not habitually resident in the Bombay presidency. Exception will be made in urgent cases only after consultation with the local Government concerned.

Complainant in Deportation Case.

Sent to Sanand in Ahmedabad District.

BOMBAY, October 6.

Allarkhia Abba alias Allaya the complainant in the deportation case recently disposed of by the Fourth Presidency Magistrate has been sent by the Bombay Government to Sanand in Ahmedabad District where he will have to stay until further orders.

PUNJAB.

Damage by Floods.

LUCKNOW, October 6.

It is announced that about 3,000 houses have collapsed as a result of the floods in Mirzapur district. The kharif crop has been ruined, but there is hope of recovering fodder. Suspensions of land revenue will be necessary in certain villages. The monsoon is continuing to give heavy rain in Lucknow, where the average has been largely exceeded.

United Provinces.

Constitutional Changes After War.

Memorandum Signed by Some Elected Members

ALLAHABAD, October 6.

The "Leader" understands that the memorandum on constitutional changes submitted to the Viceroy by the Non-official members of the Imperial Legislative Council was signed by all the elected Indian members with the exception of three. Nominated members were not asked as they were not regarded as representatives of the people. The European members (elected) only two in number, were not consulted. The memorandum was signed by 19 non-official elected Indian members and the Mahomedan signatories included the Rajah of Mahmudabad, Sir Ibrahim Rahimtullah and Mr. Haque.

Central Provinces.

Excessive Flood in Jubbulpore District.

Railway Line Breached.

Jubbulpore, October 7:—Owing to the excessive flood in the Wainganga and Thawar rivers the line at mile 696 between Nainpur and Keolari on the Nainpur Chindwara branch (narrow gauge) was breached for 500 feet at 16 hours on the 5th instant. No injury was caused to the passengers or damage to the railway rolling stock. Transhipment of passengers' mails and luggage is proceeding and it is hoped to resume through running in four days.

Another Report.

Owing to the excessive floods in the Wainganga, Bagh and Sonbir rivers from midnight on the 5th instant, rendering transhipment impossible, all traffic between Birbala and Samnapur stations on Gondia Jubbulpore section (narrow gauge) has to be temporarily suspended; but Sonbir has now subsided and traffic between Samnapur and Hatta Road resumed from 20 hours date. The Wainganga and Bagh are now subsiding and it is hoped through running will be resumed within twenty four hours. No injury to passengers or damage to rolling stock were caused and no very serious damage to permanent way is anticipated.

MYSORE.

The Dussara Procession.

Witnessed by a Large Crowd.

MYSORE, October 7.

The Dussara procession came off last night and was witnessed by large crowds of people. The procession lasted for about five hours. His Highness accompanied by the Yuvaraja on a state elephant preceded by Mysore troops started from the Palace after four in the evening and went to Banni Mantap on the way to Seringapatam gate. His Highness received an ovation en route and a party of Kent's lined on the route heartily cheered His Highness. After reaching the Mantap His Highness reviewed the Mysore Horse and Bodyguards and received salute. A large gathering of European ladies and gentlemen were present at the Mantap to witness the parade. It was past half past nine when the procession returned to the Palace through the magnificently illuminated streets.

European Durbar.

At the European durbar on Thursday in addition to the guests, whose names were mentioned, there also were present Justice and Mrs. Parlett of Burma and Colonel Lloyd Jones of His Majesty's Mint in Bombay.

BRIEF TELEGRAMS.

The hospital ship "Nabha" will be built in Bombay.

Sir Charles Munro, new Commander-in-Chief in India arrived in Bombay by mail steamer yesterday morning.

Says a Jodhpur, message:—Through communication has been restored on Phalodi Branch for train service as usual.

Mortality from plague in India during the week ending the 30th September was 5290 seizures resulting in 4059 deaths. Provincial figures were:—Bombay 1650 deaths, Madras 278 Bihar and Orissa 30, United Provinces 39, the Punjab 46, Burma 61, Central Provinces 563, Mysore State 431, Hyderabad State 916 and Central India 45.

A press communique states:—Travellers of non-Italian nationality desiring to land at Italian ports will not be permitted to do so unless they first obtain on their passports the visa of the Consul-General for Italy at Calcutta. No other Italian Consular officer in India can grant the necessary visa. Passports will be forwarded for visa to the Consul-General by the officer who grants passports or who endorses it for journey to an Italian port.

Up to the date the United Provinces special war fund had been applied in the purchase and equipment of 110 motor ambulances, ten motor launches and a hospital ship for Mesopotamia presented by the Maharajah of Nabha (now summering in Mussooree). Apart from 50 ambulances now at the front, ten more will be supplied to the Admiralty in a few days and a further convoy of 50 is under constitution.

The following is published in the "Gazette of India" Commerce and Industry Department:—

The Governor-General in Council is pleased to appoint the undermentioned officers to act as custodians for the purpose of receiving, holding and dealing with such money as may be paid to them in pursuance of the said act in respect of the territories specified against them. Controller of Hostile Trading Concerns, Bombay, for the Presidency of Bombay [excluding Sind and Aden.]

Controller of Hostile Trading Concerns in Sind for Sind. Controller of Hostile Trading Concerns in Aden for Aden. Home Department:—It is notified that two headships of the district should be placed on the list of appointments open to members of the Provincial Civil Service in the Madras Presidency. His Excellency in Council with the sanction of the Secretary of State is now pleased to announce that the third post of Collector and District Magistrate shall be thrown open to the Provincial Civil Service in that presidency.

His Excellency General Sir Charles Munro becomes an Extraordinary Member of the Council of the Governor-General of India from the date of his assuming the office of Commander in Chief in India.

It is notified that the Indian Court Fees Act of 1870 shall come into operation within the limits of Persian Coast and inland.

It is notified that the Railway Board have sanctioned a reconnaissance survey being carried out by the agency of the Eastern Bengal Railway for a chord railway on the 5ft 6 in gauge from Jessore to Faridpur a distance of about 50 miles.

Latest Telegrams.

Expert Opinion.

PETROGRAD, October 5.

Experts are of opinion that General Hindenburg has concentrated his most formidable forces on the Kovet front in the direction of Vladimir-Volynsk and Sokal. The enemy is resisting most stubbornly General Kaledin's thrust in the attempt to hold the space between Kovet and Lemberg, which the Germans regard as most important strategically.

The Wrecked Zeppelin.

How it was Felled.

LONDON, September 6.

The newspaper account of the destruction of the super-Zeppelin in Essex by Lieutenant Robinson, Sowrey and Brandon, the last named of whom is a New Zealander, says that they ascended together and separated at a height of 10,000 ft. They had been flying in the clouds for two hours when Sowrey and Brandon sighted a Zeppelin which they attacked from different angles and levels, each being unaware of the other's action. Brandon scored several hits in the Zeppelin's tail, and Sowrey fuzilladed her from above. The return fire of the Zeppelin gunners was ineffective. Sowrey landed within a few seconds of the Zeppelin's striking earth. Both aviators were frozen, but speedily revived.

Sowrey, who is twenty-three years of age, was studying for the Indian Civil Service at the outbreak of the war. He went to France as a Second-Lieutenant in the Royal Fusiliers and was wounded at Loos. He was invalided home and seconded to the Royal Flying Corps in June last. He is a friend of Lieutenant Robinson.

Bright Prospects.

PARIS, October 6.

The prospects for the French loan are very bright, as the French people are still offering gold to the Bank of France at an average rate of £300,000 a week. Large subscriptions are expected from England.

చిత్రవార్తలు

ఇంటి పొగచుట్ట.

ఇది కిరివైపున కివులలో ప్రతియింటను మామూలుగా చుట్టబడుచున్న పొగచుట్టలు మామూలు పొగచుట్టలవలెనే చుట్టబడుచున్నావి. పొగచుట్ట 2 అడుగుల 5 అంగుళములును పొడవును 3 అంగుళములును వెడలయును. ప్రతియింటను కిటికీకి క్రిందగా కూర్చుని ఖిలాసాగా కాలుపుటకు వీలగునంత ఎత్తున నేలాడునట్లు రెండు కొనలను రెండుదారములుగట్టి నేలాడ నెవరు. ఇంటనున్నవారి కందరికిని అదియేచుట్ట. మాకాగూర్చున్నట్లే ఒకరి తరువాత నొకరుగా ఎవరియిష్ట మున్నంత క్షుణ్ణ వారచర్యకీపోయి దానినంటించి పొగబీల్చి పోవుచుండును. మరల నింకొకరువచ్చి నోటబెట్టుకొనబడిన భాగమును ఓపివేసి చుట్ట నంటించి కాలుపుచుండును. ఇటులే ఆ చుట్ట కయిపోవువరకు దానిని కాల్చెదరు. పిమ్మట దానిస్థానమున ఓరియొక కొత్తచుట్టను నేలాడవీసెదరు. కిరివైపునకివులలో దాతలల పరిశ్రాధికారిగా వెల్లిన యువబాలకుగా కిరువైపును పంపించి తెచ్చి నిలియించుటయు కళాశాలలోని కష్ట ప్రదర్శనశాలలో నుంచెరి.

శతజీవులు.

నాకిద్దరు శతజీవులున్నారు. వారిలో నొకనికి 89, రెండవవానికి 92 ఏండ్లును యున్నవి. మా అన్నకు 93 ఏండ్లున్నవి. నెల్లొంగులు ముగ్గురున్నారు. వారికి వయసుగా 86-88-91 ఏండ్లున్నవి. మేనల్లిద్దరున్నారు. వారికి 81-86 ఏండ్లున్నవి. ఈ ఎవరునుగురికి మొత్తము 707 ఏండ్లున్నవని యొకరు వాసిరి.

ఉడిదియునాడు.

ఉడిదియునానికి ప్రతిదినము 10 పానులు రు. 150. లు ఇచ్చెదరు. ఉడిదియునకు కుత్తులవై నిమాయకము జరిగిన పిమ్మట మరల నిందితుడు క్షమింపబడినచో ఉడిదియునానికి 5 పాను లిచ్చెదరు.

పండ్లు

అరటిపండ్లు చాల యుపయోగకరము. ఒక యకరము భూమిలో గోనలను సాగుచేయుటకంటె అరటితోట వేయుటవలన మరి 25 రెట్లు హెచ్చుపండి జీవించుచున్నాను. రెండవది తియ్యనాంజనము - అశోరులలో నొక నారింజ చెట్టువలన సాగుట 25 నేల కాయలువచ్చినవి. వీనిలో నికరము 20000 పండ్లు శుభ్రమైనవి విక్రయింప బడినవి. దీనికి 4-5 నేలయి బాబుపోయినవి.

వాచీ

జి.—ఏమిట కను. రెం.—ఏమియునులేదు. నే నొక వాచీని దొంగిలించితి నని నేనుచేసిరి. నే నిద్దరు లాయరులను వెట్టితిని. 16 గురు సాక్షులను పిలిపించితిని. నా లాయరు లిద్దరును పట్టుదలతో గంటలకొలది వాదించిరి. కాని కార్యము లేకపోయినది. నాకు నాలుగేండ్లు కనకశిక్ష విధించిరి.

జి.—నిన్ను క్షీంచుట కార్యము కనపడదే.

రెం.—ఒక్కటి మాత్రమే లోటు జరిగినది. దొంగ లించినవాచీ నా కేసులోనే యున్నది. దానిసంగతిని నేను సరచిపోతిని. దానివలన నీ క్షి తప్పినదిగాదు.

ఇల్లాలు - దాసి.

ఇ. అయ్యయ్యా. ఇదేమే. నీ చదుగు వెట్టినప్పటి నుండి యింకా చుడిచిపెట్టుకొని పోవుచున్నది. అప్పుడు తెచ్చిన వస్తున మరి క్షణానికి కనబడదు. మాకునెలలు రావలసిన గుండెక్కుర్రులు మాకు రోజులలో తగులబెట్టితిని. తగుల బెట్టితివో దాటించితివో నిన్నెవరు కాయగలరు.

జి. (తనలో) ఎరుగకపోయి వీరింట ప్రవేశించితిని. ఎప్పుడును నన్నీ చుట్టరితల్లి ఈలాగే సాధించి తినుచుండును. శస్త్రకము లేదు. ఎంతపొదుపుగా వాడినను తుప్పిలేదు. ఎంత శ్రమపడి పనిచేసినను మెప్పులేదు. మేవాసులమాట మెవు. మేనే. యజమానులు, ఎరుగుచెప్ప నేలే? పని నేను మానుమాడక అన్నమాటల కన్నీటిని కొంగుబట్టినకొలదిని చురింత అలు సుతేసి మీదెక్కి త్రొక్కుచున్నది. నుంచీకి రోజులుగావు. బూకరిగాండ్డే మంచివారగాని మేదకు లెదులకునుకొరగాదు. మేమందరము కష్టపడడమును మాటలుతినడమును రామస్వామి మెరుగుల మేనల్లలాగ అన్ని పనులును తానే చేయుచున్నట్లు సచునానికి ప్రాసులోకం డెవలె ఎదుటబడి మేవాసులు

గీవాసులు అందుకోవడం ఆడిసిపడడము సందుదొరికితే సంగ్రహించడం - సందుకోసం చూచేవాళ్ళకి సందుదొరుకుచునే యుండును. మొగముచూచుకొని మూతివీరవడము. మొగమెదులైన నక్కవీరవడములు-ఏమైనను. ఆలాంటివాండ్రే మంచివారు; విశ్వాసముతో కష్టపడి పనిచేసేవారికి రోజులుగావు. పిచారించే దాత ఏడి. చెప్పిన సాధించును. చెప్పకుండుటకు నా కిష్టము లేదు. ఈసరికే మానుకొని పోవలసినది గాని, బాబు గారు సత్యహాశ్యంధ్రులు. ఆయన మొగమునాచి ఈమె ఎన్నిమాటలన్నా. పడియుంటున్నాను. ప్రకాశముగా చిత్తి మండి కర్రలు అయిపోయి మాకురోజులయినవి. బొట్టలు గూడ నిన్న రాత్రితో అయిపోయిన వండి.

ఇ.—ఏమీ బొట్టలై పోయినవా? రోజుమడు బొట్టలు- అప్పుడే-అయిపోవడమే. కొని ఎన్నాళ్ళయినది? వారము తిరగ లేదు నిజముగా నీవు మింగుచున్నావు. అంతకన్నా ఇంకేమి లేదు. మా సుంకారము నాశనము చేయుటకు నాపరించినావు.

జి.—(తనలో) బొట్టలు మింగుచున్నానట. నోటి కంతమాటననే అంతమాట అనడమే:

ఇ.—సతేగాని ఈ సారకులో ఒక్క కొవ్వొత్తియు లేదేమి. అదిసాదా అయిపోయినవా? ఏమైంది?

జి.—మైసవా? బొట్టలు మింగి తే సులువుగా గార దానికి కొవ్వొత్తులు తిరి గొంతుక నునుపుచేసికొన్నాను. మరేమిటి ఇక నేను తెగబడితేగాని బాధములేదు. ఎంతకాల ము నోరు మానుకుని యున్నా బదివరకు లేరిదికనుంచి దాన నగుదునా? ఏమియును లేదు. అంతకంతకు అభావాతాళమున కడగవొక్కచున్నాను. అప్పుడే చాలు. నాకంటె పొనువుగా బాగా పనిచేయగల దానిని పెట్టుకొండి నా కేమియును చేత గాదు.

నోటీసు.

ఏలూరులోని ది కృష్ణా జ్యూటు అండు కాటన్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడు కంపెనీ భాగ స్వాములకు:—

1915 వ సం॥రం ఆఖరుకు కంపెనీకి వచ్చిన లాభము 100-కి. గు. రు. లు చొప్పున భాగస్వాములకు అందరకు పంచిపెట్టుటకు డివిడెండువారంట్లు పంపించి యున్నాము. సదరు డివిడెండువారంట్లలో సంతకములు చేసి పంపినవారికి లాభం మొత్తం మనియూర్ల మూలముగాను, రిజిస్టరు, ఇన్ స్ట్రూ రెన్సు మూలముగాను పంపుచున్నాము. కొంత నుంది వద్దనుండి సంతకములు చేసి డివిడెండు కాగితములు యింతవరకు రాలేకు. కొన్ని భాగ స్వాములకు చేరకయే పోస్టు ముద్రలతో తిరిగి వస్తున్నవి. గనుక ఈ నోటీసు చూచుకొన్న తక్షణం డివిడెండు మొత్తం ముట్టని యీ కంపెనీ భాగ స్వాములు స్వయముగా శాజరయిగాని, లేక వారికి పంపబడ్డ డివిడెండువారంట్ల క్రింద సంతక ములు చేసి మాకు పంపిగాని, వారి భాగములకు వచ్చిన లాభం మొత్తములనుతీసికొని వెళ్లవలెను. లాభము ముట్టలేదని తరువాత మమ్మును నిష్కార పెట్టెనులేదు. చనిపోయిన భాగస్వాముల వారసులు మాడా పై సంగతులు గమనించవలెను.

ఏలూరు. } మోతె గంగరాజు, 29-9-16. } పెక్రటర్ అడ్వ. ప్రెజిడెంట్.

వకటన

గుంటూరు జిల్లా గుంటూరు తాలూకా నారా కొడూరు 1, 2 నిడమట్ల 1, 2, 3 బ్లాకులలో చేరి నటువంటిన్ని, 4, 5 యరముల స్టాట్టుగా యేర్ప రించబడినటువంటిన్ని, భూమి చెట్లతో సహా ఈ నెల 20వ తేదిన గుంటూరు తాలూకా కచేరి వద్ద బహిరంగ వేలము జరుగబడును. వివరము గుం టూరు జిల్లా 1వ అల్ట్రాబరు 1916వ సంవత్సరము గెజటుయందు ప్రచురపరచబడినది.

M. Punchapakasiah, District Forest Officer. (571)

చిన్న పురుగులు పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

పాతకులారా! ఈపురుగువలె రెయింబవద్దు, నిధినిగా మములేక మీరు పనిచేసినచో మీమీ గృహములలోని నేల

Don't Let'em Dig

కొట్టెల బంగారుతో నింపబడియుండును. తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈమిండు పురుగునకు, అతివ్యాధి కలుగి పేరొందిన తే నేటిక సహకారిగా నుండదగినబంటు. చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక పుష్కలించిన అచిరకాలముననే బట్టతల వారితో సహాధ్యాయి గావలసినవ్యయ. కావున ఇట్టి పరచుకట్టువును “కామినియా నూనె” సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను గాలినిర్వను. పుర్రెయిండును బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరియత సుగంధద్రవ్యము. ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోసమున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0 3-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0 ఉ చి త ము.

ఈ సుగుణముల ఋజువు పరచుటకయి, అగ్ధజాచిటి పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును. సోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండుకెమికల్ కంపెనీ. నెం 155, జుహాపూసీమిథి, బొంబాయి.

నర్వవృశ్చిక విష సంజీవిని. మాకు (100) చూవాయలు బహుమతి.

ఏప్పుడు వచ్చువారు! నవ్వుము బోదురు !!

తేలుకొంకిపోటు కలన, నుంట పోట్లకు తగిన పరిహారమును బొంద లేకమిగులకష్టపడువారలకై మేమీ యాషాధమును గని పెట్టితిమి. కుట్టిన చోట నీరుండును డైరెక్టులో ప్రకార ముపయోగించిన ఒకటిరెండు నిమిషములలో నుంటలు పోట్లుపోవును. ఈయాషాధమునందు గుణము లేదని ఋజువు చేయు వారలు

మా యాషాధమును మాకు తిరుగపంపి తిగుకు నెలవైన మొత్తమును రాబట్టుకొనుటయేగాక (100) నూరురూపాయల బహుమతి సంకుటకును నర్దులగుదురు. వెల 2 సీసాలు గల వ్యాకెట్టు 1.కి 8 అ. పోనేజి 5 అణాలు ఒకచేతడన (2) వ్యాకెట్టు రెప్పించుకొన్న పోటీజి ఉచితము 1 డజన్ వ్యాకెట్టులకు పోటీజిలో రు. 5-0-0 1 డజన్ వ్యాకెట్టు కొన్న వారికి (1-8-0) వెలగల ఛాక్సలర్ ఫ్లాటెక్ పేనా ఇనాము. స్ట్యాంప్ కోరువారు అగ్ధజా స్టాంపు పంపవలెను. టి. సీతారామ మొదలియారు. 3. కందప్పు మొదలిసిగి, తిరువల్లి క్లౌజి, మదరాస్.

“ఇందుమతీ పరిణయము.” కుమార భూర్జటి ప్రణీతంబగు చక్కని ఆంధ్రకావ్యము. తింపతి వేంకటేశ్వర పరిష్కృతియు. వెల రు. 0-10-0. “అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము.” ఆణివిళ్ల వేంకట సోమ శూజి చుహాకవి ప్రణీతము. సం స్కృతము; అలుకార శాస్త్రము. వెల రు. 2-0-0. ఈ రెండు గ్రంథములను ఏక కాలమందు కొనగోరు విద్యార్థులకును పుస్తకభాండాగారములకును ఈ 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలాఖరు వరకు సగము వెలకి గు బడును. నలయునారు:— “మేనేజరు” మునునూరు సంస్థానము, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా

ప్రపంచ వార్తలు

ఇదివరకు వేసవిలో మేరీరాణిగారు గర్భవతిగా నుండుటకు మంచు పెల్లలను తేప్పించి పెట్టించుచుండిరి. అది భోగపరాయణత్వము దుర్వ్యయమని తలచి ఈ సంవత్సరము మానివేసి ఎండమెండగానున్న పుడు కిటికీల తలుపులను మూసి తెరలనుకట్టింప నారంభించిరి.

బాక్స్ చక్రవర్తిగారి తృతీయపుత్రులగు హెన్రీరాకుమా రుడు గూడ నిజసోదరులగు యువరాజుగారివలె నిరంతరమును చురుకుదనమును గలిగియుండును. తుణకాలమైన వృధాకాల యాపనము చేయరు. ఇతరులు సోమరులుగా నుండుట వారికి గిట్టదు. ఈరాకుమారుడు గూడ ప్రబలయోధుడగునను నూచ నలు గలవు.

వశంతయునువునందు సాంధ్రాంధ్రులలోని గ్రమ్మమునందు డెన్యాల్పులలోను కిక్కిరమున స్పాట్లండులోను హేమంతమున మిక్కిలి సముద్రప్రాంతమునను నివసించవలెనని వైద్యులు అత్యాంధ్రుల రాణిగారికి కాలనియను మేర్పరిచిరి. యుద్ధ మూర్ఖమైనప్పటి నుండియు రాజమాత లండనునగరమును విడువకున్నను తమ హాస్యము బాగుగానే యున్నదని క్రీవాని వ్రాసిరి.

ఈన చక్రవర్తిగారి దగ్గర బంధువులలో నిద్దరు జన్మనీ దేశపు సంబంధములను చేసికొనుట కలన జర్మనుల పక్షము ననే యుండిరి. ప్రస్తుత ఆల్బర్టుగారికి పెల్నిస్ గు హలస్టేను సంస్థానముగలను. ఆయన భూములన్నియు పెల్నిస్ గులో నున్నవి. గాన నాతడు విక్టోరియా మహారాణిగారి సుమమడై కను బర్మనుల పక్షముననే యుండెను. ఆల్బెర్ట్ ద్వారా తల్లి జర్మనుదేశపు స్త్రీ. అతనిభార్యగూడ జర్మనీవడుచు. అతడు విక్టోరియా మహారాణి గారి భర్తయగు (కోబర్గ్)ప్రిన్సు ఆల్బర్టుగారి మనుమడుగుటచేతనే సాలకు 60,000 పౌనుల యాదా యముగల సంస్థానమునకు హక్కుగారు డగుట తటస్థించినను అతడుగూడ జర్మనుల పక్షముననే యుండెను.

ముసలివాండు: చరగా పనిచేయులేరనట పొరబాటు. పని పూర్తిగా లేకపోయినపుడే చిన్నవయసు వారికిగూడ ముసలితనము కనబడును గానిచేతినిండ పనియున్నచో వయసు హెచ్చినవారికిగూడ ముసలితనము కనబడదు. మెసపొటేమి యా కమిషనుకు నియమింపబడిన సో సిక్రియను బ్రిడ్జిగారికి 77 ఏండ్లున్నవి. ఆస్ట్రియగుగారు మొదట మంత్రివర్గములో చేరునదికి గ్లాజ్గోను గారికి 83 ఏండ్లున్నను ఆయనకు శరీర దృఢముగాని ఆలోచన శక్తిగాని కొంచెమైనను తగ్గలేదు. అంతకుపూర్వము బాకస్సు కీల్సుగారు 77 ఏండ్లు నిండినతరు వాన గూడ మంత్రిగా నుండిరి. మంత్రిత్వమును మానగానే పనిలేక పోవుటవలననే ఆతనికి మరణము కలిగినదని ఆస్ట్రియ గారు తలచిరి.

గవ్యా చక్రవర్తిగారికి యువము వరమైనది. ఆమె కనా యముగ దున్నులకేరి. ఏవో వార్షిక భాగదానములను గాని

1914 వ సంవత్సరము ఆగస్టు నెలనుండియు ఆమె అతిమరుకు గా రెవ్వకానుపనులు చేయుచున్నారు. రజరంగమునకుగూడ తరుచుగ పోవుచున్నారు. ఆమె యిట్లు సామాన్య స్త్రీ కలె పని చేయుచుండుటవలన సైనికులందఱు రామె నత్యధిక భక్తితో చూచెదరు. చిన్నతనమున నామె చాలా డెంకెతనముగా నుండెను. ఆమె యపుడు రాజసమేతకుండ పనిచేసి యుండెను. తల్లిదండ్రుల మృత్యుగడ అట్టిది. 1884 వ సంవత్సరమున మొదటిసారి ఆమెయును రమ్యాచక్రవర్తియు నొండొరుల చూచుకొనిరి. అప్పుడే అమరాగ ముంతురించినను నుతనంబంధములగు నాటకములవలన మరి 10 ఏండ్లవరకునుగూడ వెండి కాలేదు.

ప్రస్తుతమున్న జపాను చక్రవర్తిగారు కుష్టిపట్టు బాగుగా పట్టుగలరు. ఇతడుగొప్పయోధుడు. ఇతనికియద్ధ నైపుణ్యమును చారిత్రకజ్ఞానమును చాలామచ్చు ఇతడతిభాల్య దశలోనుండ గనే దేశరక్షణ విషయములలో నెక్కువశ్రద్ధ వహించునట్లు తండ్రిగారుచేసిరి. ఇతనికి కుష్టినేర్పి చాలపేదనారను మిక్కిలి తెక్కువదజ్ఞా వాననగు బాలురతోగూడ కుష్టి పట్టించు చుండిరి. చక్రవర్తి పుత్రుడు తనసమానులతోనే గానికుష్టి పట్టరా దను అహంభావమేమియు కలుకటి చక్రవర్తిగారికి లేకుండుటచే వారటులచేసిరి. అందువలనకుమారునికిగూడ నట్టి అహం భావము లేకుండపోయినది. ఒక సారి పెద్దకుష్టి జరిగినది అకుష్టికి వెనుకటి చక్రవర్తిగారును వారి కుమారుడగు ఇప్పటి చక్రవర్తి గారునుగూడ వెళ్లిరి. కుమారుడు చాలమంది తో కుష్టిపట్టి యోడించెను. పిమ్మట నొకవ్యవసాయదారుని కొడుకు కుష్టిపట్టుటకు వచ్చెను. అతడు నుంచి బలశాలిగా కనుపడుటచే రాజపుత్రుడతని లాగునబడెని అందరును తలచిరి. ఆయనను రాకుమారుడు వెనువీయక వానితో కుష్టిపట్టె నుగాని యోడిపోయి వ్యవసాయదారుని కొడుకే కలిచెనని యెప్పుకొనెను. తరువాత తనపుత్రునికలిచిన ఆ యువకుని చక్రవర్తిగారు విలిపించిరి. అతడు తనకు చక్రవర్తి కానున్న రాకుమారు నోడించితని సిగ్గుపడెను. “వత్సా నీవు నేటినుండి నాకుమారు ని ప్రాణ స్నేహితు ల లా నొకడ వై నిరంతర మాతని నెడబాటుండుము; అతడు సారకాలలో చదువునంత కాలము నతనిపట్టిన భుజించి అతనిపక్కనే పరుండి అతనితోడనే చదువుకొనుము. అతడు చక్రవర్తియైన పిమ్మట నీకుంటి వారెందరో అతనికి కావలసియుండును.” అని చక్రవర్తిగా రావ్యవసాయదారుని కొడుకుతో చెప్పిరి. తదానిగా సారవ్యభేముని జేష్ఠపుత్రుడును పాలము కాపరి మోటుబిడ్డడును ప్రాణ స్నేహితులైతరులైన నెడబాటుండు నుండిరి. ఇప్పటిచక్రవర్తిగారికి ప్రజాపరిపాల నాభిమానము హెచ్చుగ నుండుట కట్టిసహవాసమే కాగణమని కొందరు తలంచెదరు.

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రికా సంచార కార్యదర్శియగు శ్రీ యుత్రైవా శేషాధికార్యగారు పత్రికా పక్షమున దత్తనుండలములలో బని చేయుచున్నారు. కాన ఆంధ్రసోదరులు వారికి దోడ్పడి పత్రికాప్రచారము నభివృద్ధి జేందింప బ్రార్థితులు. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

గృహ కృత్యములు.

కర్రమంచములు శుభ్రముగానుండుటకు వేడినీళ్లలో (అలము) పట్టి వేసి దానిలో గుడ్డమంచి తుడువవలెను.

వేసవికాలములో పాలుచెడిపోతుండుటకు పాలాత్రిను కొని రాగానే పాలలోనొక చిన్న చిటికెడు సోడాకార్బు నేటు గుండ కలపవలెను.

తెల్లబట్టమీద గడ్డితేక పండుమచ్చతగిలినచో ఆదాగు మీద పాల్గిను రాసిపొకలికి వేయవలెను. దానినుడక బెట్టిన ఆదాగు పోవును.

జేబురుమాళ్లను జాడించునపుడు నీళ్లలో వసకొమ్మ (ఆరిసు) వేసిజాడించినచో మంచిసువాసన కలుగును.

తేయాకునుగాని కాఫీగుండెనాని వేసి నీళ్లుమరగబెట్టి అందులో తెల్లనికిటికీల గుమ్మముల తెరగుడ్డలను ముంచినచో చక్కని రంగు ఏర్పడును.

ఆంధ్రీకృత లఘు కౌముది:—సుప్రసిద్ధ పండితు లును కీర్తిశేషులు నగు శొంఠి భద్రాద్రిరామశాస్త్రిల వారిచే నాంధ్రీకృతమైన లఘుకౌముది గ్రంథమును శాస్త్రిలవారి పుత్రులగు శొంఠి గంగాధర రామశాస్త్రిగారు నిడదవోలు నుండి మాతాశ్రావ్యలయనున కంపుటచే కృతజ్ఞ డా. పూర్వక ముగ నందుకొంటిమి.

చెన్నపురి - ఆంధ్రసభ.

విజయదశమి యుత్సవము. నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రాగ్రెసివు యూనియనుహాలులో ఆంధ్రసభవారు విజయదశమి యుత్సవమును జరిపిరి. కే. వేంకట్రామానాయుడుగా రధ్యక్షత వహించిరి దైవప్రార్థనముతో సభ ప్రారంభింప బడినది. విజయ దశమినిగూర్చి వేదురుమాడి శేషగిరి రావుగారును గాడిన్ హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. గారును గద్దేరంగయ్య నాయుడు గారును సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారును ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట నధ్యక్షులు సారాంశమును వివరించిరి. మంగళకానముతో సభ ముగింపబడినది. అధ్యక్షులకు పుష్పమాలయును పుష్పగుచ్ఛమును సభ్యుల కందకరికిని ఫలములును తాంబూలములు నొసంగి సత్కరించిరి.

నీవు ఇల్లుకట్టెదవా? అట్లయిన కాట్టు ఆయిరక కాలమ్ము, స్పిరల్ డ్రైయింగ్ కేసెను, ఆర్న మెంటుల రెయిలింగు వగైరాలకు, సి. గోపాలనాయకర్ అండునన్ను బేసిక్ పాండి మద్రాసు వారికి వ్రాయుము.

సర్వతేలు విషనంజీవి (రిజిస్టరు)

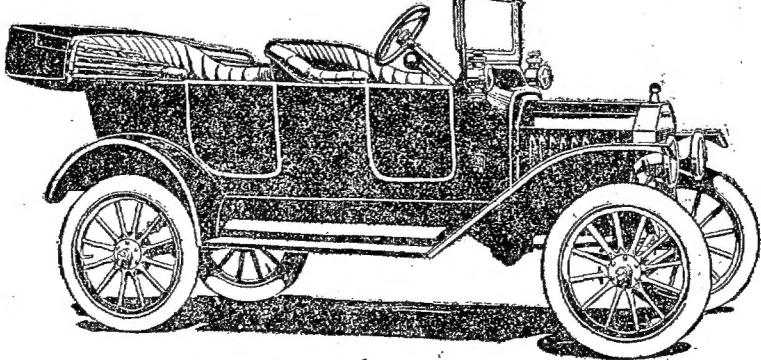

ఏమ్యుచున్నప్పుడు నవ్వుచు బోదుగు. గుణము లేనియెడల 100 రూపాయలు యినామివ్వ బడును. ఒక అణా స్తంభ పంపిన సాంపిలు పాకెట్ల ఉచితముగా పంపబడును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, 3, ఇరుళప్పకోపిగ, మద్రాస్

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబాడి.

హుడ్డకర్తను, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైటు, స్టియోటింగ్ కొమ్ము, గాలి తెర, ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

పోర్టుకారును కొనుడు; ఏలనన, ఎక్కికై కను ఎచ్చటనున్నను. ఏస్టియందున్నను చక్కగ పనిచేయును. ప్రశస్థులగు సామానలతో మోటారుకారుల తయారుచేయుటలో మేరొందిన పనివాండ్రచే తయారుచేయబడినది. అది మిక్కిలి దిట్టమయినది. తేలిక అగుట దానివలన వ్యయములు తక్కువలో నెక్కువయ్యెను.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రశస్థమయిన సామానలతో చేసబడినది. వెనాడియం ఉక్కు ఉన్నమున-పరిశు, పోర్టుమాగము, మిగుల

దిట్టమయినది. ఆయనను బజారునందు దొరుకగల ఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కుకావున అధిక వ్యయమయినది. ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మోటారుకారులలో పోర్టుకారులు కరుమున్నవి. ప్రపంచములోని మహాజనులు యీబండిని ఉపయోగించి చూచి ప్రశస్తమయినదని రుజువు చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీనివై వ్యయపరచబడ్డ ధనమునందలి ప్రతియాపాయికని తగిన మోటారుపనిని చేయించుకొనవగును.

ప్రపంచంలోకిటను పనిచేయుచున్న మోటారుకారు ఇదియే. పోర్టుకారు స్వంతదారులకు ప్రజాణమున్న సంతోషముగలిగించు కారు ఇదే. ఏదేశమునగలయినా ముఖ్యము చేయుదురుగాక పోర్టును కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. రు 2850 - పెద్దస్ట్రీటును మోటారుకారులతో ఇప్పుడే కల్పినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే ఆర్డరు వ్రాయించుడు. తేక్ను ఆకాథంగము కలుగగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు సహహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras. ఓక్సు అండు కంపెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sovereign Household Remedy For

Headaches

Backaches

Rheumatism

Colds

Sprains

Ringworm

Neuralgia

Lumbago

Insect Bites

Coughs

Swellings

Eczema

Other kinds of Aches & Pains

PRICE ANNAS 8 ONLY

AMRUTANJAN DEPOT.

6, Thumbu Chetty Street Madras.

SOLD BY ALL MEDICINE VENDORS.

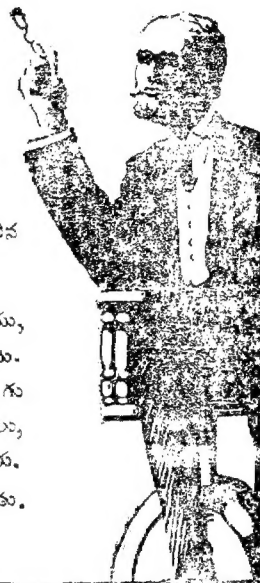
జ్వరము ఆగిన పిదప
వైనను,

సారాయము గాదు. మంచి
మందు పుష్టినిచ్చి వేలకు వేలమందిని
పూర్ణారోగ్యకంఠులుగ చేసినది.

ఏరోగముచే పీడింపబడిన పిదప
వైనను తిరిగి ఆరోగ్యమును పొందు
చుండు తెలుగుమన బలహీనములగు
అపయకములు సహాయము నపేక్షించు
ను. చేహము బలపడవలెనన్న రక్తము
కృద్ధిగావలెను. ఆకలి కాగుగా కా
వలెను. జీర్ణకోశము చక్కపడవలెను.

కాష్టివరు సత్వము కుద్రపడబడిన లోహముతో చేసిన
వైనన్న వైనను.

ప్రకృతికి సహాయము. బలము, ధౌతివు, యశతుదనము,
త్యైలో యథాస్థితికి వచ్చుటకు ఈ వైన ఉపయోగింపబడవలెను.
బలహీనులు, స్వస్థతకు వచ్చుచున్న రోగులు, పాండురోగులగు
శ్రీలు, బాలికలు, బాలియ్యతల్లిలు, ముసలివాండ్లు, ఎదిగేబిడ్డలు,
వైద్యులైన తమ కమాల్యువుగు బలవర్ధకావధముగ గనుగొనగలరు.
ఈదినమే ఈచీటిని చూపించి ఒక వైనన్న వైనను పీసాను కొనుడు.

TAKE IT ANY TIME IN ANY CLIME

కల్యాణి - ప్రతిసుండు

ఇది షేక్స్పియర్ గ్రామ ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము
ననుసరించి తేట తెలుగున శ్రీలక్ష్మణుడు బాలుకము తెలియు
నట్లు రచింపబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్తార
ములు, మన తెలుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన
వానిలో నిది మొదటిది. దీని కథాసంబంధమును పాత్ర
చతుర్తారమును రసమును అద్భుతములు.

కల్యాణి అ 1. ప్రతిసుండు అ 2.

ధైర్యకవచము

మనుజునకు గల పాపము గుణములలో ధైర్యము
ప్రధానము. ధైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించ
కుండుట. మనుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును అత్రు
శత్రుములచే భేదంపడగినవి. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమే
యత్ర శత్రుములకు ఆభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించు
చుటకై "అన్యత్రభిష్మత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రాచ హను
మతః" అనెడి జితేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము
నతి సులభమైతిని తెలిపియున్నది. పేజీ 6 అక్షరాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర

(నాల్గవసంచిక మొదటిసంచిక)

గ్రంథకర్త గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ఎం.ఏ.

లోకములో ఎన్ని రాజ్యములూ కలిగినవి. గలించినవి.
ఎందరో రాజులు పుట్టినారు, గిట్టినారు. ఎన్ని యోజాతులు
మనినవి, చనినవి. ఎందరో మహాసభావులు జన్మించినారు.
నిర్యాణ మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు.
ప్రబలిన మతములకు మితిలేదు. అయిన మార్పులకు అంతము
లేదు. పట్టణములు పట్టెలైనవి. పల్లెలు పట్టణము లయినవి.
రాజ్యములు అడవులైనవి. అడవులు రాజ్యములైనవి. అనాగ
రికులు నాగరికు లైనారు, నాగరికు లనాగరికు లైనారు.
ప్రభువులు అంకితు లైనారు, అంకితులు ప్రభువులైనారు.
ధనవంతులు దరిద్రు లైనారు, దరిద్రులు ధనవంతు లైనారు.
జ్ఞానవంతు లంధకారమునబడినారు, అంధకారముననున్నవారు
జ్ఞానవంతు లైనారు. ఈ యంతటికిని రెండే కారణములు -
కాలము, మానవుడు. 6 సంచికలు 2-0-0.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చటెచ్చట ఏ ఏ విధముగా ఈరెండు
కారణములు పనిచేసినవో తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరికి ఇష్ట
ముండదు? ఎవ్వరికి మతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.
ఆ మతూహలమును సంతృప్తిపరచునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.

ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము
145, టంకసాల నీధి, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముఖమును పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును అయ్యున్నది ఇష్టించు
ను, ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు మేమే భరించింపవలెను. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మునిశేంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగ్రహ బోషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆదిపద్మికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము.

కృతయుగమందు కల్పవృక్షము నునుపట్టెలకోరిక
లను నెరవేర్చుచున్నట్లు ఈ కలియుగమందు హాసవహాని
యొక్క ఈతిభాదలనుతిర్చి ఆయురారోగ్యై శ్రేష్ఠ్యంబు
లనిచ్చునది మన వైద్యవిద్యకాపుస్తకముకోరికవారికి

ఉచితముగా పంపబడును

రాజవైద్య వారాయణజీ కేశవజీ, ఆయుర్వేదవేదము
బోషధాలయము. 20 చీనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

మీకు కావలెనా?

R.L.N. టూనిక్ మాత్రలు దశస్థు 4.కి రు. 1.
మద్రాసు నగరము శేరు 1.కి రు. 1.

"విద్యాబిధి," 87, రామస్వామి ఓధి, మద్రాసు.

ఉచితము.

మా యొక్క కంపెనీ యందుగల చెట్లు, విత్తనములు
పూలు, పండ్లు, కూరగాయలు, నురిన్ని సుగంధ ద్రవ్యముల
తెలుగు, ఇంగ్లీషు, క్యాటలాగును. వ్రాసినవారికి ఉచితముగా
పంపబడును.

టి. ఎస్. గిరియప్ప అండ్ సన్స్,

లోక్ వాన్ గోక్ తెంగుబూరు నిట్టి.

ఒక వాచి ఇనాము.

సిరా అద్దకనే వ్రాయుట్టి ఫౌన్టేన్ పేనా సిరాయిట్టి
తో సహా రు 2.2-0 లు వెల గల వాచిని తెప్పించుకొను
వారికి ఒక వాచి ఈనాముగా ఇవ్వబడును. మద్రాసు
మెయిలు ఆర్డరు కంపెనీ, 87 వై నాబజారు, మద్రాసు.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-3-0
Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యా ప్రవృత్తి

ఇది
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది.

పేజీ 0.4-0]

[పోస్ట్ జి పత్రము

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7 తలుపులెట్టి పిడి, మద్రాసు.

డబ్లింగారి అస్త్రాక్

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ పడి కనుగొనబడినది. ఇది, ట్రియ కోగమును నివారణ చేయుటకు సమర్థమైన మందు. డబ్లింగును, తదితర బాధలను కనుగొన్న కొనుటకు దీనిని సురక్షితముగ సేవింపవచ్చును. అనేకులు దీనిని వాడుట యే, దీని సుప్రసిద్ధతను వెలిబుచ్చుచున్నది.

ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0.

అతిమాత్ర వ్యాధి

దా ని ని వా రణ. ప్రస్తుతము కావలసినది, నిరీత గురుత్వము (స్ట్రెసిఫిక్ గ్రావిటీ) తగ్గించి, అతిమాత్రమునాసి, మాత్రమునుండి వెడలు తెలుపు పదార్థమును అణచి వేయు మందు. అంటి కోసూరియా చేయుపనినే, ఈమందుచేయగలదు. 50 సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు హిందూ దేశమున జయప్రదముగా నుపయోగింప బడుచున్నది.

ధర బుడ్డి 1-కి రు. 4-8-0.

జేముగారి బగ్ కిట్

(నల్లి సంతాపిణి) ఈమందు నల్లలను నాశనము చేయగలదు. నల్లులుచేరు బొక్కలలోను, చేరుటకు వీలయిన కంటలలోను, ఈమందు వేసినయెడల, నల్లు లన్నియు నాశనముకాగలవు. హిందూ దేశ వాసులకు జేము బగ్ కిట్ చాల ఉపయోగకారి.

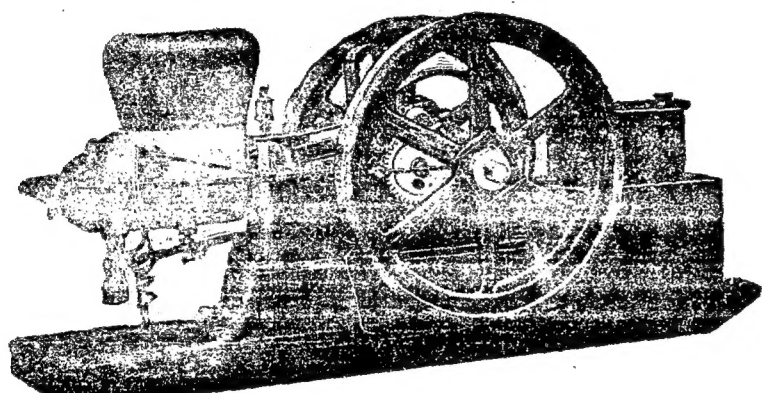
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
మందులవ్యాపారులు, మౌంట్ రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

“ఆమెకో” యంత్రములు కూడ్ వెట్రోలుతో నడుపబడును

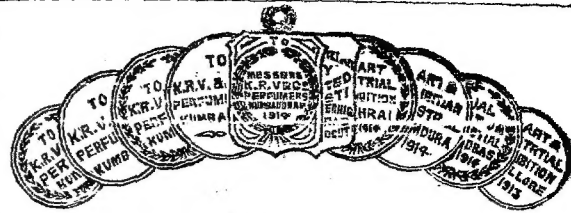
ఈయంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రింపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చయంత్రములను, మొగలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలను. వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావర్గ స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మాక్లిప్ వ్రాయుడు. **జెస్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టుబాక్సు నెం 63 మదరాసు.**

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని వాగుచేయుటకును తరీఖాదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకో దోరీఖాదులు ఎట్లుచేయుకో అని చెడి పోయినవారు స్వల్పముగాజేయుకొనగలరు. యాయంశముల కెల్ల అవ్యాసభార్యులుగా ఈపాఠశాలలో. యూరోపియన్ కోర్సుల కేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి కర్నూ మోటారు బోర్డువారిచే లైసెన్సు యిప్పించిపంపబడును. ఆలమున 1½ నెలల 40 రూపాయలు కట్టవలయును. (41) **గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.**
Galley & Co., 149, Broadway Madras.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసచరణ్ణి విరచితములగు పదమిదివిధ పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కులభేదము లేల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నమాట? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చి యున్నది. తెలిమిగుల సులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0. ఆత్మ్యత్వ ప్రతి 5-0-0 కర్పలు వేలు. **శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము**
సులభము, వ్యుచితము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. చుంచితాగితిములవై అచ్చు, కాలికోలైదు ధర రు. 1-8-0. బొమ్మభిరులు వేరు. 52] **జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,**
తెలుగుపండితుడు. మునిసిపల్ హైస్కూలు, కపడ.

మన చందనాది తయిలము

ఈతైలమును వారమునకు రెండు తడవలు ప్రాతః కాలములో నామకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తనీరుదిగును కన్ను మంటలు, కపాలపుర్ణం, ఒంటితలనొప్పి, తలతిరుగుట, చెంబుకలు రాలుట, శమనమవుతున్నవి. తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును. (కయము డబ్బా 1-కి రు. 2-0-0)

ఇది గాక మావర్గ నువాసన వక్రపాడియు సువాసన మున్ను, కొబ్బరితయము, సుగంధ స్నానపాడి, దేశాంగము చందనపవుడరు, అరగజా, కేశరిపవుడరు, పునుగు, జవ్వద్ది, అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కావల సినవారు వ్రాయవలెను. **కే. ఆర్. వి. అండు కో.**
455 సువాసన వ్యాపారము, మంభకోణము,
K. R. V. & Co. Perfumers, Kumbakonam

నవీనమయినది. ఓటోపర్ స్టాక్

ఇది నూతనమైన గొప్ప వాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది శ్రేష్టమయిన పుష్పములయొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బాట్లు వస్తుము మీద తగిలిన వాసన వదిలకయిండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమున కలిగించునది ఒకతూరి తెప్పించిచూచిననిజమును తెరుగ గలదు.

1½ బొమ్మ బుడ్డి	2-0-0
1 డ్రాము	0-12-0
1½ డ్రాము	0-8-0

మాయొక్కరిలో పసందు చేరాయిన్

యొక్క శ్రేష్టత్వమును తెలియగోరువారు మా సాంసిల్సుకు వ్రాయుడు. ధర 1-0-0 సాంసిల్ 0-0-6

ది. పర్ స్టాక్ పెర్ఫ్యూమరీ కో,
నెం 1 రు, వైథోనీ, బొంబాయి. నెం 3 రు

ఎంపయరు ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడు బొంబాయి. మదరాసు రోజుధానికి ముఖ్యప్రతినిధి వారి ఆఫీసు-
ది థియాసాఫికల్ బేంకు మందిరము
పోస్టుబాక్సు 903, అడయారు, మద్రాసు.
పట్టణములో

“న్యూ ఇండియా” మందిరములు

13-14, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.
ప్రిమియములు పట్టణములోనున్న ఆఫీసు మందిరముల చెల్లించవలెను. విశేషములు ఇచ్చటనే తెలిసికొనవలెను మరియు ఆర్డరులు చెక్కులు ఇన్సూరెన్సులు అడయారులోని ముఖ్య ప్రతినిధిగారి పేర పంపబడవలెను.
ఎకెంట్లు కావలెను. 554
కావలసినవారు: } బి. పి. వాడియా
పీరికి వ్రాయవలెను. } ముఖ్యప్రతినిధి

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము

సంఘము రాచారసంస్కరణమునకు మార్గ నిూదు జూపబడినది. అందరును జదివి తీర వలయును.

8 అకాలువెలగలది 4 అకాలకు పంపబడును

పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

చిరునామా:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబు శెట్టిబీధి,
మదరాసు